

Banga-Ngú-Có mì Jézù tí Bìndi-Mbíri go có mì JÒVÁNÌ

Jézù tí Có mì Mbíri gí tí 'duù gí

- ¹ Có táánò sàà kuu tí á kùro o bà suu to tí nô;
có táánò kù dù a i mì ndú ta Mbíri.
Có 'do sàà táánò káa Mbíri.
- ² Ndá Có táánò ta Mbíri ta o bà 'bità bà suu ndá
i.
- ³ Wotí bà suu ndá i táánò 'dáá gí a i 'bì Có;
'bí i gbaànjé táánò mbe bàkà tí muu to tí nó á
kapí ro Có nò wálá.
- ⁴ Có táánò a rẹngbó 'válá;
'válá tí nò mì Có nò táánò a ngba'o jì ndá
'duù 'dáá gí,
- ⁵ tí ngba'o ñìnó mbe tùngbaà gbí 'dí'di'o,
tí ngba'o ñìnó náa 'dí'di'o kpò yí lá.
- ⁶ Mbíri táánò giì tuu 'bí 'dakò ta rẹ wó a Jòvànì,
⁷ tí mbe 'dè yúcó jì ndá 'duù.
- Mbíri táánò tuu yí gí bà 'dè yúcó gítí Ngba'o,
tacó wàa, ndá 'duù 'dáá gí 'ví ù ta nje gítí
Ngba'o á 'do gbí có mì wó.
- ⁸ Jòvànì táánò me Ngba'o lá;
yí táánò a 'duù sínò,
tí mbe 'dè yúcó gítí Ngba'o.
- ⁹ Có táánò, tí cèe Ngba'o mbe njaanga muu ndá
'duù 'dáá gí nó kpokèjì.
- ¹⁰ Yí táánò kuu muu to tí nô,

to tí nó náa Mbířì táánò je wotí ji yí bìndi yí
gì suu nô,
káa ndâ 'duù muu to tí nó táánò 'dáá gî ò
yí ni lá.

- 11 Yí táánò gî gí 'dóó 'bá mì ndú,
káa ndâ 'dóó-'dòò nambe wó si yí tí i lá.
- 12 Kpèti ká éno, yí gii je wotí bà gí tí ndâ 'viì mì
Mbířì ji ndâ mbe si yí tí i,
mbe tee njembí ndú mítí wó nó gî.
- 13 Rèngbó bà dù ndú tí ndâ 'viì mì Mbířì nò me
'do muu to tí nó lá,
à 'do me gbí bà toko bà sili mì ndâ 'dakò ta
niì lá,
à delè gii dù me 'do gbí go bà jò rẹ ndâ 'duù
lá,
à káa Mbířì ká bàkà ndú tí ndâ 'viì mì wó.
- 14 Có táánò gí tí 'duù go ndoo,
bìndi yí gii 'vala gbí òkò tí ndoo muu to tí
nó,
tí gbolò mbe nambeè,
delè tí gbolò mbe 'dè yúcó.
- Ze táánò òò ọa bà tòngbaà mì wó,
tí ngba gbèè 'Viì-mì-Mbířì ta 'bí ọa 'viì go yí
mì Bu wó wálá gî.
- 15 Jòvání táánò gí kú kò-kò ta rẹ Có ji ndâ 'duù,
máa,
«Ńìno a 'duù tí nó náa ye táánò kú 'dè có ta rẹ
wó ji yo máa,
'Duù tí nó kẹjì gí tàkò ye nó a gbolò 'duù
ndii ye gî,
tacó yí táánò kú 'vala kùro o bà jò ye.» »
- 16 Yí kú bàkà nambeè ji ndoo 'dáá gî,
tacó nambeè gbí yì wó me gbolò ngé ndii gî.

- 17 Mbírì táánò tuu a Mòze ta ndâ có mì wó jì ndâ
 'duù,
 bìndì yí gù tuu a Có tí Jézù,
 tí Bìndì wó tí Mbírì gí bà bàkà nambeè jì ndâ
 'duù,
 delè gí bà 'dè yúcó jì ndâ 'duù 'dáá gí.
- 18 'Bí 'duù jé mbe òò Mbírì ta ọ́ wó ta gbèè ọ́
 muu to tí nó wálá,
 à káa gbèè 'Viì-mì-Mbírì ta ọ́ wó wálá,
 tí wú-gbì-ré Bu wó,
 ká túbà tí Mbírì jì ndoo.

Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù 'dè yúcó mì wó

19 Ta 'bí o gbaànjé, ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdáyà gù tuu ndâ 'bí bu-Mbírì mì ndâ Jùdáyà ta ndâ 'bí mbe kù konì ndâ bu-Mbírì ta nèté, 'do Jèrùzàlémè, máa, ndú ya gí bà 'vee Jòvànì máa, yí a 'di wè? Wàa ndú 'ví gí ta ndi kòcò wó jì ndâ yì.

20 Ndâ bu-Mbírì tí nò mà gù ya gí bà 'vee Jòvànì go có tí nó náa ndâ kpo 'duù mì ndú tuu ta ndú nò, Jòvànì gù 'dè 'vére jì ndú lá, yí gù 'dè có jì ndú ngbárángà'i éno máa, «Ye me Bìndì-Mbírì lá.»

21 Káa ndâ bu-Mbírì tí nò gù 'vee yí káká'i máa, «Má éno, wò a Èlìjà tí nó táánò tí mbe 'dòkò có mì Mbírì nó wàà?»

Káa Jòvànì gù 'visì có jì ndú máa, «Ye me Èlìjà tí nò delè lá.»

Bà ta'ò ònínó, ndâ bu-Mbírì tí nò gù 'vee Jòvànì máa, «Wò 'ví dù a gbolò mbe 'dòkò có mì Mbírì tí nó náa Mòze dígísèé ci ndâ ká gù ndoo máa Mbírì bà tuu yí jì ndú nó wàà?»

Káa Jòvànì gii 'visì có ji ndú máa, «Ngé lá! Ye me yí lá.»

²² Ndâ bu-Mbíri tí nò gii 'vee Jòvànì máa, «À má éno, wò a 'di? Tacó ze má dele ta ndi ze ya gí 'bá, wàa ze 'ví 'dè ta ndi kòcò lo ji ndâ 'duù tí nó mbe tuu ze nô, ze dele ndi ze ya gí bà 'dè có ji ndú éno máa, wò a 'di?»

²³ Káa Jòvànì gii 'visì có ji ndú máa, «Ye a 'duù tí nó náa Ízáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbíri dígísèé 'dè kòcò ta wotí mì Mbíri gítí wó máa, <Kòcò 'duù kú kò-kò gbí kángáá nga ngoò, máa, yo bàkà kpokèjì mì Mbe tí yo jáá nô.> »

²⁴ À ta o tí nò tuu ndâ bu-Mbíri tí nò ya tí ji Jòvànì a ndâ mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdéyà.

²⁵ Tacó éno, ndú gii 'vee Jòvànì máa, «Wò me Bìndi-Mbíri lá, wò me Èlìjà lá, wò delé me mbe 'dòkò có mì Mbíri tí nó mì Mòze náa yí 'dè có gítí wó nó ká lá. À má éno, wò kú caka tí ndâ 'duù tacó yè?»

²⁶ Káa Jòvànì gii 'visì có ji ndú máa, «Ye kú caka tí ndâ 'duù ta ngo, káa, 'bí 'duù kpónó kú rò tíyò kuu gbí òkò tí yo nò káa yo ò yí ni lá,

²⁷ ká bà gii gí gí tàkò ye. Yí a 'duù mbe me gbolò ndii ye tí ña ñinó náa à kpétí káa bà dù tí vòò mbe kú njaanga tàrà 'do tí kò wó sínò, ye bà 'de wotí tí ye gítí wálá.»

²⁸ Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà tuu ndâ bu-Mbíri mì ndú nò ji Jòvànì si yí gbí gbata Bètánìyà a tìto Jòròdánìyà kú caka tí ndâ 'duù.

²⁹ Jòvànì mà gii zeke'o ta 'bí yé á bìndi bà 'dè nje mì ndú ta ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdéyà nò, yí gii ò Jézù kèjì gí mì wó. Bìndi yí gii túbà tí Jézù

ji ndâ 'duù máa, «Yo ò 'Viì-rómbo-mì-Mbíri, tí mbe toṛo ndâ vò i 'do muu to tí nó, zô!

³⁰ Nìzò a yí tí 'duù tí nó náa ye kù 'dè có gítí wó máa, <'Bí 'duù, tí gbolò 'duù mbe ndii ye gí, á kèjì tàkò ye> nó ká zô. Yí me gbolò ndii ye gí, tacó yí sàà kù 'vala kùro o bà jò ye.

³¹ Ye táánò sàà ò yí ni tí 'duù tí nó náa Mbíri tuu yí nó lá, káa à gíi tuu ye, máa, ye dù tí mbe caka tí ndâ 'duù, tacó wàa, ye 'ví tù ta bà tí wó ji ndâ Ìzìrìyéì.

³² «Ye táánò ò Bèri-mì-Mbíri kù gí 'do gbíri go kùlè nò, kù gí gí bà o mí muu wó.

³³ Ye táánò ta o tí ò yí ni lá. Káa a 'duù tí nó mbe tuu ye, máa, ye caka tí ndâ 'duù ta ngo nó, ká gíi tùbà tí wó ji ye máa, <'Duù tí nó náa wò bà ò Bèri-mì-Mbíri kù gí 'do gbíri ndírí gí muu wó nó, a 'duù tí nó ká bà gí gí bà caka tí ndâ 'duù ta Bèri-mì-Mbíri nó ká nò.>

³⁴ Káa ye gíi ò Bèri-mì-Mbíri gí 'do gbíri gí muu 'dakò tí zó gí. À má éno, ye kpónó kù yù nó a gbí wó ji yo máa, yí a 'Viì-mì-Mbíri.»

Ndâ mbe dù tí ndâ kpédélé mbe tala có mì Jézù

³⁵ Ta 'bí yé, si ndâ Jòvànì kù rò tíyò ta ndâ 'bí mbe tala có mì wó sósò'ò ta 'dè'o,

³⁶ Jòvànì gíi ò Jézù kù ndii ta nó. Yí gíi zeke Jézù ngbóó, bìndi yí gíi tùbà tí wó ji ndâ mbe tala có mì wó tí nó náa ndú kù rò tíyò ta ndú nó, máa, «Yo ò 'Viì-rómbo-mì-Mbíri ta nó zô.»

³⁷ Ndâ mbe tala có mì Jòvànì nò mâ gíi 'di có tí nó náa yí 'dè ji ndú nò, ndú só gíi nje nó ya gí bà ru ndi Jézù.

38 Jézù mâ giì 'visì tí wó, yí mâ giì òndú, yí giì 'vee ndú máa, «Yo kú pà a yè?»

Káa ndú giì 'visì có ji Jézù máa, «Rábì» (gbí máa, Mbe nìbà i), «Wò kú dù ngò?»

39 Káa Jézù giì 'visì có ji ndú máa, «Yo gí gí bà òndú .» Ndú bà-i-nò giì ya ta sè ɾi-'dê'o tí nó gí bà òndú bàndò mì Jézù.

40 'Bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ mbe tala có mì Jòvànì mbe ya gí bà òndú bàndò bà dù Jézù nò a Àndèréyà, tí ná'vindí Sìmónè Piyétòrò.

41 Àndèréyà mâ giì òndú bàndò bà dù Jézù gí, yí giì dele ndi wó ya gí bà pà bà tí ná'vindí wó Sìmónè, yí mâ giì 'de yí gí, yí giì 'dè có ji yí máa, «Ze 'de Bìndi-Mbírì gí!»

42 Bìndi yí giì 'daka Sìmónè ya tí ji Jézù.

Jézù mâ giì òndú Sìmónè, Jézù giì zeke Sìmónè ngbóó, bìndi yí giì 'dè có ji yí máa, «Wò a Sìmónè tí 'viì mì Jòvànì, káa ngú ɾè lo kpónó bà dù a Kéfà,» (gbí máa, Piyétòrò, gbí máa, Duù).

43 Ta yé bìndi bà 'de tí ndâ Jézù ta Sìmónè Piyétòrò, Jézù giì 'de 'bí 'dakò ta ɾè wó a Filípò, si Jézù bàkà có gítí bà njè nó 'do tàbè'dè Jòròdàniyà tacó bà ya gí Gàlilèyà cee gí. Jézù giì tè'è tí Filípò máa, yí gí gí bà ɾu ndi yì.

44 Filípò delè káa 'duù Bètisàyidà go ndâ Àndèréyà ta Piyétòrò.

45 Filípò mâ giì 'de 'bí 'dakò ta ɾè wó a Nàtànìyélè, yí giì 'dè có ji Nàtànìyélè máa, «Ze 'de 'duù tí nó náa Mòze táánò cu có gítí wó mí gbí wáràgà mì wó nó gí, 'duù tí nó náa ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì táánò cu có gítí wó mí gbí

wáràgà mì ndú nò. Rè wó a Jézù, tí 'viì mì Jùzépè mbe gí 'do Názàrètì.»

⁴⁶ Káa Nàtànìyélè gù 'vee Filípò máa, «A ña tó i yè jé ká gí 'do Názàrètì?» Káa Filípò gù 'visì có jì Nàtànìyélè máa, «Gì gí bà ñò yí ta ɾo lo.»

⁴⁷ Ndâ Filípò ta Nàtànìyélè bà-i-nò gù ñjè nó kù ya gí mì Jézù. Jézù má gù ñò Nàtànìyélè kèjì gí mì wó, yí gù 'dè có jì yí máa, «À gbúú-gbuu zó a Ìzìrìyélì gbí dù Ìzìrìyélì ta tìrì gbí yì wó wálá ká kèjì zò.»

⁴⁸ Nàtànìyélè má gù 'di có tí nò náa Jézù 'dè nò, yí gù 'vee Jézù máa, «Wò ñò ye ni ta yè?»

Káa Jézù gù 'visì có jì yí máa, «Ye kùtáá ñò wò kù ki tí lo to tà mû-mbiìgá á kùro o bà ya Filípò gí bà tè'è tí lo.»

⁴⁹ Nàtànìyélè bà-i-nò gù 'visì có jì Jézù máa, «Mbe ñibà i, wò a 'Viì-mì-Mbíri! Wò a gbolò gba mì ndâ Ìzìrìyélì!»

⁵⁰ Káa Jézù gù 'visì có jì Nàtànìyélè máa, «Wò ùnje éno máa, ye a 'Viì-mì-Mbíri, tí gbolò gba mì ndâ Ìzìrìyélì, ká tacó náa ye 'dè có jì wò máa, ye kùtáá ñò wò kù ki tí lo to á tà mû-mbiìgá gí nò. Káa wò bà gù ñò ndâ 'bí i mbe me kpo-kpò ndii ñinò gí.

⁵¹ Ye kù 'dè có jì wò ta yúco máa, wò kèjì gí bà ñò ñjekèjì gbíri njaanga tí gí, bìndi ndâ basili mì Mbíri kù wùùkù to ya gí yaà, gí gí to, ya gí yaà, gí gí to, muu 'Viì-mì-'Dakò.»

2

Jézù ya gí bàndò bà kò niì gbí gbata Kánà

1 À bàkà bìndi bà tè'é tí ndâ Filípò ta Nàtànìyèlè mì Jézù káa sili ta'ò, bìndi 'bí 'dakò gbí gbata Kánà, gbí to Gàlìlèyà, gii ko niì mì wó gí 'bá. Màriyà tí nawu Jézù ta o tí nò kuu bàndò bà ko niì tí nò.

2 À delè gii tè'é tí ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó gí bà ko niì tí nò gî.

3 Pe nèbítì mâ gii cee 'do mì ndâ mbe kò niì gî, nawu Jézù gii 'dè có ji yí máa, «Pe mì ndú wálá.»

4 Káa Jézù gii 'visì có ji nawu wó máa, «Káa wò 'dè ji ye máa ye 'ví bàkà tí a yè, ndi lo niì? O mì ye gí kálásê.»

5 Nawu Jézù bà-i-nò gii 'dè có ji ndâ 'duù tí nó mbe kù bàkà nètè bàndò bà ko niì nó máa, «Yí má 'dè có ji yo, yo 'ví ndii muu có mì wó nò lá.»

6 Ta o tí nò ndâ 'bí kpo-kpò ká'i-ngo vò-nje gbaànjé 'do tí díí, náa gbèe kù te go jú-kàrà-ngo vò ta nje tí, kuu mì ndâ 'duù tí nò á bàndò bà ko niì nò. Nètè mì ña ndâ kpo-kpò ká'i-ngo tí nò gbí tàkìì mì ndâ Jùdèyà a bà cu ngo mí gbí ndú tacó bà caka bèjò.

7 Jézù bà-i-nò gii 'dè có ji ndâ 'duù tí nó mbe kù bàkà nètè bàndò bà ko niì nó máa, «Yo cu ngo yeke ndâ kpo-kpò ká'i tí nò gî.»

Ndâ 'duù tí nó mâ gii bàkà go có tí nò náa Jézù 'dè ji ndú nò gî,

8 Jézù gii 'dè có ji ndú máa, «Yo cu 'bí ngo tí nò náa yo yee mí gbí ndâ kàrà nò ji 'duù tí nó mbe kù njèè i-zó-zò nò.»

9 Ndâ 'dakò tí nò gii cu ngo tí nò náa ndú yee mí gbí kàrà nò ya tí ji 'duù tí nó mbe kù njèè i-zó-zò nó go có mì Jézù nò. Yí mâ gii tee mítí nje wó, ñinó a pe ká nò! Káa yí ñò 'dóó kpokèjì

tí nó náa pe tí nó gí 'do tí nó lá. À káa ndâ 'duù tí nó mbe yòò ngo mí gbí ndâ kpo-kpò kàrà-ngo tí nó ká 'di gbí có tí nó.

Mbe njèè i-zó-zò bà-i-nò gii tè'é tí 'dakò tí nó náa à kù ko niì mì wó gí 'bá nô.

¹⁰ Bìndi yí gii 'dè có jì yí máa, «Ndâ 'duù ta o i 'dáá gí kù njèè kùro a pe ñinó mbe me gó ngé waa gí nô. Yì ndâ wiri má ye gí, ndú gii njèè pe ñinó mbe me gó dúú-dúú lá nó 'do ndiì. Káa wò gii kpolo tí pe ñinó mbe me gó ngé waa gí nó yee tí kpónó.»

¹¹ Jézù bàkà kpédélé serè mì wó nó mí gbí gbata Kánà á Gáliléyà, tacó waa ndâ 'duù 'ví ñò ta wotí mì yì. Ndâ mbe tala có mì wó gii ùnje gítí wó dú ta yúco gí.

Jézù mòkò ndâ mbe mà 'velè 'do gbí ndùgù 'bá-Mbíri gí sè

¹² Ndâ Jézù ta nawu wó, ta ndâ ná'vindi wó, gii njè nó 'do bàndò bà ko niì ya gí bà bàkà làmbu sili mí gbí gbata Kàpàrànáwùmù.

¹³ Jézù mâ gii ñò kùro o bà bàkà tàkù mì o bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyèlì-mì-Mbíri dooko gí, ndú gii njè nó ta ndâ mbe tala có mì wó 'do gbí gbata Kàpàrànáwùmù, tacó bà ya gí bà bàkà gbolò o tí nó mí Jèrùzàlémè.

¹⁴ Ndú mâ gii yee kà, ndú gii 'de ndâ 'duù 'visi gbí ndùgù 'bá-Mbíri tí 'dóo i mì ndú gí. Ndú 'de ndâ mbe kù mà ndâ mò'dú, ta ndâ rómbo, ta ndâ kùlè, ta ndâ mbe kù 'visi gùrúsù, 'virimó-'virimo gbí nèté.

¹⁵ Jézù mâ gii ñò éno, yí gii je nji wú, bìndi yí gii gbì ta ndâ 'duù tí nó, ta ndâ nó mì ndú, mòkò

'do gbí ndùgù 'bá-Mbíṛì á gí sè. Yí gii 'buku ndâ tàràbèzà mì ndâ mbe kù 'visì gùrúsù mí to, ta bà vaka ndâ gùrúsù mì ndú vóró-voro, vóró-voro, ta to.

¹⁶ Bìndi yí gii do mítí ndâ mbe kù mà ndâ kùlè máa, «Yo kaa ndâ kùlè mì yo nò 'do bà-i-nó gí! Yo káká'i 'ví bàkà ùkàtiì mì Bu ye tí bàndò bà mà 'vèlè mì yo lá!»

¹⁷ Ndâ mbe tala có mì Jézù mà gii ò ɲa i tí nò náa yí bàkà ta ndâ mbe mà 'vèlè gbí ndùgù 'bá-Mbíṛì nò, mbí ndú bà gii 'va tí có tí nó á gbí wáràgà mì Mbíṛì máa, «Ye bà cì ká muu 'bá mì lo!» nò.

¹⁸ Káa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà ɲìndi ndú gii yuu tí ndú mí gbí có tí nò ta bà 'vee gbí nje Jézù máa, «Ze 'ví ò ɲi mítí ɲa yè máa, àá mì lo a yúcó tacó bà bàkà ɲa i tí nò kpónó náa wò bàkà nò?»

¹⁹ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «Yo ki'viki 'bá-Mbíṛì tí nó gí to, wàa ye bà bì ndí mí tíyò á gbí sili ta'ò.»

²⁰ Káa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà gii 'vee yí máa, «Áá táánò bì 'bá-Mbíṛì tí nó mí tíyò gbí ndoò zi'duù-sò-nje vô nje-vò gbaànjé, káa wò kèjì gí bà bì ndí gbí sili ta'ò?»

²¹ Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà ta o tí nò ɲìndi ndú kù koṛo có a i gítí cèè 'bá-Mbíṛì tí nó, keelá, Jézù kù ɲi a 'bá-Mbíṛì tí nó tí dì wó nò.

²² Mbí ndâ mbe tala có mì Jézù gii 'va tí có tí nò náa yí 'dè gítí bà bì ndi 'bá-Mbíṛì á gbí sili ta'ò nò a i bìndi bà 'vala ndi Jézù 'do gbí muu'dú wó. Bìndi à ngbíí nò a o bà gii ùnje mì ndú á

gítí ndâ có tí nó á gbí wáràgà mì Mbírì, ta có tí nò náa Jézù 'dè nò.

²³ Ndâ 'duù me mbè, mbe ñò ndâ serè tí nó náa Jézù bàkà gbí ndâ sili bà dù yí á Jèrùzàlémè ta o bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìrìyélì-mì-Mbírì nó, gii ùnje gítí Jézù gí.

²⁴ Káa Jézù tee njembí wó gítí có mì 'bí 'duù gbí òkò tí ndú gbaànjé lá, tacó yí ñò ndú 'dáá gí ni gí.

²⁵ Tacó éno, gbí nderè bà 'vee 'bí 'duù mì wó máa yí 'dè gbí ndú jì yì nò wálá, tacó yí 'di gbí ndâ 'duù muu to tí nó ngé cee gí.

3

Ndâ Jézù ta 'bí mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdèyà

¹ Ta 'bí o gbaànjé 'bí 'dakò tí mbe kpolo tí tàkù mì ndâ Jùdèyà, delè tí kpo 'duù gbí ngbàngà mì ndú, ta rẹ wó a Nìkòdémò,

² gii ya gí mì Jézù ta bèbìlì gbí kóó, bìndi yí gii 'dè có jì yí máa, «Mbe nìbà i, ze ñò wò tí mbe nìbà i mbe gí 'do mì Mbírì ni gí. Tacó 'bí 'duù bà 'de wotí bà bàkà ndâ ña ndâ kpo-kpò i tí nó náa wò kù bàkà nó wálá, sè káa ñìnó à má káa Mbírì ká tàkò 'duù tí nò.»

³ Káa Jézù gii 'visì có jì Nìkòdémò máa, «Ye kù 'dè có jì wò ta yúco máa, à má kpo gbí ndi bà jò 'duù lá, 'duù tí nò bà dù tí bòò-gba mì Mbírì wálá.»

⁴ Káa Nìkòdémò gii 'vee Jézù máa, «Áa bà kpo gbí ndi bà jò kpo 'duù káká'i ée? Yí bà 'de kpokèjì bà dele ndi wó ya gí gbí yì nawu wó wàa à 'ví jò ndi wó tí dó 'vii 'do kòtí 'di?»

- 5 Káa Jézù gii 'visì có ji Nìkòdémò máa,
 «Ye kù 'dè có ji wò ta yúco máa,
 à káa ña 'duù ñinó náa à caka tí wó gî,
 tí ña 'duù ñinó mbe 'di có mì Bèri-mì-Mbíri
 gî nó,
 ká bà dù tí Bòò-gba mì Mbíri.
- 6 A ndâ bu 'duù ta nawu 'duù ká jò 'duù,
 káa, a Bèri-mì-Mbíri ká je wotí bà dù tí 'duù
 mì Mbíri ji 'duù.
- 7 Njembí lo 'ví mù gítí có tí nó náa ye 'dè ji wò
 éno nó máa, à 'ví jò ndi lo tí ngú nó lá.
- 8 Tacó ndâ 'duù ñinó náa Bèri-mì-Mbíri je wotí
 bà 'vala go có mì Mbíri ji ndú gî nó,
 go pípiri náa wò kù 'di káa wo bà pì yí,
 káa wò bà ni bà cu 'bì lo gbúú-gbuu mítí 'bí
 to,
 máa, «Nô! Pípiri kù pì 'do nô!» nò wálá.
 Wó delè bà ni bà cu 'bì lo gbúú-gbuu mítí 'bí to,
 máa, «Pípiri kù pì gítí nó!» nò wálá.»
- 9 Káa Nìkòdémò gii 'vee Jézù máa, «Gbí có mì
 lo nò máa yè?»
- 10 Káa Jézù gii 'visì có ji yí máa, «Wò tí gbolò
 mbe nìbà i mì ndâ Ìzìrìyélì delè ñò ndâ i tí nò ni
 lá?
- 11 Ye kù 'dè có ji wò ta yúco máa,
 ze kù 'dè có ká gítí ndâ i ñinó náa ze ñò ndú
 ni gî nó.
 Ze delè kù 'dè có ká gítí ndâ i ñinó náa ze ñò ndú
 ta ɾo ze gî nó.
 Kpêtí ká éno, ndâ 'duù mì yo biya bà 'di ndâ có
 tí nó náa ze 'dè ji yo gítí ndâ i ñinó náa ze
 ñò ta ɾo ze nó gî.

- 12 Yo má biya bà 'di có tí nó náa ye 'dè ji yo gítí ndâ i muu to tí nó nó gî,
yo bà ùnje gítí có ònó náa ye bà 'dè ji yo gítí ndâ i ònó gbírì nó ta òa kpokèjì ngàyi?
- 13 'Bí 'duù muu to tí nó gbaànjé jé mbe 'dò kò wó mí gbírì wálá;
à káa 'Viì-mì-'Dakò, tí mbe gí 'do gbírì.
- 14 Mbírì bà te 'Viì-mì-'Dakò gí yaà mí kùro ndâ 'duù go bà te cè tí kpoo tí nó náa à du 'do tí liì nó mì Mòze gí yaà mí kùro ndâ 'duù gbí kángáá nga ngoò,
- 15 tacó wàa ndâ mbe ùnje gítí wó 'dáá gí 'ví 'de ta 'válá ònó mbe cee lá nò.
- 16 Tacó Mbírì zè ndâ 'duù muu to tí nó nìkì ngé ma.
Tacó éno, yí gù je gbèe 'Viì mì wó ji ndú.
Mbírì je gbèe 'Viì mì wó ji ndâ 'duù,
tacó wàa, ndâ 'duù ònó mbe ùnje gítí wó nó 'ví gírì'o lá.
Ndú delè 'ví 'de ta 'válá ònó mbe cee lá nò.
- 17 Mbírì tuu 'Viì mì wó gí muu to tí nó me tacó bà waa có mítí ndâ 'duù lá.
Yí tuu yí a i tacó bà 'vala ndâ 'duù.
- 18 Mbírì bà waa có mítí ndâ 'duù ònó mbe ùnje gítí 'Viì-mì-'Dakò gí nó wálá.
Káa 'duù ònó mbe biya bà ùnje gítí gbèe 'Viì-mì-Mbírì ta 'bí 'viì go yí mì Bu wó wálá nó gí nó 'va tí to sàà gí.
- 19 Mbírì bà waa có mítí ndâ mbe ngbútù ta nderè éno máa,
ngba'o gí gí muu to tí nó gí,
káa à gù nìkì tí ndâ 'duù a bà kpoko tí ndú ta ndi gbí 'dí'di'o.

Ndú biya bà dù gbí ngba'o gî,
tacó ndú ta o 'dáá gî kù bàkà káa ndâ vò i.

20 À dú káa yúcó máa,
ndâ mbe bàkà vò i 'dáá gî kù sogo ngba'o,
tacó à tí ndú a gúku, máa,
ndâ 'duù bà òò òò ndâ vò i tí nó náa ndâ yì
kù bàkà òò.

21 Káa a ndâ mbe 'vala ta yúcó ká kù co gí gbí
ngba'o,
tacó wàa, ndâ 'duù 'ví òò ta ndâ i tí
nó náa ndâ yì bàkà ta òò mì Mbířì nó
ngbárángà'i.»

Ndâ Jézù ta Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù

22 Ta o tí nó ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó
gì 'bità bà nó ta ndi gbí ndâ to á sè 'do gbí ndâ
gbata gbí to Jùdéyà. Ndú dù gbí ndâ nó tí nó ta
làmbu kòndi o, kù caka tí ndâ 'duù.

23 Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù òòndi wó ta
gbèe o tí nó kù dù tí 'bí bàndò ta ngo gèjèe kuu tí,
náa à kù nì mítí a Àyìnónì, á dè ta gbata Sàlímì,
kù caka tí ndâ 'duù delè,

24 á kùro bà zèe yí tí Jòvànì tí mbe caka tí ndâ
'duù mí gbí zàa.

25 Ta 'bí o gbaànjé, ndâ 'bí mbe tala có mì
Jòvànì tí mbe caka tí ndâ 'duù gii tò kponje ta
'bí Jùdéyà gítí có bà bàkà i tí ngbárángà i.

26 Bìndi ndâ mbe tala có mì Jòvànì tí mbe caka
tí ndâ 'duù gii ya gí mì wó, bìndi ndú gii 'dè có
ji yí máa, «Mbe nìbà i, ze 'di có éno máa, 'dakò
tí nó táánò náa yo ta yí ngéé tìto Jòròdàniyà
nó, 'dakò tí nó náa wò táánò túbà tí wó ji ndâ
'duù máa, yí a 'Viì-rómbo-mì-Mbířì nó, kpónó

kû caka tí ndâ 'duù, káa ndâ 'duù 'dáá gî kû kaa ya gí mì wó.»

²⁷ Káa Jòvání tí mbe caka tí ndâ 'duù gù 'vìsì có ji ndâ mbe tala có mì wó máa,

«À má me Mbírì ká wu i ji 'duù lá,
yí gí bà dù tí mbe i tí nò wálá.

²⁸ Yo 'di có tí nó náa ye táánò 'dè ji yo éno máa,
<Ye me Bìndi-Mbírì lá,
ye a 'duù tí nó náa à tuu yí túú-tuu gí kùro wó> nó ta tù yo gî.

²⁹ Ngú nì ta o 'dáá gî ká ta ọ̀rè ngú 'dakò mì wó mbe kû kò yí nò.

Kpêtí ká éno,

tàkòcò kómbe 'dakò tí nó mbe kû kò ngú nì
nó ta o 'dáá gî ká pétékè'i gítí bà 'di kòcò
ndâ kómbe wó kû 'dè nje ta ngú nì mì wó
ta líkí'o tí ndú.

Ọ̀a líkí'o tí nò kpónó kuu tí ye.

Tàkòcò ye kpónó peteke ngé tè gî.

³⁰ Wotí mì wó má kû ya gí yaà,
wotí mì ye kû dele gí to.

³¹ 'Duù tí nó mbe gí 'do yaà nó me gbolò ndii ndâ
'duù 'dáá gî.

Káa 'duù ònó náa à jò yí mí muu to tí nó nó a
'duù mì to tí nò.

Yí delè kû 'dè có ká gítí ndâ i muu tó tí nò.

³² Bìndi 'duù tí nó mbe gí 'do gbírì nó
kû 'dè có ká gítí ndâ i ònó náa yí ọ̀nò ndú
gbírì nò.

Yí delè kû 'dè káa ndâ có ònó náa yí 'di 'do gbírì
nò.

Ndâ 'duù kpêtí má ùnje gítí có mì wó lá,

- 33 'duù ñìnó mbe ùnje gítí có mì wó gî nó ùnje gî máa,
ndâ có mì Mbírì a yúcó.
- 34 Tacó 'duù tí nó náa Mbírì tuu yí nó kù 'dè a ndâ có mì Mbírì.
Tacó Mbírì je Bèrì mì wó tí Mbírì jì 'duù tí nó náa yí tuu yí nó túkà'i.
- 35 Bu 'Viì zè 'Viì ñikì ma.
Yí gii kaa ndâ i 'dáá mí 'bì 'Viì gî.
- 36 'Duù mbe 'di có mì 'Viì gî
bà 'de 'válá ñìnó mbe cee lá nô.
Káa, 'duù ñìnó mbe biya bà 'di có mì 'Viì gî nó jé gí bà 'de 'válá ñìnó mbe cee lá nó wálá,
tacó yí kù 'vala gbí kpo-tàkòcò mì Mbírì.»

4

Ndâ Jézù 'de tí ndú ta 'bí niì Sàmáriyà muu gùù ngo

¹ Jézù gii 'di gî máa, ndâ mbe kpolo tí tàkì mì ndâ Jùdéyà ñò ñi gî máa, muu ndâ mbe tala có mì yì me mbè ndii muu ndâ mbe tala có mì Jòvání tí mbe caka tí ndâ 'duù gî, káa yì delè kpòò kù caka tí ndâ ngú 'bí ,

² à má ta bà 'dè ta yúcó, Jézù táánò caka tí ndâ 'duù lá, a ndâ mbe tala có mì wó ka kù caka tí ndâ 'duù.

³ Yí ñjè nó ta ndâ mbe tala có mì wó 'do Jùdéyà tacó bà ya gí Gàliléyà,

⁴ có tí kpokèjì tí nó mbe có gbí to Sàmáriyà nô.

⁵ Ndú mâ gii yee gbí ñjì tí nó náa Jàkóbè dígísèè je tí mbèlè jì 'viì mì wó Jùzépè, á dè ta gbata Sìkàrà gbí to Sàmáriyà nó,

⁶ Jézù gii ki tí wó to ta sé nó á muu 'bí gùù ngo, náá à kù nì mí tí a Gùù ngo mì Jàkóbè, á gbí nji tí nò, si ɾi dè gítí bà gí gbúrú.

⁷⁻⁸ Jézù mâ gii zeke'o, yí gii ñò 'bí niì tí jú Sàmáɾiyà mbe gí tacó bà ja ngo, si ndâ mbe tala có mì Jézù kaa 'dáá ya gí bà sì i-zó-zò gbí gbata gí. Bìndi Jézù gii yù ngo 'do tí niì tí nò, máa, «Cu 'bí ngo mì lo nò je, wàa ye 'ví nju gi.»

⁹ Káa niì tí nò gii 'vee Jézù máa, «Ijìnò a wò tí Jùdéyà ká kù yù ngo 'do tí ye tí jú Sàmáɾiyà?» Niì tí nò 'vee ña 'vé tí nò mí tí Jézù tacó ndâ Jùdéyà gbí ndâ o tí nò si ndâ 'duù Sàmáɾiyà tí i ngé gí lá.

¹⁰ Káa Jézù gii 'visì có ji niì tí nò máa, «Wò kùtàá má ñò i-nambeè tí nó náa Mbíɾi kù je ji ndâ 'duù tí nó ní-ni, wò delè kùtàá má ñò 'duù tí nó mbe kù yù ngo njú-nju 'do tí lo nó ní-ni, a wò kùtàá ká bà yù ngo 'do tí wó, bìndi yí kùtàá bà je ngo tí nó mbe kù 'vala ndâ 'duù nó ji wò gí.»

¹¹ Niì tí nò bà-i-nò gii 'visì có ji Jézù máa, «I bà ja ngo mì lo wálá, kpo 'duù, káa tà guu ngo tí nó me 'dú ngé. Wò bà 'de ngo tí nó mbe kù 'vala ndâ 'duù náa wò bà je ji ye nò 'do kòtí 'dí?

¹² Gbí ña có mì lo nò máa, wò a gbolò 'duù ndii gu ze tí nó tí Jàkóbè nó gí? Jàkóbè tí nó táánò tí mbe duu gùù ngo tí nó náa ndú ta ndâ 'viì mì wó, ta ndâ i-kó-ko mì ndú, nju kpòò, bìndi ndú gii jee ji ze nò?»

¹³ Káa Jézù gii 'visì có ji niì tí nò máa, «'Duù má nju ngo 'do gbí gùù ngo tí nó, go ngo bà bàkà yí káká'i gí.

14 Káa go ngo bà bàkà 'duù mbe njù ngo gbí 'bì ye káká'i wálá.

Ngo tí nò bà dù gbí yì wó go ngo mbe kù 'va gbí pù co gbí ndoò.

Ngo tí nò bà 'vala yí dúú bà ya tí .»

15 Niì tí nò mâ giù 'di có tí nò náa Jézù 'dè ji yí nò, yí giù 'visì có ji Jézù máa, «Cu 'bí ña ngo tí nò náa wò kù 'dè có gítí nò ji ye, tacó wàa go ngo 'ví bàkà ye káká'i lá. Delè tacó wàa, ye 'ví gí gí bà ja guù ngo tí nó káká'i lá, bu ye.»

16 Káa Jézù giù 'visì có ji niì tí nò máa, «Ya gí bà tè'é tí 'dakò mì lo, wàa yo 'ví gí ta yí gí bà-i-nô.»

17 Káa niì tí nò giù 'visì có ji Jézù máa, «'Dakò mì ye wálá.»

Jézù bà-i-nò giù 'visì có ji yí máa, «Wò 'dè a yúcó máa, 'dakò mì lo wálá.

18 Tacó wò táánò kò ndâ 'dakò vô, káa 'dakò tí nó kpónó náa yo kuu 'bá ta yí nó me 'dóó 'dakò mì lo lá. Có mì lo me 'véřè lá.»

19 Niì tí nò mâ giù 'di có tí nò náa Jézù 'dè ji yí nò, yí giù 'visì có ji yí máa, «Ye kpónó ñò ni gí máa, wò a mbe 'dòkò có mì Mbířì, bu ye.

20 Káa ndâ ká gù ze tí ndâ Sàmářiya dígísèé kù bàkà i-Mbířì mí pí gú tí nó mì ze nô. Káa yo tí ndâ Jùdéya máa, gbèe bàndò bà bàkà i-Mbířì 'ví dù ká gbí gbata Jèrùzàlémè cuki. Yúcó bàndò kpónó 'ví dù a ñìndi ndâ 'di?»

21 Jézù bà-i-nò giù 'visì có ji niì tí nò máa, «Ùnje gítí có tí nó náa ye kù 'dè ji wò nô, niì. 'Bí o wúnò ká kèjì náa yo bà bàkà i ji Bu ye mí pí gú mì yo nó wálá; yo delè bà bàkà i mí Jèrùzàlémè wálá.

22 Yo tí ndâ 'duù Sàmáryà ò Mbíri tí nó náa yo kù bàkà i ji yí nó ni lá.

Káa ze tí ndâ Jùdéyà ò Mbíri tí nó náa ze kù bàkà i ji yí nó ni gí.

Tacó 'duù tí nó tí mbe 'vala ndâ 'duù nó gí a i 'do mì ze tí ndâ Jùdéyà.

23 Káa o tí nò ká kèjì, à má ta bà 'dè ta yúcó, o tí nò gí sàà gí,

náa ndâ cèe mbe bàkà i-Mbíri bà gí bàkà i ji Bu ye ta njembí ndú,

ndú delè bà bàkà i ji yí ta yúcó.

Tacó ònò a òa ndâ 'duù tí nó náa Mbíri tí Bu ye kù dù ta go ndú máa ndú 'ví dù tí ndâ mbe bàkà i ji yí nò.

24 Mbíri a Bèri;

à má éno, ndâ mbe bàkà i-Mbíri 'ví bàkà ta wotí mì Bèri mì wó tí Mbíri,

ndú delè 'ví bàkà ta yúcó.»

25 Káa niì tí nò gí 'visì có ji Jézù máa, «Ye ò ni gí máa, Màsíyà (gbí máa, Bìndi-Mbíri) kpónó kèjì, yí má gí gí, yí bà 'dè gbí ndâ có 'dáá gí ji ndâ 'duù.»

26 Káa Jézù bà-i-nò gí 'visì có ji niì tí nò máa, «Ye tí mbe kù 'dè có ta wò nó a 'duù tí nò, tí Bìndi-Mbíri nò.»

27 'Do bà-i-nò ndâ mbe tala có mì Jézù gí dele ndi ndú 'do bà sì i-zó-zò gí. Ndú má gí 'de ndâ Jézù kù 'dè nje ta niì tí nò, nje ndú 'dáá gí gí 'dèè gí. Káa gbèe 'bí 'duù gbí òkò tí ndú mbe 'vee Jézù máa, «Yo kù 'dè a cèe nje yè ta jú Sàmáryà tí nò?» nò wálá.

28 Niì tí nò má gí ò ndâ mbe tala có mì Jézù gí gí, yí gí goonó mbálá-mbala ya gí gbí gbata,

si kàrà ngo mì wó mí muu guù ngo, bìndi yí gii ma ndâ 'duù máa,

²⁹ «Yo gí gí bà òò ña 'bí 'dakò tí nó gi! Yí yù gbí ndâ i tí nó náa ye bàkà gbí bà 'vala ye nó 'dáá gí gí sè gí. À 'ví dù nò a 'dakò tí nó tí Bìndi-Mbíri nó?»

³⁰ Káa ndâ 'duù gbí gbata mâ gii 'di ndâ có tí nò náa niì tí nò 'vanda ji ndú nó, ndú gii kaa ya gí mì Jézù.

³¹ Káa si niì tí nò kù ya gí bà kili ndâ 'duù gbí gbata tacó bà ya gí mì Jézù nò, ndâ mbe tala có mì Jézù kù yòòngò yí gítí i-zó-zò, máa, «Zò 'bí làmbu i, wàa wò 'ví ñjù ta ngo, mbe ñibà i.»

³² Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «I-zó-zò mì ye kuu bà ọo ye, káa yo òò ni lá.»

³³ Ndâ mbe tala có mì Jézù gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «À 'ví dù a 'bí 'duù ká 'ví gí ta i-zó-zò ji yí?»

³⁴ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa,
«I-zó-zò mì ye a bà bàkà go có mì 'duù tí nó mbe tuu ye nò.

I-zó-zò mì ye a bà cee nèté mì wó.

³⁵ À tà káa yo ká kù 'dè có éno máa,
ndâ 'duù kù kili i 'do gbí ñjì á bìndi pì nà'ò
bìndi bà yee ñjì ña mí gbí guù le?

Yo zeke'o gbí ñjì lèé éno gi.

Ndâ i gbí ñjì yù sàà gí.

Ndú kù ù káa ndi o bà kili ndú.

³⁶ À kpónó kù ko mboo nèté mì mbe kù kili i 'do gbí ñjì ji yí.

Yí kù kili i tacó 'vala ñìnó mbe cee lá nò.

Tàkòcò ndâ mbe kili i 'do gbí njí ta mbe njí só bà peteke ká peteke.

³⁷ Tacó có tí nó máa, «À rò njí a 'bí 'duù, káa à gù kili i 'do gbí njí a 'bí 'duù nó» a yúcó.

³⁸ Ye bà tuu yo máa, yo ya gí bà kili i 'do gbí njí. Àá táánò me yo ká rò njí tí nó lá. A ndâ 'bí 'duù tende ká mbu gítí .

Káa a yo ká bà gù là bàà gbí wu'o mì ndú.»

³⁹ Mbè ndâ 'duù Sàmáriyà tí nó mbe kaa gí gí mì Jézù 'do gbí gbata tí nó náa niì tí nó kù 'vala gbí nò gù ùnje gítí Jézù ta njembí ndú 'do gbí có tí nó náa niì tí nó 'dè ji ndú ta rẹ Jézù máa, «Yí 'dè gbí ndâ i tí nó 'dáá náa ye bàkà gbí bà 'vala ye nó ji ye gí,» nò.

⁴⁰ Tacó éno, ndú mâ gù yee mì Jézù, ndú gù 'deke tí ndú ji yí, máa, yí dù á mì ndâ yì ta ndú gàà má kózò gí, wàa yí 'ví gù ndii . Bìndi Jézù gù ùnje gítí bà bàkà sili sósò'ò mí mì ndú.

⁴¹ Ndâ mbe 'di ndâ có mì wó gbí ndâ sili tí nó sósò'ò náa yí bàkà mí mì ndú nò me mbè gù ùnje gítí wó ta njembí ndú.

⁴² Ndâ 'duù tí nó mbe ùnje gítí Jézù nò gù 'dè có ji nájú ndú tí nó mbe ya gí bà ma có tí Jézù ji ndú nó máa, «Ze kpónó ùnje gítí wó ta njembí ze dú, me ká gí tàkò có mì lo náa wò 'dè ji ze nó cuki lá. Ze ùnje gítí wó tacó ze 'di ndâ có 'do gbí nje wó ta tù ze gí. Ze delè gù nò ni gí máa, yí dù a mbe 'vala ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gí.»

Jézù 'vala 'vii mì 'bí gbolò 'duù

⁴³ Jézù mâ gù sù ndâ sili tí nó sósò'ò nó gí, yí gù 'bì ndi nó kù ya gí Gàliléyà.

44 Yí 'dè ta nje wó sàà gî máa, «À te duù mítí mbe 'dòkò có mì Mbírì lá ká 'dóó 'bá mì ndú.»

45 Káa, ndú mâ giì yee ta ndâ mbe tala có mì wó á 'dóó 'bá mì ndú Gàliléyà, ndú giì 'de ndâ i tende. Ndâ 'duù kà giì te wiři mítí wó ta banga tí. Tacó ndú ò ò ò ndâ i tí nó náa yí bàkà á Jèrùzàlémè si ndú kà ta o gbolò o nó gî.

46 Gbí ndâ sili tí nó náa Jézù kuu tí gbí to Gàliléyà nò, yí giì co wiři ya gí gbí gbata Kánà, tí gbata tí nó náa yí 'visì ngo tí pe gbí ta o bà kò niì nò. 'Bí gbolò 'duù ta 'viì mì wó ta nò'o tí wó gbí gbata Kàpàrànwùmù, á tí nó gbèè ri 'do Kánà,

47 mâ giì 'di có éno máa, Jézù kuu gbí gbata Kánà, yí giì njè nó ya gí mì Jézù, bìndi yí giì 'deke tí wó ji yí máa, yí ya gí bà 'vala 'viì mì yì 'do gbí ku, tacó sè mì 'viì tí nó káa njembí wó.

48 Káa Jézù giì 'visì có ji 'dakò tí nó máa, «'Bí 'duù jé mbe ùnje gítí ye gbí òkò tí yo wálá; yo kú gí gí mì ye ká tacó wàa ye 'ví bàkà ndâ kpo-kpò serè ji yo.»

49 Káa gbolò 'duù tí nó giì 'deke tí wó ji Jézù máa, «Ngo've tí lo a kùro bà ki njembí 'viì mì ye, kpo 'duù.»

50 Jézù bà-i-nò giì 'visì có ji yí máa, «Ya gí 'bá; 'viì mì lo bà 'vala gî.»

51 Gbolò 'duù tí nó bà-i-nò giì ùnje gítí có mì Jézù gî. Bìndi yí giì njè nó kú ya gí 'bá. Mâ giì zeke'o, yí giì 'de ndâ 'bí bòò mì wó kpokèjì kú ya gí tàkò wó ta banga ngú có ji yí máa, 'viì mì wó 'vala gî.

52 Gbolò 'duù tí nó mâ giì 'vee ndâ bòò mì wó nó máa, «Gbí diì 'viì tí nó 'bità bà nìkì ta o ngàyi?»

Káa ndú gii 'visì có ji yí máa, «Mboṛo tí nò 'bità bà cee 'do tí wó yáánó si ɾi mò tí ká nǝ'dí éno.»

⁵³ Gbolò 'duù tí nò gii nò ngé ni gí máa, ndâ 'duù tí nò nì ji yì nò gbúú-gbuu a o tí nó náa Jézù 'dè ta có ji yí máa, «'Viì mì lo bà 'vala gí,» nô. Tacó éno, ndú ta ndâ 'duù 'bá mì wó 'dáá gí gii 'bità bà ùnje gítí Jézù.

⁵⁴ Nìnò a bà só bà bàkà seṛè mì Jézù mí Gàliléyà. Yí delè bàkà seṛè tí nò ká bìndi bà gí yí 'do Jùdéyà.

5

Jézù 'vala 'bí mbe nò'o á Jèrùzàlémè

¹ Jézù gii njè nó 'do Gàliléyà ya gí bà 'bí gbolò o gbí tàkii mì ndâ Jùdéyà á Jèrùzàlémè.

² À kuu tí a 'bí dùgù to ta ngo kuu gèjèè gbí, á seè 'bí njekèjì ndùgù bà ɾi gí gbí gbata Jèrùzàlémè náa à kú nì mítí a Njekèjì-mì-ndâ-rómbo. Rè dùgù to tí nò gbí có mì ndâ Jùdéyà a Bètìzàtà.

³ À tò ndâ ndùúrù vô mí règbà dùgù to tí nò tacó tí ndâ 'duù nìnó náa ku k'i'viki ndú mí to gí nô, go ndâ mbe sú ɾò, ta ndâ mbe ku kò, ta ndâ 'duù nìnó mbe gbege've mí to gí nô. Ndâ mbe ò'bù ta ndâ mbe ósú gii kili kpìrì'viì ta tà ndâ ndùúrù tí nò kú ù bà gbàngà ngo tí nò,

⁴ tacó 'bí ɲa o kuu tí náa basìlì mì Mbírì má dù gí, yí kú gí gí tà ngo tí nò kú gbàngà ngo. Káa kpédélé mbe nò'o nìnó mbe ya gí tà ngo tí nò á bìndi bà gbàngà ngo mì basìlì tí nó kú co gí sè 'do tà ngo kà tí cèè 'duù ta sé'i tí wó káká'i wálá.

⁵ Jézù mà gii ya gí rẹgbà ngo tí nò, yí gii nò 'bí 'dakò ta nò'o tí wó kuu tísì. 'Dakò tí nò dù tísì ta ndoo dè gítí zì' duù-só.

⁶ Jézù mà gii zeke 'dakò tí nò, yí gii nò ká ngé ni gí máa, 'dakò tí nò dù gbí ọa yè tí nò ta kòndi o. Jézù bà-i-nò gii 'vee yí máa, «À tí lo a go bà dù gbí dùi lo nìkì maa káká'i?»

⁷ Káa 'dakò tí nò gii 'visì có jì Jézù máa, «'Duù mbe te ye ya tí gí tà ngo gálà si ngo kù gbàngà tí wálá, Bu ye. Káa ye má ja tí ye kpòò, ye má bà yee kà, ndá mbe nambeè te 'duù mì ndú ya tí gí tà ngo sàà kùro ye gí.»

⁸ Jézù bà-i-nò gii 'visì có jì yí máa, «A gí yaà, wò 'ví te kpá-sili mì lo, wàa wò 'ví nò nó!»

⁹ Mà gii zeke'o, gbí dùi 'dakò tí nò gii da mbó'vóó gí. Yí gii para kpá-sili mì wó, bindi yí gii 'bità bà nò nó go có tí nò náa Jézù 'dè jì yí nò.

Jézù 'vala 'dakò tí nò ta ọi bà wotí gbí tàkìì mì ndá Jùdáyà.

¹⁰ Tacó éno, ndá kpo 'duù mì ndá Jùdáyà gii 'dè có jì 'dakò tí nò náa Jézù 'vala yí nò máa, «À wúnó a ọi bà wotí gbí tàkìì mì ndoo tí ndá Jùdáyà. À má éno, wò kpónó kù gbètèkè nò a tàkìì mì ndoo ta nèté bà te kpá-sili mì lo nò.»

¹¹ Káa 'dakò tí nò gii 'visì có jì ndá kpo 'duù mì ndá Jùdáyà tí nò máa, «À 'dakò tí nó mbe 'vala ye 'do gbí nò'o nó ká 'dè có jì ye máa, ye te kpá-sili mì ye, wàa ye 'ví nje nó.»

¹² Ndá kpo 'duù mì ndá Jùdáyà bà-i-nò gii 'vee yí máa, «À 'dakò 'di ká 'dè có jì wò máa, wò te kpá-sili mì lo, wàa wò 'ví nje nó?»

13 'Dakò tí nò bà-i-nò gii bàkà bà túbà tí Jézù ji ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà tí nó mbe 'vee yí nò. Káa à gii kpò yí gí, tacó yí nò Jézù ni lá, káa Jézù nònòkò tí wó mí gbí òkò tí ndâ mbè 'duù tí nó mbe yè to gí nó gí.

14 Mâ gii zeke'o gàà éno, Jézù gii 'de 'dakò tí nò gbí ndùgù 'bá-Mbíri. Jézù mâ gii nò 'dakò tí nò, yí gii 'dè có ji yí máa, «Ìjò ká gí, gbí dii lo kpónó gí nìkì maa káká'i gí. À má éno, wò 'ví bàkà vò i káká'i lá, má wálá, 'bí gbolò i mbe ndii nò'o tí nò táánò mbe bàkà wò nò bà 'de wò.»

15 'Dakò tí nò bà-i-nò gii dele ndi wó ya gí bà 'dè có ji ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà tí nó mbe 'vee yí gítí ẹ̀ mbe je yí gí gítí nèté bà paraka kpâ-sili ta ẹ̀ bà wotí gbí tàkii mì ndâ Jùdéyà nó, máa, «Rè 'dakò tí nò mbe 'vala ye nò a Jézù.»

16 Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà mâ gii 'di có éno máa, a Jézù ká 'dè có ji 'dakò tí nò máa, yí te kpâ-sili ta ẹ̀ bà wotí gbí tàkii mì ndâ Jùdéyà nò, ndú gii 'bità bà bàkà gbínje ta yí, tacó yí bàkà ndâ i tí nò ta ẹ̀ bà wotí gbí tàkii mì ndâ Jùdéyà.

17 Jézù mâ gii 'di có tí nò náa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà 'dè gítí wó máa, yí kù gbètèkè tàkii mì ndâ Jùdéyà nò, yí gii 'visì có ji ndú máa, «Bu ye kpónó go có tí nó náa ye kù 'dè ji yo nó kù bàkà nèté, à má éno, ye delè kù bàkà nèté go i mì wó nò.»

18 Có tí nò náa Jézù 'visì gí tàkò có mì ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà nò gii mìlísé tí ndú go sé kà wu. Bindi ndòngbú có mì ndú náa ndú gii koṛo gítí wó a nìnó máa, ndâ yì má zi yí lá, ndâ yì káká'i bà zi 'bí 'duù wálá. Ndú koṛo ọ̀a có tí nò me ká tacó náa Jézù gbètèkè ẹ̀ bà wotí gbí tàkii

mì ndâ Jùdèyà gî nò lá; tàkòcò ndú kpolo ngé ma a i gítí có bà 'viì tí Jézù ta Mbírì éno máa, Mbírì a 'dóó Bu yì.

Jézù 'dè có gítí wotí mì wó

¹⁹ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú gí tàkò bà waaka có mì ndú nò máa,

«Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa,

'Viì kù bàkà i me ta muu wó lá;

yí kù bàkà káa i ñinó náa yí ñò Bu wó kù bàkà nó cuki.

²⁰ Tacó Bu 'Viì zè 'Viì mì wó ñikì ma,

tacó éno, yí gii túbà ndâ i ñinó 'dáá gî náa yí kù bàkà nó ji 'Viì mì wó.

Bu 'Viì bà gii túbà bà bàkà ndâ 'bí nèté mbe ndii ndâ ñinó gî ji 'Viì mì wó.

Yí bà gii túbà bà bàkà ndâ i ñinó náa bà 'dè có gítí ndú bà kpo nje yo gî nó ji 'Viì mì wó.

²¹ Bu 'Viì a mbe kù je woò ji ndâ ku;

à má éno, 'Viì delè kù je woò ji ndâ 'duù ñinó mbe ñikì tí wó nó go i mì Bu wó.

²² Bu 'Viì me mbe waa có mítí 'duù lá,

tacó yí je wotí bà waa có mítí ndâ 'duù 'dáá gî ji 'Viì mì wó gî,

²³ tacó wàa, ndâ 'duù 'ví te ta duù mítí 'Viì mì wó,

á go ñinó náa ndú kù te ta duù mítí wó tí Bu 'Viì nô.

'Duù mbe biya bà te duù mítí 'Viì gî,

yí biya nò a bà te duù mítí Bu 'Viì tí mbe tuu 'Viì gî.

²⁴ Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa, 'duù mbe 'di có mì ye,

wàa yí 'ví ùnje gítí mbe tuu ye, bà 'vala ká dúú bà ya tí .

Gbí nderè bà 'viiki gbí nje wó bìndi ku mì wó bà dù wálá.

Yí bà ya ká ngé ndírí gí gbí 'válá ònó mbe cee lá nó bìndi ku mì wó.

25 Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó máa, o tí nó ká kèjì, à má ta bà 'dè ta yúcó, à kpónó nó a o tí nó, náa ndâ ku bà giì 'di kòcò 'Viì mì Mbírì, bìndi ndâ mbe 'di kòcò wó 'dáá gí bà 'vala gí.

26 Tacó Bu 'Viì, tí r̀ngbó 'válá, bàkà 'Viì mì wó tí r̀ngbó 'válá gí.

27 Yí delè giì je wotí bà waa có ji yí ndii ndâ 'bí mbe waa có muu to tí nó 'dáá gí, sé náa yí a 'Viì-mì-'Dakò nò.

28 Nje yo 'ví 'dèè gítí có tí nó lá, tacó o tí nó ká kèjì náa ndâ ku gbí guù bà giì 'di gbí kòcò wó,

29 bìndi ndâ ku ònó mbe bàkà tó i táánò si ndú kù 'vala muu to tí nó nó bà giì 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú ndú, gí gbí 'válá ònó mbe cee lá nô;

bìndi ndâ ku ònó táánò mbe bàkà tó i si ndú kù 'vala muu to tí nó lá nó bà 'vala dó gbí muu'dú ndú gí bà ò vò i mì ndú.

30 Ye bàkà i ta muu ye lá.

Ye kù waa có ká go ònó náa à 'dè ji ye gí.

Ye delè kù waa có ká jáá,

tacó à gbí muu ye me có bà bàkà go 'dóó có mì ye lá.

À gbí muu ye a có bà bàkà go có mì 'duù tí nó mbe tuu ye nò.

31 Ye táánò má kù kọ̀rọ̀ có a i gítí mị̀rì ye, máa, ye éno, wàa ye éno, wàa ye éno, mbe ùnje gítí ndâ có mì ye máa, ye kù 'dè a yúco nò, bà dù wálá.

32 Káa ye ọ̀nò ni gí máa, 'bí 'duù tí mbe 'dè yúco mbe kù 'dè có muu ye kuu tí .

33 Yo táánò tuu ndâ 'duù mì yo ji Jòvání tí mbe caka tí ndâ 'duù, bìndi yí gù 'dè yúco muu ye ji ndú gí tí ji yo gí.

34 Ye 'dè có tí nò ji yo tacó bà 'vala yo. Ye 'dè ji yo me tacó máa, ye kù tee njembí ye kpolo ma a i mítí 'bí 'duù muu to tí nó máa yí 'ví 'dè có muu ye nò lá.

35 Jòvání tí mbe caka tí ndâ 'duù táánò a wu mbe kù zì á nje kùpò. Tàkòcò yo delè táánò peteke ta líkí'o bà dù gbí ngba wó tè gí.

36 Káa 'dóo có mì ye náa ye bà 'dè gítí mị̀rì ye mbe ndii yúco mì Jòvání tí mbe caka tí ndâ 'duù náa yí 'dè gítí ye nò kuu tí .

Có mì ye nò a ndâ nèté tí nó náa Bu ye tuu ta ye, máa, ye bàkà nò.

À delè a ndâ nèté tí nó ká kù túbà éno máa, a Bu ye ká tuu ye.

37 'Bí mbe 'dè có muu ye á bìndi ndâ nèté mì ye a Bu ye tí nó mbe tuu ye nò.

Yo jé 'di kòcò wó ta tù yo lá.

Yo delè jé nò yí ta ɾo yo lá.

38 Cò mí wó delè dù gbí njembí yo lá,
tacó yo ùnje gítí 'duù tí nó náa a yí ká tuu yí
nó lá.

39 Yo kù jè ta bà 'di gbí ndâ có gbí wáràgà mì
Mbírì,
tacó yo kọro có máa,
à gbí wáràgà mì Mbírì a ndâ có mbe kù je
'válá ñìnó mbe cee lá nó jì yo.

Káa à gbí wáràgà tí nò mì Mbírì nò a ndâ có gítí
ye.

40 Káa, ta ndâ ña ñìnó 'dáá gî, yo biya bà gí gí mì
ye,
tacó bà 'de 'válá ñìnó mbe cee lá nó gî.

41 Ye kù 'dè có tí nò jì yo me tacó máa,
ye kù pà a bà ùlù ye mì ndâ 'duù nò lá.

42 Káa ye nò yo ni ngbàrángà'i gî.
Ye nò ni gí máa, yo zè Mbírì nìkì gbaànjé lá.

43 A Bu ye ká tuu ye jì yo,
káa yo gii bè ye gî.

Káa 'bí 'duù kpónó má gí ta 'dóó nó wìrì mì wó
gí mì yo,
yo bà te wìrì mítí wó gî.

44 Gbèè 'bí có gítí bà pà kpokèjì gítí bà ùlù yo mì
Mbírì gbí muu yo gbaànjé wálá.

À kpolo mì yo cuki káa có gítí bà ùlù tí yo gbí
òkò tí yo.

À má éno, a ña yè muu to tí nó ká bà si yo 'ví
ùnje ta njembí yo gbaànjé gítí ye?

45 Yo kpónó kù kọro có máa,
a ye ká bà kpì ngbàngà tí yo jì Bu ye,
káa, à me éno lá.

- A Mòze, tí 'duù tí nó náa yo kù tee njembí yo
kpolo ma á mí tí wó nó,
ká bà kpì ngbàngà tí yo.
- 46 Yo táánò má ùnje gítí Mòze ta njembí yo dú,
yo kùtàá bà ùnje gítí ye ta njembí yo gbaànjé
gî,
tacó Mòze táánò kù cu có gítí ye mì gbí
wáràgà mì wó.
- 47 Káa yo má biya bà ùnje gítí ndâ có tí nó náa
Mòze táánò cu mì gbí wáràgà nó gî,
a ña yè ká bà si yo 'ví ùnje gítí ndâ có tí nó
náa ye kù 'dè jì yo nó?»

6

Jézù je i-zó-zò jì ndâ 'duù álìfì vò

¹ Ta 'bí o gbaànjé bìndi bà dele ndâ Jézù ta ndâ
mbe tala có mì wó 'do Jùdèyà gí Gálilèyà, ndú gii
di ngo gí tìto kàpá Gálilèyà, náa à kù nì mí tí a
kàpá Tìbèrìyà delè.

² Ndâ 'duù me mbè bà-i-nò gii kaa ya gí tàkò
ndú, tacó ndú ño ña ndâ serè bà 'vala ndâ mbe
nò'o tí nó náa Jézù bàkà ta ndi to nó gî.

³ Jézù bà-i-nò gii kaa ndâ mbe tala có mì wó,
bìndi ndú gii ya gí bà ki tí ndú to á pí gú.

⁴ Ndú ya ta nó tí nò si o bà bàkà tàkù bà Ndi-
ta-muu-ndâ-Izìrìyèlì-mì-Mbìrì dooko gî.

⁵ Jézù mâ gii 'va ɾo wó 'do pí gú kà gí tàgbà
gú, yí gii ñò ndâ 'duù mósú-mosu-mòsù á kèjì gí
tàkò ndú ta ndâ mbe tala có mì wó pí gú kà. Jézù
bà-i-nò gii 'vee 'bí mbe tala có mì wó ta ɾè wó a
Filípò máa, «Ndoo wúnó bà sì i-zó-zò 'do kòtí 'di
tacó bà je jì ndâ ña ndâ 'duù tí zó kèjì zó?»

6 Jézù 'vee 'vé tí nò ká tacó bà 'di có 'do gbí yì Fìlípò, tacó yí tí Jézù nò i bà bàkà jì ndâ 'duù tí nò ni sàà gî.

7 Káa Fìlípò gii 'visì có jì Jézù máa, «Ndoò kpèti má 'dè có máa, ndoo pà jì ndú káa làmbu i tacó bà njù ta ngo, gbí go éno máa, ndoo bà sì i-zó-zò ta i me gbolò, ndâ-'bì-lá go nji fádà 200.»

8 'Bí mbe tala có mì Jézù ta rẹ wó a Àndèréyà, tí ná'vindí Sìmónè Piyétòrò, gii 'visì có jì Jézù gí tàkò có tí nò náa ndú kù 'dè ta Fìlípò nò, máa,

9 «Ye kùtáà nò ndâ 'bí cèe kù kô tí nó mì ndoo nó vô, ta ndâ nji sè sósò'ò, á mì 'bí 'viì-'dakò, káa, ye nò ni gî máa, à nò me i gítí ña mbè tí nò á kèjì nò lá.»

10 Ndâ 'duù tí nò mâ gii yee pí gú tàkò ndâ Jézù gî, Jézù gii 'dè có jì ndâ mbe tala có mì wó máa, «Yo si ndâ 'duù tí nò 'ví ki tí ndú to.» Mbìlì ta o tí nò mà'bàà kuu ta to tí bándò tí nò. Tacó éno, ndâ 'duù gii ki tí ndú to ta ndi gbí mbìlì tí nò. Muu ndâ 'dakò ta o tí nò 'dáá gî álifì vô.

11 Ndâ 'duù tí nò mâ gii ki tí ndú to gî, Jézù gii kaa ndâ kù kô tí nó vô náa Àndèréyà 'dè có gítí ndú jì yí mì 'bí 'viì nó, yí gii 'dè nìkì maa jì Mbìrì, má kózò gî, yí gii kaa jì ndâ 'duù. Yí gii dele ndi wó gii kaa ndâ nji sè tí nó sósò'ò mì gbèe 'viì tí nò nó, yí káká'i gii 'dè nìkì maa jì Mbìrì, bìndi yí gii kaa ndú gí tàkò ndâ kù kô tí nó vô nó jì ndâ 'duù.

12 Ndâ 'duù mâ gii zò i yè yì ndú 'dáá gî gî, Jézù gii 'dè có jì ndâ mbe tala có mì wó máa, «Yo kili ndâ sè i-zó-zò ñinó ta to bìndi ndú nó 'dáá gî. Yo si 'bí làmbu i 'ví volo mí to lá.»

13 Ndâ mbe tala có mì Jézù bà-i-nò gii kili sè i-zó-zò bìndi ndâ 'duù tí nò yeke ndâ kèè muu'bi-nje só.

14 Ndâ 'duù mâ gii òò ña serè tí nò náa Jézù bàkà nò, ndú gii 'dè có máa, «Ìjínó dú káa mbe 'dòkò có mì Mbírì tí nò náa Mòze táánò 'dè có ji ndâ 'duù gítí wó máa, yí bà gí gí muu to tí nò nò ká nò.»

15 Jézù mâ gii 'di có tí nò, yí gii òò ni gí máa, a gbí muu ndâ 'duù tí nò a có bà zèè yì, wàa ndú 'ví bàkà yì tí gba mì ndú ta wotí. Tacó énnò, yí gii ndo ta kpéétí wó 'do gbí òkò tí ndú ya gí gbí òkò ndâ gú.

Jézù nò nò có ọo ngo

16 'Dê'o mâ gii bàkà tí gí, ndâ mbe tala có mì Jézù gii kaa 'do pí gú ya gítí kápá,

17 tacó bà di ngo ya gí gbí gbata Kàpàrànwùmù, si Jézù ta kpéétí wó mí gbí òkò ndâ gú, si o kù me pìtì-pìtì énnò.

18 Káa si ndú ta gbâ ọo ngo, ngo gii 'bìtà bà gbàngà tí gbí pù ta pípìrì ngé ndii gí.

19 Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii ya ta gbâ ta kpéétí ndú kpòró gí gbí u ngo gí, ndú gii òò 'duù kù nò nò có ọo ngo kèjì gí tàkò ndú. Káa ndú òò ni énnò máa 'duù tí nò a Jézù nò lá. Yí mâ gii dooko ta ndú gí, gúku gii zèè ndú tí vò ña ñìnò.

20 Káa Jézù gii 'dè có ji ndú máa, «Yo cì gúku lá; a ye!»

21 À gii dù gbí muu ndâ mbe tala có mì Jézù bìndi bà tùbà tí wó ji ndú nò a có bà te yí mí gbí gbâ, wàa ndâ yì 'ví ya ta ndú gí tìto, káa ndú mâ gii kì ọo ndú, ndú gii 'de tí ndú ta ndâ Jézù ngé tì

ngo tí bàndò tí nó náa ndú kù koṛo có bà ya gítí nò.

Ndâ 'duù pà bà tí Jézù

²² Ndâ mbè 'duù tí nó mbe tè ò gbí kùdù kô nó mâ gii ya gí tàbè'dè kàpá ta dú'o ta yé bìndi bà je i-zó-zò jì ndú mì Jézù, ndú gii 'de gbèe gbâ ọ ngo lá, káa ndú ò Jézù o gí gbí gbâ ta o bà di ngo mì ndâ mbe tala có mì wó lá.

²³ Ndâ 'bí gbâ mbe gí 'do gbí gbata Tìbèrìyà mâ gii ọ tìyò dè 'vii ta bàndò tí nó náa ndâ 'duù zò i tí nò,

²⁴ ndâ mbè 'duù tí nó mbe kù pà bà tí Jézù nò gii oloko mí gbí ndú, tacó ndú 'de Jézù lá. Ndú delè 'de vòó ndâ mbe tala có mì wó lá. Ndú bà-i-nò gii di ngo gí gbí gbata Kàpàrànáwùmù, tacó bà pà bà tí Jézù.

²⁵ Ndú mâ gii 'de yí gí, ndú gii 'vee yí máa, «Wò di ngo gí tító káa ta o ngayi, mbe nibà i?»

²⁶ Káa Jézù gii 'vìsì có jì ndú máa,
«Ye kù 'dè có jì yo ta yúco máa,
yo kù pà bà tí ye me tacó máa,
yo ò ndâ seṛè tí nó náa ye bàkà ndú nó gí,
nò lá.
Yo kù pà bà tí ye,
tacó yo zò i yè yì yo gí.

Jézù a cèe i-zó-zò

²⁷ Yo si bà yeeke tí yo ká tacó ọa i-zó-zò ònínó mbe dù gbí yì yo tí ká lá nó cuki mí to.

Yo bàkà nèté a i tacó ọa i-zó-zò ònínó mbe je 'válá ònínó mbe cee lá nó jì yo nò.

Ọnínò a ọa i-zó-zò náa 'Vii-mì-'Dakò kù je jì yo,

tacó Bu ye tí Mbírì bàkà 'dóó ndi 'bì wó mítí
'Vii-mi-'Dakò gí.»

28 Káa ndâ 'duù tí nò gii 'vee Jézù máa, «Ze 'ví bàkà a ña yè, tacó wàa ze 'ví bàkà ta ndâ i ñinó mbe ñikì tí Mbírì nó?»

29 Jézù bà-i-nò gii 'visì có ji ndú máa, «Nèté ñinó ta go tí Mbírì máa yo 'ví bàkà nó a bà ùnje ta njembí yo gbaànjé gítí 'duù tí nó náa yí tí Mbírì tuu yí nò.»

30 Káa ndâ 'duù tí nò gii 'vee Jézù máa, «Ze 'ví ñò ni ta yè máa, a Mbírì ká tuu wò? Wò bà bàkà ji ze a ña yè, wàa ze 'ví ñò ta wò ni tí tú mì Mbírì?»

31 Ze 'vee wò éno tacó Mòze dígísèé je mánà tí i-zó-zò ji ndâ ká gù ze si ndú gbí kángáá nga ngoò, go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì éno máa, «Yí táánò je i-zó-zò ji ndú 'do gbírì» nò.»

32 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa,
«Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa,
à dígísèé me Mòze ká je i-zó-zò 'do gbírì ji
ndâ ká gù yo lá.

À Bu ye táánò ká je i-zó-zò ji ndú á 'do gbírì.

À kpónó delè káa Bu ye ká kù je i-zó-zò ji yo 'do
gbírì, tí cèe i-zó-zò,

33 tacó i-zó-zò mì Mbírì a ñinó mbe kù gí 'do
gbírì.

I-zó-zò mì Mbírì a ñinó mbe kù 'vala ndâ 'duù
muu to tí nò.»

34 Ndâ 'duù tí nò bà-i-nò gii 'deke tí ndú ji Jézù máa, «Je ña i-zó-zò tí nò ta o 'dáá gí ji ze.»

35 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa,
«Ye a i-zó-zò ñinó mbe kù je 'válá ji ndâ 'duù nò.

- 'Duù má gí gí mì ye gî,
go bà bàkà yí káká'i wálá.
- 'Duù má ùnje ta njembí wó gbaànjé gítí ye gî,
go ngo bà bàkà yí káká'i wálá.
- 36 Ye 'dè có ji yo sàà gî máa,
yo òò ye gî,
káa ta ndâ ònò 'dáá gî,
yo ùnje gítí ye lá.
- 37 Ndâ 'duù ònò 'dáá náa Bu ye je ndú ji ye nó
bà gí gí mì ye.
- Káa 'duù má gí gí mì ye gî,
ye bà bè yí wálá.
- 38 Tacó ye gí 'do gbíri me tacó bà bàkà go 'dóó có
mì ye gbí muu ye lá.
- Ye gí a i tacó bà bàkà go có mì mbe tuu ye.
- 39 Káa có mì mbe tuu ye éno máa,
ye 'ví si 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ
'duù tí nó náa yì kaa ndú ji ye nó 'ví gírì
lá.
- Có mì wó máa,
ye 'ví 'vala ndi ndâ 'duù tí nó náa yì kaa
ndú ji ye nó 'do gbí muu'dú ndú 'dáá gí
ta ndòngbú o.
- 40 Có mì Bu ye éno máa,
'duù mbe òò 'Vii mì yì ni gî,
bìndi yí gii ùnje ta njembí wó gbaànjé gítí
wó gî nó,
bà 'de 'válá ònó mbe cee lá nô;
à má éno, ye bà 'vala ndi ndú 'do gbí muu'dú
ndú ta ndòngbú o.»
- 41 Ndâ Jùdèyà mâ gii 'di có tí nó náa Jézù 'dè
nò, ndú gii 'bità bà fiini có gbí òkò tí ndú gítí

Jézù, tacó có tí nó náa yí 'dè éno máa, yì a i-zó-zò mbe gí 'do gbírì nô.

⁴² Máa, «À kù gbúú-gbuu nó a Jézù tí nó tí 'vii mí Jùzépè nó ká kuu kùro ndoo nô. Ndoò òò ndâ bu wó ta nawu wó ni ngbárángà'i gî. Káa yí gii dù ndii ònó kù 'dè có máa, yì gí 'do gbírì nó, ta òa kpokejì ngàyi?»

⁴³ Káa Jézù gii 'visi có ji ndú máa, «Yo si bà fiini có gbí òkò tí yo mí to.

⁴⁴ Tacó 'bí 'duù gbaànjé bà gí gí mí ye ta muu wó wálá,
sè káa ònó máa,
a Bu ye tí nó tí mbe tuu ye nó ká gbà tàmuu wó gí tí ji ye.

Káa ye bà 'vala yí 'do gbí muu'dú wó ta ndòngbú o gî.

⁴⁵ Tacó à cu mí gbí wáràgà mí ndâ mbe 'dòkò có mí Mbírì éno máa,
«Mbírì bà òbà i ji ndâ 'duù 'dáá gî.»

Káa bà gí gí mí ye a bà sè tù tí bà òbà i mí Bu ye,
ta bà mèlè bà bàkà go có tí nó náa wò 'di nó.

⁴⁶ Gbí có tí nó me éno máa,
ndâ 'duù 'dáá gí òò Bu ye ta ọ ndú gí nó lá.
À káa 'duù tí nó gbaànjé mbe gí 'do mí Mbírì nó ká òò Bu ye ta ọ wó.

⁴⁷ Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa,
'duù ònó mbe ùnje gítí ye gí nó bà 'vala ká dúú bà ya tí .

⁴⁸ Ye a i-zó-zò mbe 'vala ndâ 'duù.

⁴⁹ Ndâ ká gù yo dígíséé zò mánà gbí kángáá nga ngoò,

káa ndú giì mii 'dáá gî.

50 Káa ye a i-zó-zò ñinó mbe gi 'do gbíri,
tacó wàa, 'duù má zò ye gî,
yí 'ví cì lá nô.

51 Ye a i-zó-zò ñinó mbe gi 'do gbíri,
mbe kù 'vala ndâ 'duù nô.
'Duù ñinó mbe zò i-zó-zò tí nò gî bà 'vala ká dúú
bà ya tí .

Káa i-zó-zò tí nò náa ye bà je ji ndâ 'duù nò a diì
ye,
tacó bà 'vala ndâ 'duù á muu to tí nô.»

52 Ndâ Jùdéya bà-i-nò giì 'bità bà 'viiki gbí có tí
nò náa Jézù 'dè nò ta wotí tí ta kpéetí ndú máa,
«'Dakò tí nò bà waa diì wó ji ndoo wàa ndoo 'ví
zò ta ña kpokèji ñgayi?»

53 Káa Jézù giì 'visì có ji ndú máa,
«Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó máa,
yo má zò diì 'Viì-mì-'Dakò lá,
yo delè má njù mbelè wò lá,
yo bà 'de 'vala ñinó mbe cee lá nó wálá.

54 'Duù mbe zò diì ye gî,
bìndi yí giì njù mbelè ye gî,
bà 'vala ká dúú bá ya tí .

Ye delè bà 'vala yí 'do gbí muu'dú wó ta ndòngbú
o.

55 Tacó diì ye a cèe i-zó-zò,
bìndi mbelè ye a cèe ngo.

56 'Duù mbe zò diì ye gî,
bìndi yí giì njù mbelè ye gî,
'duù tí nò á 'dóó diì ye,
ye delè a 'dóó diì wó.

57 'Duù tí nò bà 'de 'válá 'do mì ye,

go ñìnó náa ye kù 'de ta 'válá 'do mì Bu ye
 tí rẹngbó 'válá, tí mbe tuu ye nò.

58 Dìì ye a i-zó-zò mbe gí 'do gbírì.

'Duù mbe zò i-zó-zò tí nò bà 'vala ká dúú bà ya
 tí .

Dìì ye a tende ña i-zó-zò,

a me ña i-zó-zò tí nó náa ndâ ká gù yo zò
 dígísèé,

káa ndú gíì mii gí nó, lá.»

59 Jézù 'dè ndâ có mì wó nò jì ndâ 'duù á
 mí bàndò bà kili ndú gí bà ùlù Mbírì gbí gbata
 Kàpàrànwùmù.

60 Jézù mà gíì nìbà i jì ndâ 'duù cee gí, ndâ 'duù
 me mbè 'do gbí òkò tí ndâ mbe tala có mì wó gíì
 'dè có gbí òkò tí ndú máa, «Wotí tí bà nìbà i mì
 wó ngé ndii gí. A 'di ká bà 'di gbí ndâ ña ndâ
 kpo-kpò có mì wó nò?»

61 Jézù mà gíì ñò ni gí máa, ndâ mbe tala có
 mì yì kù 'dè kòlòwò gítí ndâ có tí nó náa yí 'dè jì
 ndâ 'duù nó, yí gíì 'vee ndú máa, «Tàkòcò yo kù
 kpóló-kpolo gítí ndâ có tí nó náa ye 'dè nò?

62 Káa yo kùtàá má ñò éno a bà ya 'Viì-mì-
 'Dakò á gí gbírì, yo bà me ta tí yo ée?

63 A Bèrì-mì-Mbírì ká kù je 'válá jì 'duù.

'Duù 'vala 'duù lá.

Ndâ có tí nó náa ye 'dè nò a Bèrì-mì-Mbírì tí mbe
 je 'válá jì yo.

Ndâ có tí nó delè a 'válá.

64 Káa ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí yo ùnje gítí ndâ có
 mì ye nò lá.»

Jézù 'dè có tí nó tacó yí ñò ndâ mbe ùnje gítí
 có mì wó lá, ta dè 'duù mì wó nó kpokèjì gí bà
 dù tí mbe ba ngbù wó nó ni sàà gí.

⁶⁵ Tacó éno, Jézù bà-i-nò giì 'dè có ji ndâ 'duù máa, «Ŋìnò a nderè có tí nò náa ye kùtàà 'dè ta có ji yo máa, 'duù bà 'de wotí gítí bà gi gí mì ye ta kpéetí wó wálá, sè káa ñinó a Bu ye ká ùnje ji yí nò ká nò.»

⁶⁶ Ndâ mbe tala có mì Jézù me mbè giì jee bà ɾu ndi wó mí to á bìn̄di có tí nò náa yí 'dè nò gí.

⁶⁷ Jézù mâ giì ñò bà biya bà ɾu ndi wó mì ndâ 'bí mbe tala có mì wó, yí bà-i-nò giì 'vee ndâ ñinó muu'bi-nje só náa yí ɾuka ndú nó, máa, «Káa yo ñindi yo, go bà ya ta ndâ ka yo tí yo wálá?»

⁶⁸ Káa Sìmonè Piyétòrò giì 'visì có ji yí máa, «Ze 'ví ya gí mì 'di, Mbe tí ze? A wò ká kù 'dè ndâ có ñinó mbe kù 'vala ndâ 'duù nò.

⁶⁹ Ze ùnje gí, ze delè giì ñò ni ngbáràngà'i gí, máa, wò a 'duù ñinó náa Mbíri kaa wò mò gí mì wó gí.»

⁷⁰ Káa Jézù giì 'visì có ji ndâ Sìmonè Piyétòrò máa, «À wálá a ye táánò ká cu 'bì ye mítí yo ta bà muu yo muu'bi-nje só nó? Káa 'bí 'duù gbaànjé á 'do gbí òkò tí yo jì'vì kàzà mítí ye gí.»

⁷¹ Jézù ta o tí nò kù gbì tì kpô a i gítí Júda, tí 'vii mì Sìmonè Ìsikàriyótè, tí 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ mbe tala có mì wó muu'bi-nje só náa yí ɾuka ndú nò. Tacó a Júda ká bà giì ba ngbù wó tí Jézù.

7

Jézù ya gí bà o bà bàkà tàkii bà tò ndiúrù gbí tàkii mì ndâ Jùdéyà

¹ Jézù giì dù kù nò nó ká ta ndi gbí ndâ to Gàliléyà. Go bà ya gí gbí to Jùdéyà giì dù tí wó

lá, tacó ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdáyà kà kù pà kpokèjì gítí wó tacó bà zi yí.

² Kùro o bà bàkà tàkìi bà tò ndùúrù gbí tàkìi mì ndâ Jùdáyà mâ giì dooko gî,

³ ndâ ná'vindí Jézù á Gàlìléyà giì 'dè có ji yí máa, «Ya gí Jùdáyà, tacó wàa ndâ mbe tala có mì lo 'ví nò ta ngba lo ta ndâ nèté mì lo náa wò kù bàkà nó á kà.

⁴ Tacó 'duù ñinó ta go bà dù tí gbolò 'duù á kùro ndâ 'duù tí wó nó bàkà i gbí kóó lá. Káa wò lê má kù bàkà ndâ i tí nò, bàkà ndú mí kùro ndâ 'duù 'dáá gî.»

⁵ Ndâ ná'vindí Jézù 'dè ña có tí nò ji yí tacó à kpétí káa ndú, ndú ùnje gítí ndâ i tí nò náa Jézù kù bàkà nó lá.

⁶ Káa Jézù giì 'visì có ji ndú máa, «O bà ya ye gí Jùdáyà gí kálásê. Káa à má gítí yo, o 'dáá gí káa o bà ya yo gí Jùdáyà.

⁷ Ndâ 'duù muu to tí nó sogo yo lá. Káa ndú kù sogo ye. Ndú kù sogo ye tacó ye ta o 'dáá gí kù 'dè có ji ndú máa, ndâ kpokèjì mì ndú a ndâ vò kpokèjì.

⁸ À má éno, yo ya gí bà tì o bà tò ndùúrù gbí tàkìi mì ndoo. Ye bà ya gí bà o tí nò wálá, tacó o bà ya ye gí kálásê.»

⁹ Ndâ ná'vindí Jézù giì kaa ya gí Jùdáyà si yí mí Gàlìléyà á bìndi có tí nò.

¹⁰ Ndâ ná'vindí Jézù mâ giì kaa ya gí bà tì o bà tò ndùúrù gbí tàkìi mì ndâ Jùdáyà gî, Jézù giì njè nó ya gí tàkò ndú ta 'dóó o mì wó náa à gbí muu wó ta kpéétí wó. Yí mâ giì yee kà, yí giì dù ká gbí kóó.

11 Káa ɾo ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà ta gbolò o tí nò 'dáá gí ká gí kpokèjì tí wó. Ndú mâ gii ò yí lá, ndú gii dù kú 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «Yí ngò? Yí kòtí 'di? 'Dakò tí nò ngò?»

12 Káa ndâ sè mbè 'duù òndi ndú kú gii 'dè a ngúcó ta ɾè wó. Ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú máa, «Yí a tó 'duù!» Ndâ 'bí 'duù máa, «Yí a vò mbe ònòkò muu ndâ 'duù!»

13 Gbèe 'duù mbe 'dè có ta ɾè wó gí yaà wálá, tacó ndâ 'duù 'dáá gí ta o tí nò kú cì gúku tí ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà.

14 Ndâ 'duù mâ gii yee gbí jíjí'dí-jìgì'dì sili mì o bà bàkà tàkìì bà tò ndùúrù gí, Jézù gii ɾì gí gbí ndùgù 'bá-Mbíri, bìndi yí gii 'bità bà nìbà i jì ndâ 'duù.

15 Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà mâ gii ò yí kú nìbà i, nje ndú gii 'dèè gí. Bìndi ndú gii 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «'Dakò tí nò 'de ò muu tí nò 'do kòtí 'di, káa yí jé ta 'bí gbèe ɾi ki tí wó kùɾo 'bí mbe nìbà tàkìì mì ndâ Jùdèyà lá.»

16 Káa Jézù mâ gii ò ò bà kòɾo có mì ndú nò, yí gii 'visì có jì ndú máa,

«Ye kú nìbà me 'dóó có mì ye gbí muu ye lá.

Ye kú nì a bà có mì mbe tuu ye.

17 Go bà bàkà go có mì Mbíri má kuu tí 'duù,

yí bà ò ni gí máa,

ye kú nì a bà có mì Mbíri.

Káa ye má kú nì a bà 'dóó có mì ye,

'duù tí nò delè bà ò ni gí.

18 Tacó 'duù má kú nìbà a 'dóó có mì wó,

à gbí muu wó a có máa,

ndâ 'duù 'ví te duù mítí yì.

Káa 'duù ñìnó mbe kù bàkà nèté tacó wàa ndâ
'duù 'ví te ta duù mítí mbe tuu yì nó a 'duù
jáá,
yí delè me mbe 'viya lá.

¹⁹ Mòze dígísèé 'dè có ji yo lá?

Káa 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí yo mbe kù kpolo
tí có mì Mòze kpónó kuu tí ?

À má ènò, yo kù paa ta bà zi ye tacó yè?»

²⁰ Káa ndâ 'duù tí nò giì 'visì có ji Jézù máa, «À
tí lo a mâ! A 'di ká kù jè ta bà zi wò?»

²¹ Káa Jézù giì 'visì có ji ndú máa, «Ye bàkà
káa i gbaànjé, káa nje yo 'dáá gî kpónó 'dèè gítí
gî.

²² Mòze dígísèé 'dè có ji yo máa, yo ya ta ndâ
'viì-'dakò gí gbí gázâ ta sili vô-nje ta'ô bìndi bà jò
ndú. (Gbí có tí nò me ènó máa, a Mòze dígísèé
ká 'bità bà ya gí gbí gázâ ji ndâ Jùdéyà nò lá;
gázâ a cèe ká i mbe 'bità tí gbí o mì ndâ ká gù
yo, tí ndâ mbe 'bità bà jò ña yo tí ndâ Jùdéyà mí
muu to tí nò.) Yo kpónó kù waa ndâ 'viì mì yo ta
ṛi bà wotí gbí tàkìì mì yo tí ndâ Jùdéyà náa sili tí
nò vô-nje ta'ô náa Mòze 'deke ji yo nò má tè 'vii
ta ṛi bà wotí gbí tàkìì mì yo nò. Káa vò i tí wálá,

²³ tacó ñìnó a sili tí nó náa Mòze 'deke ji yo,
tí sili bà waa ndâ 'viì gbí tàkìì mì yo nó ká nò.
À má ènò, tàkòcò yo kpónó kù kpolo gítí có bà
'vala kùùkpò 'duù mì ye ta ṛi bà wotí gbí tàkìì mì
ndâ Jùdéyà tacó yè?

²⁴ Yo si bà zeke káa 'duù wàa yo 'ví waa có mítí
wó nò mí to. Yo waa có ta yúcó.»

*Muu ndâ 'duù ñònòkò tí gítí dúú bàndò bà gí
Bìndi-Mbíri gí*

25 Ndâ 'bí 'duù Jèrùzàlémè bà-i-nò gii 'bità bà 'vee 'vé máa, «À nó me 'dakò tí nó náa ndâ kpó 'duù mì ndâ Jùdèyà kù pà bà tí wó tacó bà zì yí nó ká nó lá?

26 Yo òò yí kuu nô, kù 'dè có kùro ndâ 'duù 'dáá gî ta gúku tí wó wálá! À 'ví dù a yúco máa, ndâ kpo 'duù ùnje gî máa, yí a Bìndi-Mbíri?

27 Ndú má 'dè ènò, káa ndoo 'dáá gî òò to tí nó náa yí gî 'do tí nó ni gî nó! Káa 'bí 'duù wúnò bà òò to tí nó náa Bìndi-Mbíri bà gî 'do tí nó ni wálá.»

28 Jézù mà gii 'di ndâ có tí nó náa ndâ 'duù tí nó kù 'dè gítí wó si yí kù nìbà i ji ndâ 'duù gbí ndùgù 'bá-Mbíri nó, yí gii 'visì có ji ndú ta kòcò wó ngéé gí yaà, máa,
«A yúco máa, yo òò ye ni gî.

À delè a yúco máa, yo òò bàndò bà jò ye ni gî.

À kpêtí ká ènò,

ye gî me 'do gbí 'dóo có mì ye lá.

A 'duù ká tuu ye.

'Dóo 'duù tí nó mbe tuu ye nó kuu tí,

káa yo òò yí ni lá.

29 Káa ye òò yí ni gî,

tacó a ye ká gî 'do mì wó.

À delè a yí ká tuu ye.»

30 À gbí muu ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà ta o tí nó a có bà zèè Jézù, káa gbèè 'duù gbí òkò tí ndú mbe gàà 'bì tí wó wálá, tacó o mì wó tè lá.

Jézù 'dè có gítí o bà nje nó mì wó wúnò ('do muu to tí nó)

31 Ndâ 'duù ònó mbe ùnje gítí Jézù gî nó ta o tí nó me mbè kuu gbí òkò tí ndâ mbè 'duù tí

nò. Ndú bà-i-nò giì 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «Bìndi-Mbíri má gi wúnò, yí bà bàkà a ndâ 'bí ña kpo-kpò serè mbe ndii ndâ ñinó kpónó náa 'dakò tí nó kù bàkà nó gí?»

³² Ndâ mbe kpolo tí tàkìi mì ndâ Jùdèyà mâ giì 'di ña 'vé tí nò náa ndâ mbe ùnje gítí Jézù kù 'vee gbí ngúcó nò kù giì 'vèè cee nje ndâ 'duù me a mbè, ndú giì toko có ta Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndú, bìndi ndú giì tuu ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ àsikèrì mbe kù kpolo tí 'bá-Mbíri gí bà zèè Jézù.

³³ Káa Jézù giì 'dè có ji ndú máa, «Ye bà dù ta yo ká ta làmbu o, bìndi ye bà giì dele ndi ye ya gí mì 'duù tí nó mbe tuu ye nò.

³⁴ Yo bà giì pà bà tí ye, káa yo bà 'de ye wálá.

Tacó wotí bà yee tí bàndò tí nó náa ye kù ya gítí nó tí yo wálá.»

³⁵ Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà mâ giì 'di có tí nò náa Jézù 'dè nò, ndú giì 'bità bà 'vee 'vé gbí òkò tí ndú máa, «Yí tà kù ya gí kòtí 'di, wàa bà 'de ta yí 'ví kpò tí ta ndoo? Yí kù ya a i gí tàkò ndâ 'bí Jùdèyà ñinó mbe 'vaaka ta ndi 'bá mì ndâ Ìgìrìgì nó, tacó bà ñibà i ji ndú?»

³⁶ Ghí ña có mì wó náa yí 'dè éno máa, «Yo bà giì pà bà tí ye, káa yo bà 'de ye wálá, tacó wotí bà yee tí bàndò tí nó náa ye kù giì ya gítí nó tí yo wálá» nó máa yè?»

Pù njáá ta ngo mbe kù 'vala ndâ 'duù kù 'va 'do gbí

37 Ta ndòngbú sili, tí kpóló-kpolo ɾi mì o bà tò ndùúrù gbí tàkìì mì ndâ Jùdèyà, Jézù gii ɾò tíyò á kùɾo ndâ 'duù 'dáá gî, bìndi yí gii kò-kò ji ndú, máa,

«'Duù ñìnó ta go ngo tí wó nó,
si yí 'ví gí gí mì ye,
wàa yí 'ví njù ngo.

38 'Duù má ùnje gítí ye gî,
ngo mbe 'vala 'duù bà 'va 'do gbí njembí wó dúú bà ya tí,
a go có tí nó náa a kuu gbí wáràgà mì Mbíɾi nô.»

39 Jézù lòkò'bò có tí nò a i gítí Bèɾi-mì-Mbíɾi tí nó bà gii gí gí muu ndâ mbe ùnje gítí có mì wó nô. Bèɾi-mì-Mbíɾi ta o tí nò gí gí muu ndú kálásê, tacó Mbíɾi ta o tí nò te Jézù ya tí gí pí jàlàmbà á gbíɾi kálásê.

Ndâ 'duù fùùmà có gítí Jézù

40 Ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ mbe 'di ndâ có mì Jézù náa yí 'dè gbí ndâ sili tí nó náa yí bàkà mí Jèrùzàlémè nò gii 'dè có máa, «'Dakò tí nó dú káa mbe 'dòkò có mì Mbíɾi tí nó mì Mòze nô!»

41 Ndâ 'bí 'duù gii 'dè có máa, «Yí a Bìndi-Mbíɾi.»

Bìndi ndâ 'bí 'duù ñìndi ndú gii 'vee a 'vé máa, «Bìndi-Mbíɾi bà gí 'do Gàlilèyà ta ña kpokèji ngayi?

42 À wálá cu mí gbí wáràgà mì Mbíɾi éno máa, Bìndi-Mbíɾi bà dù a 'viì-gù mì Dàvídè tí nó tí gbolò gba mì ndoo tí ndâ Jùdèyà dígísèé nó? À delè gii cu mí gbí wáràgà mì Mbíɾi éno máa,

àà bà jò yí a i mí gbí mòòkò bìndi Dàvídè á Bètèlèmè?»

⁴³ Có mì ndâ 'duù ta o tí nò gii me a fúú-fu-fù gítí Jézù.

⁴⁴ Ndâ 'bí 'duù gii dù ká to nò máa, à zèè yí gí. Káa gbèè mbe gàà 'bì tí wó gii dù lá.

⁴⁵ Bà zèè Jézù gii dù káa kpò ndâ 'duù tí nó náa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdáyà tuu ndú gí bà zèè yí nó gí. Ndú bà-i-nò gii dele ndi ndú ya gí mì ndâ mbe tuu ndú, si yí mí to. Ndâ kpo 'duù tí nò mbe tuu ndú nò mâ gii 'vee ndú máa, «Yo gí ta yí lá tacó yè?»

⁴⁶ Ndâ àsikèrì tí nò gii 'visì có ji ndâ kpo 'duù tí nò máa, «'Bí 'duù jé mbe 'dè có di tàkò 'dakò tí nò wálá.»

⁴⁷ Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdáyà bà-i-nò gii 'vee ndâ tú mì ndú nò ta sé có máa, «Yí ònòkò muu yo delè gí?»

⁴⁸ Yo nì ẹ̀ 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ze tí ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdáyà ta ndâ kpo 'duù jé mbe ùnje gítí ndâ có mì wó ji ze, wàa ze 'ví 'di ta tù ze gí!

⁴⁹ Ndâ mbè 'duù tí nò 'di gbí 'bí i gbaànjé 'do tí tàkìì mì ndoo tí ndâ Jùdáyà lá. Káa sè ònò a ònìndi ndú ta Mbířì!»

⁵⁰ Káa, 'bí 'dakò gbí òkò tí ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdáyà ta ẹ̀ wó a Nikòdémò, tí 'duù mbe ya gí bà 'dè nje ta Jézù á tàbèngii sàà kùřo gí, gii 'dè có ji sè ndâ ka wó kpo 'duù máa,

⁵¹ «À gbí tàkìì mì ndoo tí ndâ Jùdáyà waa có mítí 'duù si có mì wó mí gbí yì wó lá. À mâ éno, ndoo kùtàá bà 'di a kòcò wó má kózò gi.»

⁵² Ndâ ka Nikòdémò tí ndâ kpo 'duù mâ giì 'di có tí nò náa yí 'dè nó, ndú giì 'vee yí máa, «Wò delè giì 'do Gàliléyà? Má ènò, ya gí bà pà gbí wáràgà gítí tàkìì mì ndoo tí ndâ Jùdéyà, bìndi wò bà 'de éno máa, 'bí mbe 'dòkò có mì Mbírì jé mbe giì 'do Gàliléyà nò wálá.»

⁵³ Ndâ 'duù bà-i-nò giì 'vaaka 'do bàndò tí nò ya gí 'bá mì ndú gî.

8

¹ Jézù giì ta'va òndi wó ya a i gí pí Gú Mbâ.

² Bìndi yí giì gbo'o ta 'bí yé 'do kà ya gí gbí ndùgù 'bá-Mbírì. Ndâ 'duù mâ giì kili me mbè gî, yí giì kì tí wó to, bìndi yí giì nìbà i jì ndú.

'Bí nù náa a zèè yí ta 'dakò

³ Mâ giì zeke'o, ndâ 'bí mbe 'di gbí-o, ta ndâ 'bí mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdéyà, giì yee ta nìì mì 'bí 'dakò náa à zèè yí ta 'dakò-ngbà gî. Ndú giì rò nìì tí nò mí kùro ndâ 'duù 'dáá gî.

⁴ Bìndi ndú giì 'vee Jézù máa, «Mbe nìbà i, à zèè nìì tí nó kpátá-kpàtà ta 'dakò.

⁵ Káa Mòze 'dè có jì ndoo gbí tàkìì mì ndoo éno máa, ndoo 'ví zì nìì mbe bàkà ña i tí nò kpónó náa nìì tí nò bàkà nó ta bà 'vaka yí ta díí. Nògí, có mì lo òndi lo máa yè?»

⁶ Ndâ 'duù tí nò 'vee ña 'vé tí nò ká tacó bà pà nje Jézù, máa nje wó má yaaka kpéré've gî, wàa ndâ yì 'ví 'de ta kpokèjì gítí wó.

Káa Jézù giì biya bà 'visì có jì ndú gí tàkò 'vé tìrì mì ndú nò gî. Yí giì mò káa muu wó gí to, bìndi yí giì 'bìtà bà ka i mítí to ta sìlì 'bì wó.

⁷ Káa ndâ 'duù tí nò gii aanga muu ndú ká mí tí gbèè 'vé mì ndú nò. Go bà 'visì có ji ndú mâ gii gí gítí Jézù gî, yí gii te muu wó gí yaà, bìndi yí gii 'visì có ji ndú máa, «'Bí 'duù gbí òkò tí yo jé mbe bàkà vò i lá má kuu tí, si yí 'ví co gí kùro, wàa yí 'ví 'va kpédélé díí mí tí nì tí nò.»

⁸ Jézù 'dè káa có tí nò ji ndú gî, yí káká'i gii mò muu wó gí to, kú cu i mí tí to.

⁹ Ndâ 'duù tí nò mbe gí ta nì tí nò gí kùro Jézù nò mâ gii 'di có tí nò náa Jézù 'dè ji ndú nò, ndú gii 'bità bà 'vaaka 'do bà-i-nò gbaànjé-gbaànjé, kpòò yee tí o tí nó náa á káa nì tí nó náa ndú gí ta yí gí gbí ngbàngà kùro Jézù nó ká gii dù ta kpéetí wó kùro Jézù. A ndâ kpo 'duù ká co gí sè 'dáa kùro má kózò gî, bìndi ndâ 'vii gii co gí tàkò ndú.

¹⁰ Jézù mâ gii te muu wó gí yaà, yí gii nò káa nì tí nò kú rò tíyò ta kpéetí wó. Bìndi yí gii 'vee nì tí nò máa, «Ndâ mbe kpì ngbàngà tí lo káa ya gí kòtí 'di, nì? 'Bí 'duù gbí òkò tí ndú mbe waa có mí tí lo wálá?»

¹¹ Káa nì tí nò gii 'visì có ji Jézù máa, «Gbèè 'duù gbí òkò tí ndú mbe waa có mí tí ye wálá, kpo 'duù.»

Káa Jézù gii 'visì có ji nì tí nò máa, «À nìkì ma. À má ènò, ye delè bà waa có mí tí lo wálá. Nògí, ya gî, wàa wò 'ví bàkà vò i káká'i lá.»

Jézù a ngba'o mì ndâ 'duù

¹² Ta o tí nò Jézù gii 'dè 'bí có ji ndâ 'duù káká'i máa,
«Ye a ngba'o mì ndâ 'duù.

'Duù mbe kù ɾu ndi ye bà nò gbí 'dí'di'o ngé gí wálá.

Yí bà dù gbí ngba'o ñìnó mbe 'vala yí nô.»

¹³ Ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà mà gii 'di có tí nò náa Jézù 'dè nò, ndú gii 'visì có jì yí máa, «À káa wò ká kù wu gbí tí lo ta kpéetí lo. À má éno, có mì lo nò bà dù me yúco lá!»

¹⁴ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa, «Yo 'dè a yúco máa, ye kù wu gbí tí ye ta kpéetí ye, káa kpéetí ká éno, ye kù 'dè a yúco, tacó ye ñò bàndò tí nó náa ye gí 'do tí nó ni gí.

Ye delè gii ñò bàndò tí nó náa ye kù ya gítí nó ni gí.

Káa yo ñò bàndò tí nó náa ye gí 'do tí nó ni lá. Yo delè ñò bàndò tí nó náa ye kù ya gítí nó ni lá.

¹⁵ Yo kù waa có me ta yúco lá.

Káa ye me mbe waa có mítí 'duù gbaànjé lá.

¹⁶ Káa, ye má waa có mítí 'duù, ye bà waa có ta yúco.

Tacó ye kù waa có me ta kpéetí ye lá.

Ze kù waa có a i ta Bu ye tí nó tí mbe tuu ye nô.

¹⁷ À cu mí gbí wáràgà gítí tàkìì mì ndoo tí ndâ Jùdèyà éno máa,

«Ndâ 'duù só má ùnje gítí gbèe có gí, gbí éno máa, có tí nò a yúco.»

¹⁸ Ye kù 'dè có gítí mịri ye,

káa Bu ye tí nó tí mbe tuu ye nó kuu tàkò ye.»

¹⁹ Káa ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdèyà gii 'vee Jézù máa, «Bu lo tí nò kòtí 'di?»

Jézù bà-i-nò gii 'visì có ji ndú máa,
«Yò nò ye ni lá.

À má ènò, yo delè bà nò Bu ye ni wálá.
Yo kùtàá má nò ye ni gî,
yo bà nò Bu ye delè ni gî.»

²⁰ Jézù 'dè ndâ có tí nò ji ndâ 'duù mí bàndò
bà kili i-Mbíri. Káa gbèe 'duù mbe zèè yí ta o tí
nò wálá, tacó o mì wó tè kálásê.

*Bà 'di gbí có gítí Jézù kpò nje ndâ kpo 'duù mì
ndâ Jùdéyà gí*

²¹ Jézù gii 'dè 'bí có ji ndâ 'duù tí nò máa,
«Ye bà gii ya gî.

Yo bà gii pà bà tí ye si bà volo ji yo gî,
káa yo bà 'de ye wálá,
tacó wotí bà ya gítí bàndò tí nò náa ye kù gii
ya gítí nò tí yo wálá.

À má ènò, yo bà cì mí gbí ndâ vò i mì yo.»

²² Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà gii 'bìtà bà koṛo
gbí có tí nó náa Jézù 'dè éno máa, ndú bà 'de wotí
bà ya gítí bàndò tí nó náa yì kù ya gítí wálá nò,
máa, «Yí bà zi tí wó zí-zi? À 'ví dù nò a gbí có tí
nò náa yí kù 'dè éno máa, ndoo bà 'de wotí bà
ya gítí bàndò tí nó náa yì kù gii ya gítí nó wálá
nò ká nò?»

²³ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa,
«'Bè gbí òkò tí ndoo ta ndoo a n̄n̄n̄:

'bá mì yo a i muu to tí n̄n̄,
káa 'bá mì ye a i gbíri.

Rèngbó yo a i muu to tí n̄n̄,
káa rèngbó ye me i muu to tí n̄n̄ lá.

²⁴ Yo bà cì mí gbí ndâ vò i mì yo.

Yo má ùnje éno máa,

Ye a Ye tí nó tí Ye nó, lá,
yo bà cì mí gbí ndâ vò i mì yo.»

25 Káa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà gii 'vee Jézù máa, «Wò a Wò tí 'di?»

Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa,
«Ye 'dè ji yo sàà kùro gî.

26 Ndâ có gbí muu ye tacó bà 'dè ji yo go mbíli
gbí cìkaà.

Ndâ i ònó náa ye biya 'do mì yo gî nó delè me
ndâ i bà 'deke cee lá.

Káa 'duù tí nó tí mbe tuu ye nó a 'duù ònó tí
mbe 'dè yúcó;

tacó éno, ye kù 'dè ji yo muu to tí nó káa ndâ
có ònó náa ye 'di 'do mì wó nò.»

27 Bà 'di gbí éno máa Jézù kù 'dè có ji ndâ yì a
i gítí Mbíri nò gii kpò ndâ 'duù tí nò gî.

28 Tacó éno, Jézù gii 'dè có ji ndú máa,
«Yo kpónó nò ye ni lá.

Yo má te 'Vii-mi-'Dakò gí yaà kózò gî,
yo bà gii nò ni éno máa, Ye a Yí.

À delè nò bà gii dù a o bà nò mì yo ni éno máa,
ye kù bàkà i me ta muu ye lá;

ye kù ni káa bà có ònó náa ye 'di 'do mì Bu ye.

29 Delè 'duù tí nó mbe tuu ye nó kuu ta ye;

yí si ye ta kpéétí ye lá,

tacó ye ta o 'dáá gî kù bàkà káa i ònó mbe
kù peteke tàkòcò wó nò.»

Cè bà bàkà i mì ndâ 'vii mì Àbiráámò

30 Ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndâ mbe 'di
có mì Jézù nò gii ùnje gítí ndâ có mì wó gî.

31 Jézù bà-i-nò gii 'dè có ji ndâ Jùdéyà ònó mbe
ùnje gítí có mì wó gî nó máa,

«Yo kpolo tí ndâ có mì ye kácá-kácá,
 tacó wàa yo 'ví dù tí tí ndâ cèe mbe tala có
 mì ye dúú bà ya tí .

32 Yo bà dù tí ndâ mbe ò ò yúcó ni gî.

Bìndi yúcó bà gii njaanga wú 'do tí miři yo gî.»

33 Káa ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ Jùdèyà tí
 nò gii waa gbí có mì Jézù nò ta bà 'vee yí máa,
 «Ze a ndâ 'viì-gù Àbìráámò. Ze jé dù tí ndâ bòò
 mì ndâ 'bí 'duù sàa kùro lá. À má éno, gbí có mì
 lo náa wò 'dè éno máa, «Á bà njaanga wú 'do tí
 miři yo» nò máa yè?»

34 Káa Jézù gii 'viì có ji ndú máa,
 «Ye kú 'dè ji yo a cèe yúcó máa,
 'duù mbe bàkà vò i gî, gbí éno máa,
 vò i ga wú mítí miři wó gî.

35 Káa bòò dù tí 'bá ngbé lá.

A 'viì-'bá ká kú dù tí 'bá ngbé.

36 Káa 'viì mì mbe 'bá má njaanga wú mì vò i 'do
 tí miři lo gî,
 wò bà dù tí bòò mí vò i káká'i wálá.

37 Ye ò ò ni gî máa,
 yo a ndâ 'viì-gù mì Àbìráámò,
 káa ta ndâ òa òinò 'dáá gî,
 go bà zi ye kuu tí yo,
 tacó ndâ có tí nó 'dáá náa ye kú 'dè nó ya gí
 gbí muu yo gbaànjé lá.

38 À má gítí bà miři ye,
 ye kú 'dè có ká gítí ndâ i òinó náa ye ò ò 'do
 mì Bu ye nò.

Káa yo, yo kú bàkà káa ndâ i òinó náa yo ò ò 'do
 mì bu yo nó delè.»

39 Ndâ 'duù tí nò bà-i-nò gii 'visì có ji Jézù máa,
«Bu ze a Àbìráámò.»

Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa,
«Yo kú bàkà tí yo máa,

yo a ndâ 'viì mì Àbìráámò,
káa, yo kùtàá dú má káa ndâ 'viì mì
Àbìráámò go có tí nò gbí nje yo nò,
yo bà mèlè ndi Àbìráámò gî.

40-41 Káa, yo kpónó kú pà kpokèjì tacó bà zi ye
tí mbe kú 'dè yúcó tí nó náa ye 'di 'do mì
Mbírì nó ji yo.

Yo je nò a ña i bìndi 'bí ña bu yo,

tacó Àbìráámò dígísèé me mbe me ña ndâ
vò i tí nò kpónó náa yo kú me nò lá.»

Ndâ 'duù tí nò gii 'visì có ji Jézù máa, «Ze me
ndâ 'viì-ngbà lá. Bu ze ká gbaànjé, tí Mbírì.»

42 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa,
«Mbírì kùtàá má dú káa bu yo,

yo bà zè ye ñìkì gî,
tacó ye gì 'do mì Mbírì.

Ye gì dú 'do mì Mbírì.

Ñìnó a ye ká nô.

Ye gì me ta muu ye lá.

À tuu ye túú-tuu.

A Mbírì ká tuu ye.

43 Yo 'di gbí có tí nó náa ye 'dè nó lá tacó yè?

Yo 'di gbí có tí nò lá,

tacó kòcò ye gbí tù yo go mòngò gbí tù bô.

44 Bu yo a Gba-vò-i.

Tacó éndò, à ñìkì tí yo a bà bàkà i ñìnó ta gó tí bu
yo nô.

Nèté mì wó a bà zi ku 'do sàà.

Nèté mì wó jé táánò ta yúcó wálá.

Tacó yúcó mì wó jé wálá.

Yí má kù 'dè 'véřè,
yí kù bàkà nò a i gbí kù wó,
tacó yí a mbe 'véřè, tí bu 'véřè.

⁴⁵ Káa à má gítí ye,
ye a mbe 'dè yúcó.

Nìnò a nderè có tí nò náa
yo ù ta nje gítí ye lá nò ká nò.

⁴⁶ A 'di 'do gbí òkò tí yo ká bà tù 'bì wó gí yaà,
máa,
yì jé zèè ye ta vò i gí?

Káa ye má kù 'dè a yúcó,
yo ùnje gítí ye lá tacó yè?

⁴⁷ 'Duù má a 'viì mì Mbířì,
yí kù 'di káa có mì Mbířì,
káa yo má biya bà 'di có mì Mbířì gí, à ká
dú,
tacó yo me ndâ 'viì mì Mbířì lá.»

Ndâ Jùdáyà 'dè vò có gítí Jézù

⁴⁸ Ndâ Jùdáyà bà-i-nò gii 'dè có ji Jézù máa,
«Cè bà i mì lo go cè bà i mì ndâ 'duù Sàmářiya
nò! A mâ ká gbí muu lo. A kponje ká nje lo gítí
có tí nò náa ze 'dè nò?»

⁴⁹ Káa Jézù gii 'viì có ji ndú máa,
«Ye me mbe mâ lá,
ye kù tègàrà a Bu ye.

Káa à tí yo a go bà volo řè ye.

⁵⁰ Ye kù pà me bà wu gbí ye lá.

Có gítí bà wu gbí ye nò a nèté mì 'bí 'duù tí cèè
mbe waa có.

⁵¹ Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó máa,
'duù mbe kpolo tí ndâ có mì ye bà cì wálá.»

52 Ndâ Jùdèyà gbí ònò gii 'visi có ji Jézù máa,
 «Ze kpónó ò ni ngbárángà'i gî máa, a gbí muu
 lo a i. Àbiráámò cì gî. Ku delè zi ndâ mbe 'dòkò
 có mì Mbírì léé gî. Káa àá gii dù nó a wò ká gii
 'dè có máa, 'duù mbe 'di có mì lo bà 'di pó ku
 wálá.

53 Wò me gbolò ndii bu ze tí Àbiráámò mbe cì
 gî nó gî? Ndâ mbe 'dòkò có mì Mbírì delè 'dáá gî
 zò to gî. Wò kù bàkà tí lo tí 'di kpónó?»

54 Káa Jézù gii 'visi có ji ndú máa,
 «Ye kùtàá má kù wu a gbí tí ye ta kpéetí ye,
 gbí bà wu gbí tí ye bà dù wálá.
 Káa a Bu ye tí nó náa yo kù 'dè có máa,
 yí a Mbírì mì yo nó,
 ká kù wu gbí ye.

55 Yo ò yí ni lá,
 káa ye ò yí ni gî.
 Ye má 'dè có máa, ye ò yí ni lá,
 ye bà dù tí mbe 'véṛè a go yo mbe kù 'dè có
 máa,
 yo ò yí ni gî,
 káa yo ò yí ni lá.

Ye ò yí ni gî.

Ye delè kù kpolo tí có mì wó.

56 Bu yo Àbiráámò dígísèè kù dù ta líkí'o tí wó
 máa,
 yì bà ò o bà gì ye.

Yí gii ò ye gî,
 bìndi tàkòcò wó gii peteke gî.»

57 Káa ndâ 'duù tí ò gii 'visi có ji Jézù máa,
 «Ndoò tí lo yee gbí zi'duù-só-nje muu'bì lá. Wò
 delè jé ò Àbiráámò lá.»

58 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa,
 «Ye kú 'dè ji yo a cèe yúco máa,
 kùro o bà jò Àbìráámò táánò,
 ye kuu tí .»

59 Ndâ 'duù tí nò mâ gii 'di ña có tí nò náa Jézù
 'dè ji ndú nò, ndú gii tuṛu díí tacó bà 'vaka ta yí.
 Káa Jézù gii ñònòkò tí wó 'do tí ndú mí gbí òkò
 tí ndâ 'duù, yee tí o tí nó náa yí gii ndo 'do gbí
 ndùgù 'bá-Mbíṛì gí.

9

*Jézù njaanga ro 'bí 'dakò ta ṛì bà wotí gbí tàkù
 mì ndâ Jùdèyà*

1 Si Jézù kú gii ndii ta nó, yí gii ñò 'bí 'dakò náa
 à jò yí ta sù ro 'do gbí yí.

2 Ndâ mbe tala có mì Jézù bà-i-nò gii 'vee yí
 máa, «Ndeṛè bà jò 'dakò tí nò ta sù ro kpónó 'ví
 dù 'do tí 'di, Mbe ñìbà i? À 'ví dù 'do gbí 'dóó vò
 i mì wó wèè, 'do gbí vò i mì ndâ bu wó ta nawu
 wó?»

3 Káa Jézù gii 'visì có ji ndâ mbe tala có mì wó
 máa, «À me 'do gbí có mì wó lá. À delè gii dù me
 'do gbí có mì ndâ mbe jò yí lá. À jò yí éno tacó
 wàa ndâ 'duù 'ví ñò ta Mbíṛì ni tí mbe wotí.

4 Ndoò bà bàkà ndâ nèté mì 'duù tí nó mbe tuu
 ye nò ká kpónó si o bèè lá nò,
 tacó 'dí'di'o kèjì,
 káa 'duù mbe bàkà nèté gbaànjé gbí 'dí'di'o
 wálá.

5 Ye a ngba'o mì ndâ 'duù ta o tí nó
 náa ye kpónó kuu muu to tí nó nô.»

6 Bìndi bà 'dè có tí nò mì Jézù jì ndâ mbe tala có mì wó, Jézù gii cù ngo cù mítí to, bìndi yí gii mereke ta tú, bìndi yí gii toṛo mítí ndâ ɾo mbe sú ɾo tí nò sósò'ô gî.

7 Bìndi yí gii 'dè có jì mbe sú ɾo tí nò máa, «Ya gí bà caka gbí ɾo lo ta ngo gbí Dùúgú Silòwámù.» (Gbí ɾè tí nò tí Silòwámù nò máa, à tuu yí túú-tuu.)

Mbe sú ɾo tí nò mâ gii bàkà go có tí nò nâa Jézù 'dè jì yí nò, yí gii dele 'do bàndò bà caka gbí ɾo wó tí cèe 'duù ta ndâ ɾo wó sósò'ô kù zeke'o ngbárángà'i.

8 Ndâ 'duù ñìnó ta ndâ 'bá mì ndú dè-dè ta ndú nó, ta ndâ 'bí 'duù ñìnó mbe ñò yí sàà kù yù i gbí sú ɾo gí nó mâ gii ñò yí, ndú gii 'bità bà 'vee 'vé, máa, «À nó go 'dakò tí nó táánò tí mbe sú ɾo mbe kù yù i á to kàzô nó le! Káa a yè ká gii njaanga ɾo wó ñìnó?»

9 Ndú bà-i-nò gii 'deeke kponje á gbí òkò tí ndú á ta kpéetí ndú gî. Ndâ 'bí 'duù máa, «A yí!» Ndâ 'bí ka ndú máa, «À me yí lá! A 'bí 'duù mbe je cè kózò tí wó.» Káa 'dakò tí nò gii 'visì có jì ndú máa, «Ìjìnó a ye tí 'dakò tí nò.»

10 Ndâ 'duù tí nò bà-i-nò gii 'vee yí máa, «A yè ká njaanga ɾo lo?»

11 Káa 'dakò tí nò gii 'visì có jì ndú máa, «A 'bí 'dakò ta ɾè wó a Jézù ká ñònòkò tú, bìndi yí gii toṛo mítí ndâ ɾo ye sósò'ô gî. Bìndi yí gii 'dè có jì ye máa, ye ya gí bà caka gbí ɾo ye ta ngo tí Dùúgú Silòwámù. Ye mâ gii bàkà go có mì wó nò, ndâ ɾo ye gii njaanga tí gî.»

12 Ndâ 'duù tí nò gii 'vee 'dakò tí nó náa Jézù njaanga ɾo wó nó máa, «'Dakò tí nò mbe njaanga ɾo lo nò kpónó ngò?»

Káa 'dakò tí nò gii 'visì có ji ndú máa, «Ye ònò bà tí wó lá.»

Ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdéyà 'viiki gbí kpokèjì bà njaanga ɾo 'dakò tí nò mì Jézù

13 Ndâ 'duù gii je 'dakò tí nó náa Jézù njaanga ɾo wó nó ya tí gí kùro ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdéyà.

14 Ẹ̀rí tí nó náa Jézù merẹke ta tú, bìndi yí gii njaanga ta ɾo 'dakò tí nò nò a Ẹ̀rí bà wotí gbí tàkii mì ndâ Jùdéyà.

15 Tacó éno, ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdéyà gii 'vee ndi gbí nje 'dakò tí nó káká'i a gítí ɲa kpokèjì bà njaanga ɾo wó mì Jézù. Káa 'dakò tí nó gii 'visì có ji ndú máa, «Yí toɾo káa tú mítí ndâ ɾo ye sósò'ô gí. Ye mâ gii caka tú tí nó, ndâ ɾo ye gii njaanga tí gí.»

16 Có tí nó náa 'dakò tí nó 'dè ji ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdéyà nò gii ònòkò muu ndú gí. Tacó éno, ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú gii 'visì có ji yí máa, «'Dakò tí nó mbe bàkà ɲa i tí nó bà dù me 'duù ɲìno mbe gí 'do mì Mbíri nó lá, tacó yí kú gbètèkè Ẹ̀rí bà wotí gbí tàkii mì ndoo tí ndâ Jùdéyà.» Káa ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú gii loko kú 'vee ndâ 'bí ka ndú ɲìno mbe 'dè có éno máa 'duù tí nó a mbe bàkà vò i nó, máa, «Mbe bàkà vò i bà bàkà ndâ kpo-kpò seré go ɲa ɲìno kpónó nó ta ɲa kpokèjì ngàyi?»

17 Tacó éno, ndú gii tè ndi tí ndú gii 'vee yí káká'i máa, «Yí 'vala wò 'do gbí sú ọo gí. À má éno, 'dóó có mì lo gítí wó máa yè?»

Káa 'dakò tí nò gii 'visì có ji ndú máa, «Ye koọo có máa, 'dakò tí nò a mbe 'dòkò có mì Mbírì.»

18 Ndâ Jùdéyà bà-i-nò gii me a kpìkì-kpìkì gítí bà ùnje máa, 'dakò tí nò náa Jézù njaanga ndâ ọo wó nò táánò dú káa yúcó mbe sú ọo. Tacó éno, ndú gii tuu tú gí tàkò ndâ bu wó ta nawu wó.

19 Ndâ bu 'dakò tí nò ta nawu wó mà gii gí gí, ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà gii 'vee ndú máa, «À dú nó káa 'vii mì yo ká nó? Yo máa, àà táánò jò yí ta sú ọo 'do gbí yì, káa yí kpónó kú zeke'o ée?»

20 Káa ndâ bu 'dakò tí nò gii 'visì có ji ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà máa, «Ze nò ni gí, máa, yí a 'vii mì ze. Ze delè gii nò ni gí, máa, yí táánò tè ta sú ọo 'do gbí yì nawu wó.

21 Káa ze nò ọa i tí nó mbe njaanga ọo wó nó ni lá. Ze delè nò 'duù tí nó mbe je yeè ji yí nó ni ká lá. Nje wó kuu tí wó. Yí me dó 'vii lá. À má éno, yo tè'é tí wó, wàa yo 'ví 'vee yí, wàa yí 'ví túbà dúú kpokèjì ọa i tí nó mbe 'de yí nó ji yo.»

22 Ndâ bu 'dakò tí nò náa Jézù njaanga ọo wó nò 'dè ọa có tí nò ji ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà tacó à tí ndú a gúku. Tacó ndú nò ni gí máa, ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà ẹẹ nje có mì ndú sàà gí máa, 'duù má ùnje éno máa, Jézù a Bìndi-Mbírì gí, 'duù tí nò 'ví 'dò kò wó mí bàndò bà kili ndâ Jùdéyà gí bà ùlù Mbírì káká'i lá.

23 Njìnò a gbí nderè có tí nò náa ndâ bu 'dakò tí nò gii tooko ta có tí nò 'do muu ndú gí muu wó

máa, «Yí me dó 'viì lá. Yo 'vee yí,» nò ká nò.

24 Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà mâ gii 'di kòcò ndâ bu 'dakò tí nó náa Jézù 'vala yí 'do gbí sù ɾo nó cee gî, ndú gii tuu tú gí tàkò 'dakò tí nó káká'i. Yí mâ gii gî gî, ndú gii 'dè có ji yí máa, «'Dè yúcó mì lo kùro Mbíri. Tacó à má gítí ze, ze ñò ni gî máa, 'dakò tí nó náa wò 'dè có máa, a yí ká njaanga ɾo lo nò, a mbe bèè ɾo Mbíri.»

25 Káa 'dakò tí nó gii 'visì có ji ndú máa, «Yí má a mbe bèè ɾo Mbíri, ye ñò bà ñìnò lá. I ñìnó náa ye ñò ni gí cuki nó káa ñìnó máa, ye táánò a mbe sù ɾo, káa ye kpónó kú zeke'o.»

26 Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà gii 'vee yí máa, «Yí táánò bàkà mítí ndâ ɾo lo nò a ña yeè yeè, náa ndú gii njaanga ta tí nò?»

27 Káa 'dakò tí nó gii 'visì có ji ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà máa, «Ye 'dè có tí nó ji yo á kùtàà sàà gî, káa yo sè tù yo lá. Nògí, yo kpónó kú 'vee ndi gbí nje ye máa, ye 'ví 'dè ji yo a ña có yè káká'i? À tí yo a go bà dù tí ndâ mbe tala có mì wó delè?»

28 Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà bà-i-nò gii 'bità bà no nje ndú gítí 'dakò tí nó ta ña có tí nó náa yí 'dè ji ndú nò. Bìndi ndú gii 'visì có ji yí máa, «Go bà dù tí 'duù mì wó má tí lo, mbe tii wò wálá. Káa à má gítí ze, ze a ndâ 'duù mì Mòze.

29 Ze ñò ni gî máa, Mbíri dígísèé 'dè có a i ji Mòze. Káa à má gítí 'dakò tí nó á mì lo nò, ze ñò bàndò tí nó náa yí gí 'do tí nó ni lá.»

30 Káa 'dakò tí nó gii 'visì có ji ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà máa, «A có seṛè! Yí njaanga ɾo ye gî, káa yo ñò bàndò tí nó náa yí gí 'do tí nó ni lá!

31 Ndoò ònò ní gí máá, Mbírì sè tù wó gítí ndâ có mì ndâ mbe bàkà vò i lá, yí kù sè tù wó a i gítí ndâ có mì ndâ 'duù ònó mbe kù bàkà i jì yí, tí ndâ mbe bàkà go có mì wó tí Mbírì nò.

32 'Do tí bà 'bità bà suu to tí nó, 'bí 'duù mbe 'di có jé éno máá, 'bí 'duù njaanga ọ 'bí 'duù ònó náá à jò yí ta sú ọ 'do gbí yì gí nò wálá.

33 Káá 'dakò tí nó mbe njaanga ọ ye nò má gí me 'do mì Mbírì lá, yí kùtáá bà 'de wotí bà bàkà i gbaànjé wálá.»

34 Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdáyà má gí 'di có tí nò náá 'dakò tí nò 'dè jì ndú nò, ndú gí mòkò yí 'do kùro ndú, ta bà ònoko yí máá, «À jò wò cùmúú mí gbí vò i, káá wò kù gí bàkà tí lo tí mbe nìbà có mì Mbírì jì ze?»

Bà dù tí mbe sú ọ á kùro Mbírì

35 Jézù má gí 'de 'dakò tí nò náá yí njaanga ọ wó nò bìndi bà 'di có bà mòkò yí mì ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdáyà 'do kùro ndú, Jézù gí 'vee yí máá, «Wò ùnje gítí 'Viì-mì-'Dakò ta njembí lo gbaànjé gí?»

36 Káá 'dakò tí nò gí 'vee Jézù máá, «'Duù tí nò ta ọ wó a 'Viì-mì-'Dakò nò a 'di? Tùbà tí wó jì ye kùro, má kózò gí, ye 'ví ù ta nje gítí wó, kpo 'duù.»

37 Jézù bà-i-nò gí 'visì có jì 'dakò tí nò máá, «Wò kù zeke 'duù tí nò ta ọ wó a 'Viì-mì-'Dakò nò ta ọ lo. À delè kpónó a yí ká kù 'dè có jì wò nò.»

38 'Dakò tí nò má gí 'di có tí nò náá Jézù 'dè jì yí nò, yí gí ọ ta muungbó wó ya gí bà kaa to

á kùṛo Jézù ta 'bì wó, bìndi yí gii 'dè có ji Jézù máa, «Ye ùnje gî, Mbe tí ye.»

³⁹ Káa Jézù gii 'visì có ji 'dakò tí nò, náa yí njaanga ɾo wó nò, máa,
«Ye gî gí muu to tí nó tacó wàa ndâ mbe sú ɾo 'ví zeke'o,
wàa ɾo ndâ mbe ɾo 'ví yoo gî.»

⁴⁰ Ndâ mbe kpolo tí tàkùì mì ndâ Jùdèyà ñinó mbe dù 'dè á ɾègbà tí Jézù ta o tí nò mâ gii 'di có tí nò náa yí 'dè nò, ndú gii 'vee yí máa, «Ze delè ngbà káa ndâ mbe sú ɾo?»

⁴¹ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa,
«Yo kùtàá má a ndâ mbe sú ɾo,
vò i mì yo bà dù wálá.
Káa yo kù bàkà tí yo tí ndâ mbe ɾo,
à má éndò, yo ɾò tíyò nje ndâ vò i mì yo.»

10

Jézù lòkò'bò có gítí ña 'duù ñinó mbe 'vii tí mbe kpolo tí ndâ i-kó-ko

¹ Jézù gii lòkò'bò có ji ndâ 'duù máa, «Mbe 'vii ndùgù tacó bà ɾì gí tà'i mì ndâ i-kó-ko a mbe ngbà tí mbe kùmùkù i mì ndâ 'duù.

² Káa, mbe ɾì gí tà'i co tí njekèjì ndùgù a cèe mbe kpolo tí ndâ i-kó-ko.

³ Mbe kpolo tí njekèjì ndùgù mì ndâ i-kó-ko kù njaanga njekèjì jì yí. Ndâ i-kó-ko delè 'di kòcò wó ni gî. Yí kù tè'é tí ndâ 'dóó i-kó-ko mì wó 'do gbí òkò tí ndâ ñindi ndâ 'bí 'duù ta ɾè ndú, tacó bà gbà ndú gí sè.

4 Yí má njaanga ndâ i-kó-ko 'do gbí ndùgù gî, yí kù tè kùro ndú, bìndi ndú kù ru ndi wó, tacó ndú 'di kòcò wó ni gî.

5 Káa ndâ i-kó-ko bà 'vaaka 'do tí vò 'duù ñinó náa ndú ò yí ni lá nó gî. Ndú jé gítí bà ru ndi wó wálá, tacó ndú ò yí ni lá, ndú delè 'di kòcò wó ni ká lá.»

6 Jézù lòkò 'bò có tí nò ji ndâ 'duù, káa, 'bí 'duù gbaànjé mbe 'di gbí wálá.

7 Tacó éno, Jézù gù 'dè có ji ndú ngbárángà'i éno máa,
«Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa,
ye a njekèjì ndùgù mì ndâ i-kó-ko.

8 Ndâ 'bí 'duù ñinó 'dáá gî táánò mbe gí gí mì yo kùro bà gí ye nó a ndâ mbe ngbà, tí ndâ mbe kùmùkù i mì ndâ 'duù; tacó éno, ndâ i-kó-ko sè tù tí ndú lá.

9 Káa, ye a njekèjì ndùgù.

I-kó-ko má rì gí tà'i có a i mì ye,
i-kó-ko tí nò 'vala gî.

Yí bà rì gí tà'i ta gbí dìi wó ngbárángà'i,
yí bà co gí sè ta dìi wó ngbárángà'i,
yí delè bà 'de i-zó-zò gî.

10 Mbe ngbà gí ñindi wó cuki ká gítí nèté bà ngbà i,
ta bà ziki ndâ i-kó-ko,
ta bà mèèkè'i tí ndú.

Káa ye gí a i tacó wàa ndú 'ví 'de ta 'válá,
wàa ndú 'ví 'vala pètèkèè go dó kpâ ta bèmbíli.

11 Ye a tó mbe kpolo tí ndâ i-kó-ko.

Tó mbe kpolo tí ndâ i-kó-ko a ña mbe kpolo tí ndâ i-kó-ko ñinó mbe kù cì á muu ndâ i-kó-ko mì wó nô.

12 'Duù ònó mbe kù kpolo tí ndâ i-kó-ko mì 'bí ka wó ká tacó bà pà yê tí wó cuki nó ká kù ì ngèlè jee ndâ i-kó-ko jì kàzà.

Yí má ò sílì tí kàzà ngé gî,
yí kù ì ngèlè sì tàmuu ndâ i-kó-ko jì kàzà kù zèè ndú,
delè kù nǝ gbí ndú jááká-jaaka ta gbí jìlì.

13 Yí kù ì ngèlè jee ndâ i-kó-ko jì kàzà tacó yí kù gbà ndú ká tacó bà pà yê tí wó cuki,
nètè mì wó ta ndú wálá.

14 Káa ye a tó mbe kpolo tí ndâ i-kó-ko.

Ye ò ndâ i-kó-ko mì ye ni gî,
ndâ i-kó-ko mì ye delè ò ye ni gî.

15 Ze ò tí ze ni ta ndâ i-kó-ko mì ye,
ká go bà ò tí ze ni ta Bu ye.

Ye delè gbì gbí njembí ye gítí ku muu ndú gî.

16 Ndâ 'bí i-kó-ko mì ye kuu tí,
náa ndú kpónó kù dù me ta ndâ ònó ta 'bá muu ndú nó lá.

Káa kózò tí ye bà gí ta ndú gítí ndâ 'bí ka ndú,
ndú delè 'ví 'dí kòcò ye,
wàa ndú 'ví dù 'dáa bà gbèè to,
tacó wàa ye tí mbe kpolo tí ndú 'ví dù káa gbèè 'duù.

17 Bu ye kù dù ta go ye tí wó,
tacó ye ùnje gítí bà cì ye,
wàa ye 'ví 'vala ndi ye káká'i nò gî.

18 À me 'duù ká kù zi ye lá.

À káa ye ká ùnje gítí bà cì ye 'do gbí 'dóó có mì ye gbí muu ye.

Bu ye je wotí bà cì ye go có mì ye gbí muu ye nò jì ye gî.

Yí delè giì je wotí bà 'vala ndi ye á 'do gbí ku ji ye gí.»

19 Có tí nò náa Jézù 'dè nò giì bàkà a 'bè mí gbí òkò tí ndâ Jùdéyà.

20 Ndâ 'duù me mbè gbí òkò tí ndú giì 'dè có ji ndâ 'bí ka ndú máa, «Gbí nderè bà sè tù ndâ 'duù tí ndâ có mì wó wálá. A i ká gbí muu wó! Yì a mbe mâ!»

21 Káa, ndâ 'bí 'duù ñìndi ndú giì 'visì có gí tàkò có mì ndâ ka ndú nò máa, «Ndâ có mì wó me go ndâ có mì 'duù ñìnó ta i ká gbí muu wó nó lá. 'Duù ñìnó ta i ká gbí muu wó nó bà njaanga ọ̀ mbe sú ọ̀ ta ọ̀a kpokèjì ngàyi?»

Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà bè Jézù gí

22 À ta o tí nò Jèrùzàlémè a o bà kùyà dèrè mítí 'bá-Mbíri. O tí nò gí gbí pì mì cò'o,

23 tacó ènò, Jézù giì dù kù wùùkù to á tà 'bí i náa à bì yà'bàà éno mí gbí ndùgù 'bá-Mbíri, náa ndâ 'duù kù nì mítí a Tàzo-mì-Sólómònì tí gbolò gbà mì ndâ Jùdéyà.

24 Ndâ Jùdéyà mâ giì ọ̀ yí, ndú giì tì yí jèlè 'dee gí. Bìndi ndú giì 'vee yí máa, «Wò bà si ze kù koꝛo có sàkàmàà ènò yee tí ọ̀a o ngàyi? Wò má a Bìndi-Mbíri, 'dè ji ze ngbárángà'!»

25 Káa Jézù giì 'visì có ji ndú máa,

«Ye 'dè có tí nò ji yo sàà gí,

káa a yo ká biya bà 'di gí.

Ndâ serè tí nó náa ye kù bàkà ta wotí mì Bu ye

nó kù túbà ji yo máa,

ndâ có mì ye a ndâ yúco;

26 káa, yo biya bà ùnje gítí ye gí,

tacó yo me ndâ i-kó-ko mì ye lá.

27 Ndâ i-kó-ko mì ye 'di kòcò ye ni gî.

Tacó éno, ndú kù ru ndi ye.

Ze ò tí ze ta ndú ni gî.

28 Gbèè i-kó-ko mì ye bà gịrì wálá,

tacó ye je yeè-'wálá ònó mbe cee lá nó ji ndú gî.

Mbe kaa ndú 'do tí ye ta wotí wálá,

29 tacó 'bí 'duù ta wotí tí wó mbe 'vii ta Bu ye tí nó tí mbe kaa ndú ji ye nó wálá.

À má éno, 'bí 'duù mbe ɾa ndú tí ɾingbá 'do 'bì Bu ye wálá.

30 Ze ta Bu ye a ndâ gbèè 'duù.»

31 Ndâ Jùdèyà mà gii 'di có tí nò náa Jézù 'dè éno máa, «Ze ta Bu ye a ndâ gbèè 'duù» nò, ndú gii tuɾu díí tacó bà 'vaka ta yí.

32 Káa Jézù gii 'vee ndú máa, «Ye túbà ndâ tó i mbe gî 'do mì Bu ye ji yo me mbè. À má éno, yo kpónó kaa díí tacó bà 'vaka ta ye nò a i tacó ngàyi á 'do gbí òkò tí ndú?»

33 Káa ndâ Jùdèyà gii 'visì có ji yí máa, «Ze kù tuɾu díí tacó bà 'vaka ta wò me tacó bà bàkà ndâ tó i mì lo a go có tí nò gbí nje lo nò lá. Ze bà 'vaka wò a i tacó bà 'dè zu có gítí Mbírì. Wò a 'duù, ta ndâ sili 'bì lo vô ká go ndâ òndi ze, káa wò kù bàkà tí lo tí Mbírì ta wotí!»

34 Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «'Bí có kuu gbí wáràgà mì Mbírì éno máa, Mbírì máa, <Yo a ndâ mbírì.>

35 Káa 'verè jé gbí wáràgà mì Mbírì wálá.

Nògí, Mbírì nì <mbírì> mítí ndâ 'duù tí nó náa yí tí Mbírì 'dè có mì wó ji ndú nó gî.

36 Káa, à má gítí bà mịri ye,

a Bu ye ká cu 'bì wó mítí ye tí 'dóó ñìnó mì wó,
 bìndí yí gii tuu ye gí muu to tí nò.
 À má éno, bà 'dè có mì ye éno máa,
 ye a 'Viì-mì-Mbíri,
 gii 'visì tí gbí tù yo tí bà go Mbíri ta ña
 kpokèjì ngàyi?

³⁷ Ye má kù bàkà me ndâ nèté mì Bu ye lá,
 gbí nderè bà ùnje mì yo gítí ye wálá.

³⁸ Ye kù bàkà a ndâ nèté mì Bu ye,
 káa go bà ùnje gítí ye kpétí má sàà tí yo wálá,
 yo kùtáà bà ù vòò nje gítí ndâ nèté tí nò náa
 ye kù bàkà ndú nò,
 bìndi yo bà ñò ni gí máa,
 ze ta Bu ye a ndâ gbèè 'duù.»

³⁹ À gbí muu ndâ Jùdèyà ta o tí nò a có bà zèè
 Jézù, káa yí gii fa 'do tí ndú gí.

*Ndâ mbe kaa ya gí mì Jézù á yì Jòròdàniyà ùnje
 gítí wó*

⁴⁰ Jézù gii dele ndi wó káká'i ya gí tìto
 Jòròdàniyà, á gítí wúngbó to tí nó náa Jòvànì
 táánò sàà dù tí kù caka tí ndâ 'duù nò.

⁴¹ Ndâ 'duù me mbè gii kaa ya gí mì wó kà.
 Ndâ mbe kaa ya gí mì wó nò gii ùlù yí máa,
 «Jòvànì táánò jé bàkà ndâ serè lá, káa ndâ có
 mì wó táánò náa yí 'dè gítí 'dakò tí nó 'dáá káa
 yúcó.»

⁴² Tacó éno, ndâ 'duù 'do gbí òkò tí ndú me
 mbè gii ùnje gítí Jézù ta njembí ndú gí.

11

Bà cì Lázàrò

¹ Ta o tí nò si Jézù kuu tìto Jòròdáníyà nò, nò'o gii bàkà 'bí 'dakò tí tó kómbe Jézù ta ɾè wó a Lázàrò, tí nàmì ndâ Máraàta ta Màriyà, ta 'bá mì ndú gbí gbata Bètáníyà. (

² Njìnò a Màriyà tí nó táánò mbe gii yee pó bàà mítí kò Mbe tí ndoo, bìndi yí gii gbètèkè cee tí ta se muu wó nò.)

³ Ndâ nàmì Lázàrò bà-i-nò gii tuu 'duù ta có nò'o tí wó ya tí ji Jézù máa, «Kpóló-kpolo tó 'duù mì lo kàá ta nò'o tí wó, Mbe tí ze.»

⁴ Jézù má gii 'di có tí nò, yí gii 'vìsì có máa, «Nò'o tí nò bà zi yí wálá. Nò'o tí nò tí wó nò bà dù tí i mbe si ndâ 'duù 'ví ùlù Mbírì. Nò'o tí nò delè ká bà si ndâ 'duù 'ví wu gbí 'Vii-mi-'Dakò.»

⁵ Ndâ Máraàta ta Màriyà gii je nàmì ndú Lázàrò a ndâ tó 'duù mì Jézù.

⁶ Káa ta ndâ ɾa ɾìnó 'dáá gí, Jézù gii bàkà a sili só á bìndi bà 'di có nò'o tí Lázàrò mì wó má kózò gí,

⁷ yí bà gii 'dè có ji ndâ mbe tala có mì wó máa, «Ndoò dele ndi ndoo ya gí Jùdáyà.»

⁸ Káa ndâ mbe tala có mì Jézù gii 'vee yí máa, «Mbe nìbà i, ndâ 'duù Jùdáyà bàkà có bà 'vaka wò ta díí á dè kuu yáánó nò, káa wò káká'i kpónó máa, wò kú dele ndi lo wúnó ya gí 'bá Jùdáyà?»

⁹ Káa Jézù gii 'vìsì có ji ndú máa,

«Ri kú co ta dú'o,
bìndi yí gii ta ta 'dè'o.

À me éno lá?

'Duù má nò nó si ɾi kuu yaà yí tò kò wó lá,
tacó ngba'o kuu tí .

¹⁰ A mbe kú nò nó ta bèbìlì ká kú tò kò wó,
tacó ngba'o tacó bà ɾò ta to mì wó wálá.»

11 Jézù mà gii lókò'bò có tí nò ji ndâ mbe tala có mì wó gî, yí gii 'dè có ji ndú máa, «Kómbe ndoo tí nó tí Lázàrò nó kù tèrì. À má éno, ye kù ya gí bà gbà yí 'do tí rì gí yaà.»

12 Káa ndâ mbe tala có mì Jézù gii 'visì có ji yí máa, «Yí má tèrì gî, gbí dìi wó bà da gî, Mbe tí ze.»

13 Gbí lókò'bò tí nò náa Jézù 'dè éno máa, «Lázàrò kù tèrì» nò éno máa, «Lázàrò cì gî.» Káa ndâ mbe tala có mì Jézù ñindi ndú 'di gbí ni lá.

14 Tacó éno, Jézù gii 'dè gbí ji ndú ngbàrangà'i éno máa, «Lázàrò cì gî.

15 Káa tàkòcò ye peteke tacó tí yo ma, tacó ye táánò me kà ta o bà cì yí nò lá. À má éno, yo kpónó bà gii ùnje gítí ye ta njembí yo gî. Nògí, ndoo ya gí bà ku wó.»

16 Káa Tòmázò tí nó náa à kù nì mítí wó a Njemí nó, gii 'dè có ji sè ndâ 'bí ka wó mbe tala có mì Jézù máa, «Ndoo ya gí Jùdéyà ta ndâ mbe ñibà i ji ndoo, wàa à má a ku, ndoo 'ví cì ta ndú 'dáá gî.»

Jézù a 'válá tí mbe kù 'vala ndâ ku á 'do gbí muu'dú ndú

17 Jézù yee Bètánìyà si Lázàrò bàkà sili nà'ô mí tà to gî.

18 ('Bá mì ndâ Lázàrò, Bètánìyà, ká dé ta Jèrùzàlémè.)

19 Jézù gii yee kà si ndâ Jùdéyà tí nó mbe kaa 'do Jèrùzàlémè ya gí bà wa ku ta ndâ Mára'tà ta Màríyà nó ká gbí-gbi kuu bà ku.

20 Máraàtá mà gii 'di có éno máa, Jézù kèjì, yí gii njè nó ya gí bà ù kùro Jézù mí kpokèjì, si Màríyà mí 'bá.

21 Ndú mà gii 'de tí ndú gî, Máraàtá gii 'deke tí wó ji Jézù máa, «Wò táánò má kuu to nó, námi ye bà cì wálá, Mbe tí ye.

22 Káa ye ò ni gî máa, wò kpèí kponó má yù káa ña yè wè 'do mì Mbíri, yí bà je ji wò gî.»

23 Káa Jézù gii 'visì có ji Máraàtá máa, «Námi lo bà a ndi wó gí yaà gî.»

24 Káa Máraàtá bà-i-nò gii 'visì có ji Jézù máa, «Ye 'di gbí có mì lo nò gî. Ye ò ni gî máa, yí bà a gí yaà ta o bà 'vala ndi ndâ ku á 'do gbí muu'dú ndú ta ndòngbú o wúnò gî.»

25 Káa Jézù gii 'visì có ji Máraàtá máa, «Ye a mbe 'vala ndi ndâ ku 'do gbí muu'dú ndú. Ye delè a 'válá.

'Duù má ùnje gítí ye ta njembí wó gî,
yí kpèí má cì ká cì,
yí bà 'vala ndi wó gî.

26 Káa wu 'duù ñinó kponó mbe kù ùnje gítí ye nó jé gí bà cì wálá.

Wò ùnje gítí có tí nò gî?»

27 Máraàtá bà-i-nò gii 'visì có ji Jézù máa, «Ye ùnje gî, Mbe tí ye. Ye ùnje gî máa, wò a Bindi-Mbíri, tí 'Viì-mì-Mbíri, tí 'duù tí nó náa Mbíri tuu yí gí muu to tí nó nò.»

Jézù wa gbí

28 Ndâ Máraàtá mà gii 'dè nje ta Jézù cee gî, Máraàtá gii dele ndi wó ya gí 'bá, bìndi yí gii tè'é tí ná'vindí wó Màríyà 'do gbí òkò tí ndâ 'duù gí

ndiì, bìndi yí gii 'dè có ji yí ta ngùcò, máa, «Mbe nìbà i gii gí. Káa go bà ò wò kuu tí wó.»

²⁹ Màríyà mà gii 'di có tí nò, yí gii goonó ya gí mì Jézù

³⁰ á kpokèjì, tí gbèè bàndò tí nó náa ndâ Jézù 'de tí ndú ta Máraàtá tí nò, si yí yee 'bá lá.

³¹ Ndâ Jùdáyà tí nó mbe gii gí bà ku nó mà gii ò bà goonó mì Màríyà kù ya gí ta é mì Jézù tí kpokèjì, ndú gii kaa ya gí tàkò wó, tacó ndú koṛo có máa, yí kù ya a i gí bà wa gbí á muu'dú.

³² Màríyà mà gii cu ṛo wó mítí Jézù, yí gii 'va tí wó mí kùṛo Jézù, bìndi yí gii zèè kò Jézù kù wa ta gbí, ta bà 'deke tí wó máa, «Wò táánò má kuu bà-i-nó, nàmì ye bà cì wálá, Mbe tí ye!»

³³ Jézù mà gii ò ndâ Màríyà ta ndâ 'duù tí nó mbe kaa gii gí tàkò wó nó kù wa gbí, ṛé wó gii doo òyùì ta sé có. Bìndi yí gii wo gù woò, má kózò gí,

³⁴ yí gii 'vee ndâ 'duù tí nó máa, «Yo bàkà bàndò mì wó mí ngò?»

Káa ndâ 'duù tí nó gii 'visì có ji yí máa, «Gii gí bà ò , Mbe tí ze.»

³⁵ Ngo-ṛo Jézù bà-i-nò gii 'dù ta bà ò yê ṛo ndâ 'duù tí nó mbe kili mí bà ku nò.

³⁶ Ndâ 'bí Jùdáyà mà gii ò bà 'dù ngo-ṛo Jézù nò, ndú gii 'bità bà 'dè có gbí òkò tí ndú máa, «Yí zè 'dakò tí nó nìkì ngé ndii gí!»

³⁷ Káa ndâ 'bí 'duù gii dù kù 'vee a 'vé máa, «'Dakò tí nó táánò njaanga ṛo mbe sù ṛo gí. Yí táánò má bà-i-nó, bà 'vala Lázàrò bà kpò yí gí?»

Jézù 'vala ndi Lázàrò 'do gbí muu'dú wó

38-39 Jézù mà gii yee ta ndâ 'duù tí muu'dú gî, Jézù gii wo ndi gù wò káká'i. Bìndi yí gii 'dè có ji ndâ 'duù tí nò máa, ndú te gbolò díí tí nó náa à nè ta nje gùù nó gî. Káa Máraàtá gii 'vìsì có ji Jézù máa, «'Duù tí nò kpónó volo gî, Mbe tí ye. Tacó à wúnó tí wó tà to a sili nà'ô.»

40 Káa Jézù gii 'vee Máraàtá máa, «Ye kùtàà 'dè có ji wò éno máa, wò má ùnje gítí ye gî, wò bà ò wotí mì Mbírì gî nò lá?»

41 Ndâ 'duù tí nò mà gii yèè díí 'do nje gùù gî, Jézù gii zeke'o gí gbírì. Bìndi yí gii 'deke tí wó ta bà 'dè nìkì maa ji Mbírì máa, «Ye 'dè nìkì maa ji wò tacó bà ò bà 'deke tí ye ji wò, Bu ye.

42 Ye ò ni gî máa, wò ta o 'dáá gî kù 'di có mì ye.

Káa ye kpónó kù 'dè có ji wò gbí ònínó ká tacó tí ndâ 'duù tí nó mbe tí ye 'dee gî nó, tacó wàa ndú 'ví ù ta nje éno máa, a wò táánò ká tuu ye.»

43 Jézù mà gii 'deke tí wó ji Mbírì cee gî, yí gii tè'é tí Lázàrò ta kòcò wó ngára gí yaà máa, «Lázàrò! Co gí sè!»

44 Lázàrò bà-i-nò gii co gí sè ta kábà bà so yí náa à te ta yí mí gbí gùù nó. Bìndi Jézù gii 'dè có ji ndâ 'duù máa, «Yo njaanga ndâ i tí nó á 'do tí wó gî, wàa yo 'ví si yí 'ví ya .»

Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà toko có gítí bà zi Jézù

45 Ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndâ Jùdéyà tí nó mbe gí gí bà tí ku muu ndâ námì Lázàrò ta

o tí nò mbe òò i tí nò náa Jézù bàkà nò gî, gii ùnje gítí Jézù ta njembí ndú gî.

⁴⁶ Káa ndâ 'bí 'duù gbí òkò tí ndú gii ya gí bà 'dè ndi òò i tí nò náa ndú òò òò jì ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndú tí ndâ Jùdéyà á gbí gbata Jèrùzàlémè.

⁴⁷ Ndâ mbe kpolo tí tàkìì, ta ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdéyà mà gii 'di òò có tí nò, ndú gii kili ndâ kpo 'duù gbí gbolò ngbàngà mì ndâ Jùdéyà 'dáá gî. Bìndi ndú gii 'dè có jì ndú máa, «Ndoò kù tèrì, káa 'dakò tí nò kaa ndâ 'duù mì 'do tí ndoò gî ta bà bàkà ndâ kpo-kpò nètè.

⁴⁸ Ndoò má 'dè có éno máa, ndoò si yí ká mí nje òò nètè tí nò mì wó nò, ndâ 'duù 'dáá gí bà gii ùnje ká gítí wó. Káa òò có tí nò má di gbí tù ndâ kpo-kpò 'duù mì ndâ 'duù Rómà, ndú bà gii njè gbí ngbàngà tí nó mì ndoò nó gî. Ndú delè bà gii volo 'bá mì ndoò gî. Tacó ndú bà koṛo có máa a ndoò ká le bèrè jì 'dóó 'duù mì ndoò ta muu ndoò.»

⁴⁹ Káa 'bí 'dakò gbí òkò tí ndú, tí Kùro ndâ bu Mbíri ta ndoò tí nò, ta rè wó a Kàyífà, gii 'visì có jì ndú máa, «Ye òò goòlá yo òò 'dóó òò i tí nó náa yo 'ví bàkà nó ni lá nò.

⁵⁰ Yo òò ni lá máa, à nìkì à bà cì gbèè 'duù muu sè mbè ndâ 'duù á có tí bà 'bu 'bá?»

⁵¹ Kàyífà 'dè có tí nò me 'do gbí muu wó lá. A Mbíri ká wu jì yí, tacó yí a Kùro ndâ bu-Mbíri mì ndâ Jùdéyà, máa, yí 'dè có jì ndú éno máa, Jézù kèjì gí bà cì á muu 'bá mì ndú tí ndâ Jùdéyà.

⁵² Káa yí delè bà cì me ká muu 'bá mì ndâ Jùdéyà cuki lá. Yí bà cì tacó bà kili ndâ 'viì mì

Mbíri mbe 'vaaka gî nó, wàa ndú 'ví co tí gbèe kpokèjì.

⁵³ 'Do gbí ɾi tí nò, ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà giì toɾo 'bì ndú mí tí to máa, ndâ yì má zi Jézù lá, ndâ yì káká'i bà zi 'bí 'duù muu to tí nó wálá.

⁵⁴ Tacó éno, Jézù káká'i giì nò ta ndi gbí òkò tí ndâ Jùdèyà gbí ngbàà ɾi lá, ndú giì ya ta ndâ mbe tala có mì wó gí gbí gbata Éfiràmù á nje kángáá nga ngoò.

Ndòngbú bà ya Jézù gí bà o bà bàkà tàkìi bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyéli-mì-Mbíri

⁵⁵ O bà bàkà tàkìi bà 'va mbí o bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyéli-mì-Mbíri mà giì dooko gî, mbè ndâ Jùdèyà tí nò mbe kaa 'do ndii ya gí gbí gbata Jèrùzàlémè tacó bà pà làyì gítí ndâ vò i mì ndú kùro bà zò i-cí-ci ta o tí nó nó

⁵⁶ mà giì nò Jézù gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó gbí ndùgù 'bá-Mbíri nó lá, ndú giì 'bità bà 'vee ndâ 'bí ka ndú máa, «Yo kù koɾo có máa yè? Yí tóo kèjì gí bà líkí'o tí nó wálá?»

⁵⁷ Ndâ Jùdèyà dù kù 'vee ɲa 'vé tí nó tacó ndâ kpo 'duù, ta ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri, ta ndâ mbe kpolo tí tàkìi mì ndú tí ndâ Jùdèyà, 'dè có ji ndú sàà gí máa, mbe nò bà tí Jézù gí 'ví 'dè gí sè, tacó wàa ndâ yì 'ví zèè yí.

12

Màriyà tí nàmì Lázàrò toɾo bàà ji Jézù

¹ Jézù giì dele ndi wó 'do gbí to Éfiràmù ya gí 'bá mì ndâ Lázàrò tí nó nàa yí tí Jézù 'vala yí 'do gbí muu'dú wó nó gbí gbata Bètáníyà, si sè

sili gítí o bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìrìyélì-mì-Mbíri ká vò-nje gbaànjé cuki.

² Yí mâ giì yee kà, ndâ 'duù kà giì te wiři mí tí wó. A Mára-tá tí ná mì Lázàrò ta 'dè' o tí nò ká kù njèè i-zò-zò jì ndâ Lázàrò ta ndâ wiři tí nó mbe kili kù zò i ta ndâ Jézù nò.

³ Káa si ndâ 'duù kuu bàndò bà zò i, Màríyà tí 'bí ná mì Lázàrò, giì te 'bí ña banga pò bàà náa à ñònòkò ta cèè dì, náa yí sì ta mboo me gbolò, á gbí ká' i ñìkì maa éno. Yí giì gbì 'bè'dè-'bè'dè éno mí tí kò Jézù. Bìndi yí giì toṛo gbí ndí ta tí kò Jézù ta se muu wó. Banga pò bàà tí nó giì yè tà' i ngbúú-ngbu-ngbù gí.

⁴ Káa Júdá Ìsìkàriyótè, tí 'bí mbe tala có mì Jézù gbaànjé, tí 'duù tí nó mbe giì ba ngbù Jézù nó, giì 'vee 'vé ta kpo tàkòcò máa,

⁵ «Àá kùtàá má sì banga pò bàà tí nó gí 'dè ta gbolò i, wàa à 'ví ko ta ndâ mbe yè, káa yè?»

⁶ Júdá 'dè có tí nó me tacó máa, có tí ndâ mbe yè kpolo mì wó ma nò lá. Yí 'dè éno, tacó yí a mbe kù kpolo tí ndâ i ñìnó náa à kuu tí nó tacó tí ndú tí ndâ mbe tala có mì Jézù 'dáá gí nò. Káa à gbí muu wó éno máa, má wálá wàa Màríyà ta o tí nó 'ví sì pò bàà tí nó gí 'dè ta gbolò i, wàa yí 'ví kaa gí tí a i jì yì tí mbe kpolo tí gálá, tacó wàa, yì 'ví po ta tí á gítí miři yì, tacó yí a mbe ngbà.

⁷ Káa Jézù giì 'visì có jì Júdá máa, «Pà nje niì tí nó lá. Yí kpolo nò a tí bàà tí nó mí tí kútí ye, tacó wàa à 'ví giì duu ta ye.

⁸ Ndâ mbe yè bà dù ta o 'dáá gí kuu gbí òkò tí yo, káa yo bà 'de ye ta o 'dáá gí wálá.»

9 Ndâ Jùdèyà me mbè mâ giì 'di có éno máa, Jézù kuu gbí gbata Bètánìyà, ndú giì kaa ya gí bà ò yí. À gbí muu ndú ta o tí ò me káa có bà ya gí bà ò Jézù cuki lá. Ndú ya kpolo ma a i tacó bà ò Lázàrò, tí 'dakò tí nó náa Jézù 'vala yí 'do gbí muu'dú wó ò.

10 Tacó éno, ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri mí ndâ Jùdèyà giì toko có mí ndú éno máa, à 'ví zi Lázàrò delè gí.

11 Tacó nderè bà ùnje mí ndâ Jùdèyà gítí Jézù si ndâ yí mí to 'dáá 'do ká gbí có bà 'vala yí.

Bà rì Bìndi-Mbíri gí gbí gbata Jèrùzàlémè

12 Jézù giì 'bì nó ta 'bí yé bìndi bà te wiři mítí wó mí ndâ 'duù Bètánìyà kú ya gí Jèrùzàlémè. Ndâ mbè ndâ Jùdèyà tí nó mbe tí mí bà o bà waa mbelè a Jèrùzàlémè nó mâ giì 'di có éno máa, Jézù tí kpokèjì kèjì 'do Bètánìyà gí Jèrùzàlémè,

13 ndú giì saaka ndâ kpâ-lígì, bìndi ndú giì zèè ta ndi 'bì ndú kú ya tí gí bà ù ta kùro Jézù. Jézù mâ giì yee gí, ndú giì 'bità bà tò kú ta líkí'o máa, «Òsàná!» (Gbí éno máa, «'vala ze!»)

«Mbíri 'ví si gbolò gba mí ndoo tí ndâ Jùdèyà, tí mbe gí ta rẹ wó tí Mbíri.»

14 Jézù ta o tí ò kú o a ngbú 'vii-kècè, a go có tí nó náa a cu mí gbí wáràgà mí Mbíri éno máa,

15 «Ndâ mbe sì 'bá pí gú Zìyónì á Jèrùzàlémè, yo cì gúku lá!

Yo ò gbolò gba mí yo kpokèjì pí ngbú 'vii-kècè zò,» ò!

16 Ndâ mbe tala có mí Jézù 'di gbí ndâ i tí ò ta o tí ò gbaànjé lá, káa à mâ giì te Jézù mí pí jàlàmbà mí Mbíri lê gí, mbí ndú bà giì 'va tí éno

máa, à cu có gítí ndâ i tí nò á mí gbí wáràgà mì Mbírì gî.

17-18 Ndâ 'duù me mbè kaa ta o tí nò ya gí bà ù kùro Jézù, tacó ndâ 'duù tí nó náa Jézù táánò tè'é tí Lázàrò 'do gbí muu'dú wó bìndi yí gù 'vala yí si mítí ndú nó, ká dìtá ndâ có ònó náa ndú 'di ta tù ndú nó, ta ndâ i ònó náa ndú ò ta ro ndú nó, ji ndâ 'duù.

19 Ndâ mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdéyà má gù ò ènò, ndú gù 'bità bà 'dè có gbí òkò tí ndú máa, «Yo wálá ò ndi yo nò gí? Ndoò bà je bà i tí wó káká'i wálá! Yo ò ndâ 'duù kpónó tè 'dáá gí tàkò có mì wó gí!»

Ndâ 'bí Ìgìrìgì pà bà tí Jézù

20 Ndâ 'bí Ìgìrìgì mbe gí gí Jèrùzàlémè tacó bà bàkà i-Mbírì ta o bà bàkà tàkìì bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìrìyèlì-mì-Mbírì nò,

21 gù ya gí mì Filípò tí 'bí mbe tala có mì Jézù, ta 'bá mì ndú gbí gbata Bètìsàyídà á gbí to Gàlìláyà. Bìndi ndú gù 'dè có ji yí máa, «Go bà 'dè có ta Jézù kuu tí ze, kpo 'duù.»

22 Filípò bà-i-nò gù 'dòkò ndi có mì ndâ Ìgìrìgì tí nò ji Àndèréyà, tí 'bí ka wó mbe tala có mì Jézù. Bìndi ndú gù ya ta yí gí bà 'dè có ji Jézù.

23 Káa Jézù gù 'visì có ji ndú máa,
«O bà te 'Viì-mì-'Dakò gí pí jàlàmbà kpónó gí gí.

24 Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó máa,
à má 'va nji cù mí tà to wàa yí 'ví kù ndi wó lá,
nji cù tí nò bà dù ká tí gbèè nji cù dúú bà ya tí.

Káa gbèè nji cù tí nò má ku gí,

àá bà waa 'do bà-i-nò a muu cù ta nji cù tí
jùrù'bùù.

25 'Duù ñìnó ta líkí bà 'vala muu to nó tí wó nó
kù gịrì a miṛi wó.

Káa 'duù ñìnó mbe kù kì nje mbíṛi wó gítí bà
'vala muu to tí nó tacó tí ye nó
ká kù kpolo tí miṛi wó gítí 'válá ñìnó mbe
cee lá nò.

26 Go bà dù tí bòò mì ye má kuu tí 'duù,
yí 'ví gị gí bà ɾu ndi ye.

Tacó wàa ze 'ví dù ta bòò mì ye tí gbèe bàndò.

'Duù má dù tí bòò mì ye,
Bu ye bà tègàrà 'duù tí nò gí.

Jézù 'dè có gítí ku mì wó

27 Káa ye kpónó ñò 'dóó có tí nó náa ye 'ví 'de ji
yo nó lá,

tacó njembí ye kù mú-mù.

Ye 'ví 'deke a tí ye ji Bu ye máa,

yí 'vala ye 'do kùɾo vò o tí nó kèjì nò?

Káa dú nderè bà gị ye gí muu to tí nó táánò
a i tacó bà dù á nje vò o tí nò nó!

28 Áá Bu ye,

tùbà wotí mì lo ji ndâ 'duù!

Tùbà tí lo tí cèe 'duù ji ndú!»

Jézù mâ gii 'dè có tí nò yee to gí, ndâ 'duù gii
'di kòcò 'duù kù 'dè có 'do gbíṛi máa, «Ye táánò
tùbà wotí mì ye ji ndú gí, káa ye kèjì gí bà tùbà
ji ndú káká'i.»

29 Ndâ 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ mbè kù ɾò
tíyò ta ɾègbà tí Jézù nó gii 'dè gítí kòcò 'duù tí
nò náa ndú 'di kù 'dè có 'do gbíṛi nó máa, «A
ngbàngbàṛi ká kù baṛaka i!» Káa ndâ 'bí 'duù

ṅìndi ndú gii 'dè có máa, «A basilì mì Mbírì ká kù 'dè có jì Jézù.»

³⁰ Káa Jézù gii 'visì có jì ndâ 'duù tí nò máa, «Kòcò 'duù tí nò kù 'dè có me tacó tí ye lá. Yí kù 'dè có a i tacó tí yo.

³¹ O bà ò 'bè gbí òkò tí ndâ yúcó ta 'vèrè mí ndâ 'duù yee kpónó gî.

À kpónó nó a o bà tòò Gba-to-tí-nó 'do pí jàlàmbà gî.

³² Káa ye, à má gbì ye mítí njèèkpè mù gî, ndâ 'duù muu to tí nó bà kili 'dáá gî gí mí ye.»

³³ Jézù 'dè có tí nò tacó bà tùbà ṅa ku tí nó á kèjì gí bà zì yí nó jì ndâ 'duù.

³⁴ Káa ndâ 'duù gii 'vee yí máa, «À nìbà jì ze tí ndâ Jùdéyà 'do gbí wáràgà mì Mòze éno máa, Bìndi-Mbírì bà dù ká dúú bà ya tí . Káa wò kù 'dè jì ze ṅìnó ndíi a ṅa có ṅàyi? Máa, àá bà gii gbì 'Viì-mì-'Dakò mítí njèèkpè mù nó! 'Viì-mì-'Dakò tí nò mì lo nò a 'dí?»

³⁵ Káa Jézù gii 'visì có jì ndú máa, «Sè bà dù Ngba'o ta yo kpónó ká njí'dí.

Nògí, yo nò nó si Ngba'o kuu tí nò, tacó 'dí'di'o kpokèjì gí bà gbo yo, káa mbe kù nò nó gbí 'dí'di'o ṅò to tí nó náa yí ya gítí nó ni lá.

³⁶ Yo ùnje ta njembí yo gítí Ngba'o kpónó si Ngba'o ká kuu tí nò,

tacó wàa, yo 'ví dù tí tí ndâ 'viì mì Ngba'o.» Jézù mà gii yee nje có mì wó gî, yí gii fa ya gí bà ṅuù tí wó 'do tí ndâ 'duù gî.

Ndâ Jùdéyà biya bà ùnje gítí Jézù gí

37 Ndâ Jùdèyà nò ña ndâ tende serè tí nó náa Jézù bàkà cúú-cu-cù gbí ndâ o tí nò nó ta ọo ndú ngbárángà'i gí, káa, ta ndâ ña ñìnò 'dáá gí, ndú gii biya bà ùnje gítí Jézù gí.

38 Go có tí nó náa Ìzáyà tí mbe 'dòkò có mì Mbírì 'dè sàà éno, máa,
«A 'di ká 'di ndâ có mì lo náa ze kù 'dòkò nó,
Mbe tí ye?

A 'di ká ùnje gítí ndâ serè tí nó náa wò tí Mbírì,
tí Mbe tí ye kù bàkà mí kùro ndâ 'duù nó?»
nô.

39 Bà ùnje gítí ndâ có mì Mbírì ta ndâ nèté mì Mbírì gbí ndâ o tí nò dú kpò ndâ 'duù gí, a go 'bí có tí nó náa Ìzáyà 'dè káká'i éno máa,

40 «Mbírì yoo ọo ndâ 'duù gí.

Yí delè gii biya bà je muu ji ndú gí.

Yí bàkà éno tacó yí nò ni gí máa,
yì kpèti má kpoko ndâ ọo bà nò i mítí muu
ndú,
yì delè kpèti má je muu bà koọo có ji ndú,
ndú bà 'visì tí ndú gí mì yì wàa yì 'ví 'vala
ndú nò wálá.»

41 Mbírì 'dè có tí nò ji Ìzáyà gítí ngbútù mì ndâ 'duù, tacó Mbírì wu bà nò ngba Jézù ji yí tí Ìzáyà gí, káa yí kù 'dè có gítí .

42 Kpèti ká éno, ndâ 'duù me mbè 'do gbí òkò tí ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà gii ùnje gítí Jézù gí. Káa, ndú tubà tí ndú gí sè lá, ta gúku máa, ndâ mbe kpolo tí tàkii mì ndâ Jùdèyà bà mò ndâ yì 'do gbí òkò tí ndâ 'duù ta ndi tí ndâ bándò bà kili ndâ Jùdèyà gí bà ùlù Mbírì gí.

43 Ndú bàkà ènò, tacó go bà ùlù ndú mì ndâ 'duù tí ndú ndii go bà ùlù ndú mì Mbírì tí ndú gî.

44 Jézù gii kò-kò ta ndâ có mì wó ji ndâ 'duù 'dáá gî ngbárángà'i éno máa,
«'Duù má ùnje gítí ye gî,
yí kù ùnje tí nò me ká gítí ye cuki lá.
Yí kù ùnje a i gítí mbe tuu ye.

45 'Duù mbe nò ye ta ọ wó gî,
yí delè nò nò a mbe tuu ye ta ọ wó gî.

46 Ye, tí Ngba'o, gí gí muu to tí nó,
tacó wàa 'duù mbe ùnje gítí ye gî 'ví dù gbí
'dí'di'o káká'i lá.

47 'Duù má 'di ndâ có mì ye,
káa yí má kpolo tí ndú ta njembí wó gbaànjé
lá,
à me ye wúnò ká bà waa có mítí wó lá,
tacó ye gí me tacó bà waa có mítí ndâ 'duù
lá;
ye gí a i tacó bà 'vala ndú.

48 Gba mbe waa có mítí 'duù nìno mbe biya ye
ta ndâ có mì ye 'dáá gî nó ta ndòngbú o
wúnò kuu tí .

Gba tí nò a ndâ có tí nó náa ye ma nô.

49 Àá bà dù ènò,
tacó ye kù 'dè có me ta muu ye lá.

Ye kù 'dè a kòcò Bu ye, tí mbe tuu ye.

50 Ye delè nò ni gî máa,
ndâ có mì Bu ye a ndâ có mbe je 'válá nìno
mbe cee lá nó ji ndâ 'duù.

À má ènò, ye kù 'dè káa ndi ndâ có tí nó náa a
Bu ye ká 'dè ji ye nô.»

13

Jézù cākà kò ndâ mbe tala có mì wó

¹ Jézù ta o tí nó ò ni gî, máa, o bà ya yì gí mì Bu yì 'do muu to tí nó gî gî, tacó sè ta o tí nó káa làmbu o gítí o bà bàkà tàkì bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyèlì-mì-Mbíri. Yí jé waa 'do tí bà zè ndâ 'dóó 'duù mì wó òkì maa sàà kùro lá. Káa gbí ndòngbù o tí nó, yí gii túbà jì ndú éno máa, yì zè ndú òkì ta njembí yì gbaànjé.

² Ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó ta 'dè'o tí nó kù zò i, si vò i ònòkò muu Júda Ìsikàriyòtè tí 'vii mì Simónè sàà gî máa yì ba ngbù Jézù.

³ Káa Jézù ò ni gî, máa, Bu yì je wotí bà bàkà ndâ i 'dáá gî jì yì gî. Yí delè gii ò ni gî, máa, yì táánò gí 'do mì Mbíri, káa yì kù gii dele ndi yì ya gí mì Mbíri.

⁴ Tacó éno, yí bà-i-nò gii a gí yaà 'do tí i-zó-zò, bìndi yí gii ja wòkò bongo tí nó náa à tí wó nó gî, yí gii paṛa bongo bà toṛo ngo 'do tí i mí r'è'dè wó.

⁵ Bìndi yí gii yee ngo mí gbí 'bí kpàlàkà ká'i. Bìndi yí gii 'bìtá bà caka kò ndâ mbe tala có mì wó. Yí má caka kò 'duù ònò gî, yí toṛo ngo 'do tí ta bongo bà toṛo ngo tí nó náa yí paṛa mí r'è'dè wó nó má kózò gî, yí bà gii 'dòkò gítí kò 'bí 'duù.

⁶ Jézù mâ gii caka kò ndâ mbe tala có mì wó kpòò, yí mâ gii yee tí Piyétòrò, Piyétòrò gii 'vee yí máa, «Wò kèjì gí bà caka kò ye delè, Mbe tí ye?»

⁷ Káa Jézù gii 'visì có jì Piyétòrò máa, «Wò kpónó bà ò i tí nó náa ye kù bàkà nó ni wálá. Wò bà ò ni a i bìndi .»

⁸ Káa Piyétòrò gii 'visì có ji Jézù máa, «Jéé lá! Wò jé gítí bà caka kò ye wálá.»

Káa Jézù gii 'visì có ji Piyétòrò máa, «Ye má caka kò lo lá, gbí éno máa, 'bí i mbe toko ndà káká'i wálá.»

⁹ Piyétòrò mâ gii 'di có tí nò náa Jézù 'visì ji yí nò, yí gii 'deke tí wó ji Jézù máa, «À má éno, caka me káa ndâ kò ye cuki lá, Mbe tí ye. Caka ndâ 'bì ye ta muu ye delè gî.»

¹⁰ Káa Jézù gii 'visì có ji Piyétòrò máa, «'Duù má caka tí wó gî, gbí nderè bà caka ndâ bà to tí nó náa wò kù 'deke nò wálá, tacó kútí wó 'dáá gî ká ngbàrángà'i. Bè tí ká tí ndâ kò wó cuki. Kútí yo 'dáá gî ká ngbàrángà'i. Yo 'dáá gî. À bè gbí káa 'duù gbaànjé.»

¹¹ Jézù nò 'duù tí nó bà gii ba ngbù wó nó ni gî. Nìno a gbí nderè có tí nò náa yí 'dè ta có ji Piyétòrò éno máa, «À bè gbí káa 'duù gbaànjé» nò.

¹² Jézù mâ gii caka kò ndâ mbe tala có mì wó cee gî, yí gii yuu ndi wòkò bongo mì wó náa yí ja gí to nó mítí wó káká'i. Bìndi yí gii dele ndi wó gítí i-zó-zò, bìndi yí gii 'vee ndâ mbe tala có mì wó máa, «Yo 'di gbí i tí nò náa ye bàkà ji yo nò gî?»

¹³ Ndâ rẹ̀ mì yo náa yo gbì mí muu ye a ndâ rẹ̀ sósò'ò. 'Bí a <Mbe nìbà i,> bìndi 'bí a <Mbe tí ze.> Ndâ rẹ̀ mì yo sósò'ò nò gî, lè lá. À dú nò a ye.

¹⁴ Káa ye tí Mbe nìbà i ji yo, delè tí Mbe tí yo, má caka kò yo gî, gbí go éno máa, yo delè 'ví caka kò yo gbí òkò tí yo.

15 Ye bàkà éno tacó wàa yo 'ví mèlè ndí .

16 Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó, máa:

'bí bòò jé mbe me gbolò ndii mbe tí wó gî nò
wálá,
delè 'bí 'vii-tú jé mbe me gbolò ndii mbe tuu
yí gî nò wálá.

17 À má éno, yo má 'di gbí ndâ có mì ye nò gî,
bìndi yo 'ví mèlè bà bàkà ndâ i tí nò náa ye 'deke
ndú ji yo nò, tàkòcò yo bà peteke ngé ndii gî.

18 «Ye kù 'dè có mì ye nò me ji yo 'dáá gî lá. Ye
nò ndâ 'duù ñinó náa ye ɾuka ndú nó ni gî. Káa
kózò tí có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri
éno máa, <'Duù tí nó náa ze zò i gbí ká'i ta yí nó
bà 'visì muu wó gítí ye> nó 'ví dù tí tí yúcó.

19 Ye kù ci nò a yo, tacó wàa i tí nò má gii bàkà
tí, yo 'ví ñò tí ni go éno máa, ye a yí tí Bìndi-
Mbíri.

20 Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó, máa:

'Duù má te wiɾi mítí 'duù ñinó náa a ye ká tuu
yí nó,
'duù tí nò te wiɾi a i mítí ye.
Káa 'duù má te wiɾi mítí ye,
yí te nò a wiɾi mítí mbe tuu ye.»

*Jézù 'dè có gítí bà gii ba ngbù wó mì 'bí mbe
tala có mì wó*

21 Mâ gii zeke'o, njembí Jézù gii 'bità bà dòmò
tí bìndi có tí nó náa yí 'dè ji ndâ mbe tala có mì
wó nò tí vò ña ñinô. Bìndi yí gii 'dè có ji ndú
máa, «Ye kù 'dè ji yo a cèe yúcó máa, 'bí 'duù
gbaànjé 'do gbí òkò tí yo bà gii ba ngbù ye.»

22 Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii 'di có tí nò,
nje ndú 'dáá gî gii 'dèè gî. Ndú bà-i-nò gii 'bità

bà zeke gbí njiro ndú gbí òkò tí ndú tacó bà ò
'duù tí nó gbí òkò tí ndú náa Jézù 'dè có tí nó gítí
wó nò.

²³ Ta o tí nò, 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndá
mbe tala có mì Jézù náa Jézù zè yí nìkì kpolo ma
kú ki tí wó a dè ẹ̀gbà tí Jézù.

²⁴ Mâ giì zeke'o, Piyétòrò giì kì ọ̀ wó ji ka ndú
tí nò, máa, yí 'vee ẹ̀ 'duù tí nò náa Mbe tí ndá
yí kú gbì tì kpò gítí wó nò.

²⁵ Ka ndá Piyétòrò nò bà-i-nò giì tì tí wó mí gbí
njembí Jézù, bìndi yí giì 'vee yí máa, «Wò kú nì
a 'di, Mbe tí ze?»

²⁶ Káa Jézù giì 'visì có gí tàkò 'vé mì mbe tala
có mì wó nò, máa, «A 'duù tí nó náa ye kpónó
bà too yâ ta kô, bìndi ye 'ví je ji yí nò.» Jézù ngé
bà-i-nò giì kùtù kô, bìndi yí giì too ta yâ, bìndi
yí giì je ji Júdá tí 'viì mì Sìmónè Ìsikàriyótè.

²⁷ À káa póó bà je kô tí nò mì Júdá 'do 'bì Jézù,
Gba-vò-i giì gèè bè wó mí muu Júdá gí. Bìndi
Jézù giì 'dè có ji Júdá máa, «Ngo've tí lo! Bàkà i
tí nò ta go bà bàkà tí lo nò gálá.»

²⁸ Káa ta o tí nó, 'bí 'duù gbaànjé gbí òkò tí
ndá mbe tala có mì Jézù mbe 'di gbí nderè có tí
nò náa yí 'dè ji Júdá nò wálá.

²⁹ Ndá 'bí 'duù gbí òkò tí ndú giì 'bità bà koꝛo
có máa, Jézù kú 'dè a có ji Júdá máa, yí ya gí bà
sì ndá i ji ndá yí gítí gbolò o, káa à má me éno
lá, yí kú tuu a yí, máa, yí ya gí bà sì ndá i tacó
tí ndá mbe yê. Ndú koꝛo ọ̀a có tí nò tacó Júdá a
mbe kpolo tí ndá i mì ndú 'dáá gí.

³⁰ Júdá zèè káa kô tí nò náa Jézù too ta yâ ji
yí nò 'do 'bì Jézù gí, bìndi yí ngé giì co gí sè ta

bèbìlì tí nò.

Jézù 'dè có gítí bà 'boo yí mì Piyétòrò

³¹ Júdá mà gii nje nó gí, Jézù gii 'dè có ji sè ndá mbe tala có mì wó máa,

«Ŋìnó kpónó a o bà gii ùlù 'Vii-mì-'Dakò ká nò; ñìnó kpónó delè a o bà ùlù Mbírì mì 'Vii-mì-'Dakò ká nò.

³² 'Vii-mì-'Dakò má gii ùlù Mbírì gí,

Mbírì delè bà gii ùlù 'Vii-mì-'Dakò ta njembí wó gbaanjé;

Mbírì kpónó-kpónó kèjì gí bà ùlù 'Vii-mì-'Dakò.

³³ Sè o bà dù ye ta yo me nǵí'dí gí, ndá 'vii mì ye.

Yo bà gii pà bà tí ye,

káa wotí bà ya gítí bàndò tí nó náa ye kú ya gítí nó bà dù tí yo ta kpéetí yo wálá,

ká go có tí nó táánò sàà náa ye 'dè ji ndá Jùdéyà nò.

³⁴ Ye kú 'dè ngú có ji yo, máa,

yo zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì maa,

tacó ye zè yo nìkì ma.

Má éno, yo zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì maa,

á go bà zè yo mì ye nìkì maa nò.

³⁵ Ndá 'duù bà ñò yo ni tí ndá mbe tala có mì ye

á 'do tí bà zè tí yo gbí òkò tí yo nìkì maa.»

³⁶ Mà gii zeke'o, Sìmonè Piyétòrò bà-i-nò gii 'vee Jézù máa, «Wò kú ya gí kòtí 'di, Mbe tí ye?»

Káa Jézù gii 'visì có ji Piyétòrò máa, «Wotí bà ɾu ndi ye gítí bàndò tí nó náa ye kú ya gítí nó kpónó tí lo wálá. Wò bà ɾu ndi ye a i bìnḍi .»

³⁷ Káa Piyétòrò káká'i gii 'vee Jézù máa, «Wotí bà ɾu ndi lo tí ye kpónó wálá tacó yè? Ye bà sì mĩri ye ji ku á tacó tí lo.»

38 Jézù bà-i-nò giì 'vee Piyétòrò máa, «Wò bà sù mìrì lo jì ku á muu ye? Yè kù 'dè jì wò a cèe yúcó mì ye máa, wò wúnó bà 'boo bà òò ye ni mì lo ta bà ta'ô á kùro kpédélé kò nguù.»

14

Jézù yì ndâ mbe tala có mì wó

1 Jézù giì tò làmbu 'dê ngo mí njembí ndâ mbe tala có mì wó á bìndi bà kàrà rẹ ndú mì wó ta rẹ bà ya yí 'do tí ndú gí nó, ta bà yì ndú máa, «Njembí yo 'ví mù gítí có bà ya ye nò lá. Yo tee njembí yo mítí ze ta Mbířì.

2 Tacó yê bàndò bà dù ndâ 'duù tí á 'bá mì Bu ye wálá.

Yê bàndò kùtàá má kuu 'bá mì Bu ye, ye bà ci yo éno máa, ye kù ya gí bà 'viindi bàndò ù ta ndi yo nò, wálá.

3 Ye má cee ta nèté bà 'viindi bàndò ù ta ndi yo gí,

ye bà dele ndi ye gí tacó bà kaa yo ya tí gítí . Tacó wàa, ndoo 'ví dù ta ndoo á tí gbèe bàndò.

4 Yo òò kpokèjì bà ya gítí to tí nò náa ye kù ya gítí nò ni gí.»

5 Káa Tòmázò, tí 'bí mbe tala có mì Jézù gbaànjé, giì 'vee yí máa, «Ze òò ni lá nó káa bàndò tí nò náa wò kù ya gítí nò nó, ze bà giì òò jé káa kpokèjì bà ya gítí , Mbe tí ze?»

6 Káa Jézù giì 'visì có jì yí máa, «Ye a mbe túbà kpokèjì mì Mbířì jì ndâ 'duù; ye a mbe 'dè yúcó jì ndâ 'duù; ye a rẹngbó 'válá òò mbe cee lá nò.

'Duù má waa to co tí 'bí tende kpokèjì,
yí bà di mì Bu ye wálá.

7 Yo kùtàá má nò ye ni gî,
yo delè bà nò Bu ye ni gî.

Káa yo bà nò yí ni 'do tí kpónó gî.

Yo delè nò yí ta ɾo yo gî.»

8 Filípò bà-i-nò gii 'visì có ji Jézù máa, «Tùbà tí Bu lo ji ze, wàa có mì ze 'ví cee gî.»

9 Káa Jézù gii 'vee Filípò máa, «Cèe kòndi bà dù ndà ta ndà nó, wò jé nò nò ye ni lá, Filípò?

'Duù má nò ye ni gî,

'duù tí nò nò nò a Bu ye ni gî.

Káa wò gii 'deke tí lo ñinó ji ye máa,
ye túbà tí Bu ye ji wò, tacó yè?

10 Wò ùnje lá, máa,

ze ta Bu ye a ndâ gbèè 'duù?

Ndâ có tí nó náa ye kù 'dè ji yo nó me ndâ 'dóó
có mì ye gbí muu ye lá.

A Bu ye tí nó tí mbe tuu ye nó ká kù 'dè có.

A yí tí Bu ye tí nó náa ze ta yí nje bá gbaànjé nó
ká kù bàkà ndâ nèté mì wó.

11 Yo ùnje gítí có tí nó náa ye 'dè ji yo máa,
'bè gbí òkò tí ze ta Bu ye wálá nò.

Káa ndâ có mì ye má kù cà gbí tù yo cá-cà,
yo 'ví ùnje ta vòó ɾè mì ndâ seɾè tí nó náa
ye kù bàkà nò.

12 'Duù mbe tee njembí wó mítí ye ta o 'dáá gî gî,
bà bàkà ndâ kpo-kpò seɾè go ndâ ñinó náa
ye kù bàkà nó gî,

yí delè bà bàkà a ndâ kpo-kpò i mbe ndii ndâ
ñinó náa ye kù bàkà nó gî,

tacó ye kù ya gí mì Bu ye;

- 13 tacó éno, yo má yù 'bí ña i ta ɾe ye 'do mì Bu ye,
ye bà je i tí nò ji yo gî.
Tacó wàa, ndâ 'duù 'ví ùlù ta Bu ye 'do gbí có mì ye tí 'Viì mì wó.
- 14 Yo má yù i ta ɾè ye,
ye bà je i tí nò ji yo gî.
- 15 Yo má zè ye nìkì maa,
yo bà kpolo tí ndâ có mì ye gî.
- 16 Ye bà 'deke tí ye ji Bu ye,
wàa yí 'ví tuu 'bí 'duù ji yo tí mbe kpo-gbì-tà-tù yo,
nàa yí bà dù ta yo dúú bà ya tí gî.
- 17 'Duù tí nò nàa Bu ye bà tuu yí ji yo tí mbe konì yo nò a Bèri-mì-Mbíri,
tí mbe 'dè yúco.
- Ndâ 'duù muu to tí nó bà ùnje gítí wó wálá,
tacó ndú jé gí bà ò yí ni wálá,
ndú delè je gí bà ò yí ta ɾo ndú wálá.
- Káa yo bà ò yí ni gî,
tacó yí kèjì gí bà dù ta yo gbí njembí yo.
- 18 Ye bà si yo 'ví jì'vì nò wálá.
Ye bà dele ndi ye gí mì yo gî.
- 19 Sè ká njí'dí,
bìndi ndâ 'duù bà giì ò ye wálá.
- Káa yo bà ò ye gî,
tacó ku me ndòngbú i ji ye lá.
- À má éno, ku delè bà dù me ndòngbú i ji yo lá.
- 20 Yo ta ɾi tí nò bà ò ni gí máa,
ze ta Bu ye a ndâ gbèe 'duù.
- Káa ndoo ta ndoo delè a ndâ gbèe 'duù.
- 21 'Duù mbe 'di ndâ có mì ye,

bìndi yí gù kpolo tí ndú gî,
 a mbe zè ye nìkì maa.
 Káa 'duù mbe zè ye nìkì maa,
 Bu ye bà zè yí nìkì maa.
 Ye delè bà zè yí nìkì maa.
 Ye delè bà 'dè gbí tí ye jì yí.»

²² Mâ gù zeke'o, 'bí mbe tala có mì Jézù ta ẹ̀ wó a Júdá, me Júdá ẹnìó tí Júdá Ìsìkàrìyótè nò lá, gù 'vee Jézù máa, «Wò bà túbà tí lo jì ze ta bà muu ze nó, si sè ndâ 'bí 'duù mí to, ta ọ̀a kpokèjì ngàyi, Mbe tí ze?»

²³ Káa Jézù gù 'vìsì có jì Júdá tí nò máa,
 «'Duù má zè ye nìkì maa,
 yí bà kpolo tí ndâ có mì ye gî.
 Káa 'duù má kpolo tí ndâ có mì ye gî,
 Bu ye bà zè yí nìkì maa.
 Ze ta Bu ye bà gí bà sì 'bá ngbé mí mì ze ta ndú.»

²⁴ Ndâ mbe zè ye nìkì lá, kpolo tí ndâ có mì ye lá.
 Káa ndâ có tí nò náa ye kù 'dè nò me ndâ có mì ye lá.

Ndú a ndâ có mì Bu ye, tí mbe tuu ye.

²⁵ Ye kù 'dè ndâ có tí nò jì yo kpónó si ndoo a kuu ta ndoo nò.

²⁶ Káa a Bèrì tí nó náa Bu ye ba gù tuu yí jì yo, tí mbe kpo-gbì-tà-tù yo ta ẹ̀ ye nó ká bà gí bà nìbà ndâ i 'dáá gî jì yo.
 A yí delè ká bà gí bà 'va mbí yo gítí ndâ có ẹnìó náa ye 'dè jì yo 'dáá gî nò.

²⁷ Yo dù ta 'dê njembí yo.

Ye bà je ọ̀a 'dê njembí tí nó mì ye nó jì yo.

Ye kù je jì yo me go bà je i jì yo mì ndâ 'duù lá.

À má éno, yo 'ví si njembí yo 'ví mù lá.

²⁸ Yo 'di 'do gbí nje ye ta tù yo éno máa,
ye kù giì ya gî,
wàa ye 'ví giì dele ndi ye nò gî.

À má éno, yo kùtàá má a ndâ 'duù mbe zè ye
nikì maa,
líkí'o bà 'di éno máa, ye kù ya gí mì Bu ye
nò, bà bàkà yo ngé.

Tacó Bu ye a gbolò 'duù ndii ye gî.

²⁹ Ye kù ci nó a yo kùro bà bàkà tí mì i tí nò.

Tacó wàa à má giì bàkà tí,
yo 'ví ù ta nje gítí .

³⁰ O mì ye tacó bà dù kù 'dè có kpòò ji yo wálá,
tacó Gba-to-tí-nó kèjì.

À kpêtí ká éno, wotí mì wó gítí ye wálá.

³¹ Káa ye kù bàkà go có tí nó náa Bu ye 'dè ji ye
nô.

Tacó wàa ndâ 'duù 'ví nò tí ni éno máa,
ye zè Bu ye nikì maa.

Tacó ye delè kù bàkà ndírí ká go có tí nó náa yí
'dè ji ye nô.

«Nògí, yo a gí yaà wàa ndoo 'ví nje nó 'do bà-
i-nó gî!

15

Jézù a cèe bè nèbítì

¹ «Ye a cèe bè nèbítì,
káa Bu ye a cèe mbe ọ̀ njí nèbítì.

² Yí kù saaka ndâ nè'bì ye nìnó mbe ọ̀ lá nó 'dáá
gí gí 'dè,
bìndi yí giì waaka gàna tí ndâ bè'i á 'do tí
ndâ nìnó mbe ọ̀ gí nó gí,

- si ndú ngbárángà'i,
 tacó wàa ndú 'ví rì túkà'i.
- ³ Yo kpónó a ndâ ngbárángà 'duù;
 ndâ có mì ye náa ye 'dè jì yo nó
 bàkà yo tí ndâ ngbárángà 'duù sàà gî.
- ⁴ Yo zèè ye tí kpoò,
 wàa ye delè 'ví zèè ta yo tí kpoò.
 Yo ñò ni gî máa,
 nè'bi mù ñinó mbe yaka 'do tí kpo ñèngbó
 mù gî nó
 jé rì mí to kà ta kpéetí wó lá,
 sè káa ñinó yí má ká kuu tí kpo ñèngbó mù.
- Yo delè ká éno,
 yo má ta kpéetí yo,
 gbí có mì yo bà dù wálá,
 sè káa ñinó yo má zèè ye tí kpoò.
- ⁵ Ye a 'dóó kpo ñèngbó bè nèbítì,
 káa yo a ndâ nè'bi bè nèbítì tí nò.
 À má éno, 'bí 'duù gbí òkò tí yo má zèè ye tí kpoò,
 wàa ye 'ví zèè yí tí kpoò,
 a 'duù tí nò ká bà bàkà tó i túkà'i,
 tacó yo má mò tí yo 'do tí ye gî,
 yo gí bà bàkà i gbaànjé wálá.
- ⁶ 'Duù ñinó mbe zèè ye tí kpoò lá nó,
 go nè'bi mù ñinó náa à da 'do tí kpo ñèngbó
 mù gî 'dè gî nó.
 Ndâ ña ndâ nè'bi mù tí nò
 náa à kû saaka ndú 'do tí kpo ñèngbó mù gî
 nò má aanga gî,
 à kû kili ndú, bindi à giì doo ndú ta wu.
- ⁷ Yo má zèè ye tí kpoò,
 wàa ndâ có mì ye 'ví dù gbí njembí yo,
 yo má yù i ñinó ta go tí yo nó 'do mì Mbírì,

Mbírì bà je jì yò gî.

8 Ndâ 'duù kù ùlù rẹ̀ Bu ye ta o tí nó náa yò má
kù bàkà tó i,
tacó bà túbà tí yò máa,
yò a ndâ mbe tala có mì ye nò.

9 Ye kù zè yò nìkì ká go bà zè yò nìkì mì Bu ye.
À má éno, yò 'ví ne 'do tí ye lá.

10 Yò má 'di ndâ có mì ye gî,
ye bà zè yò nìkì maa,
á go ñinó náa ye kù 'di có mì Bu ye,
káa yí kù zè ye nìkì maa nò.

11 Ye 'dè ndâ có tí nò jì yò,
tacó wàa ña líkí'o tí nó á tí ye nó 'ví dù tí yò,
delè tacó wàa ña líkí'o tí nó 'ví dù tí yò ta ña
wálá.

12 Có mì ye jì yò éno máa,
yò 'ví zè tí yò gbí òkò tí yò nìkì maa,
á go ñinó náa ye kù zè ta yò nìkì maa nò.

13 'Duù má ùnje gítí bà cì á muu ndâ kómbe wó,
gbí éno máa,
yí zè ndâ kómbe wó tí nò nìkì ta ña wálá.

14 Yò má bàkà go ndâ có mì ye nò gî,
yò bà dù tí ndâ kómbe ye.

15 Ye káká'i bà nì bòò mítí yò wálá,
tacó 'duù 'dè ndâ có kóó mì wó jì bòò mì wó
lá.

Rẹ̀ yò a ndâ kómbe ye,
tacó ye 'dè gbí ndâ có ñinó náa ye 'di 'do mì
Bu ye nó 'dáá gî jì yò gî.

16 À me yò táánò ká gí gí mì ye ta muu yò lá.
A ye táánò ká ɾuka yò máa,
yò dù tí ndâ kómbe ye,

bìndi ye giì bàkà yo tí ndâ 'duù mbe bàkà
 ndâ i ñìnó ta i ká gbí ndú,
 tí ña ndâ i ñìnó mbe dù tí ká nó,
 tacó wàa, Bu ye 'ví je ta ndâ i ñìnó náa yo
 yù 'do tí wó ta rẹ ye nó 'dáá gí ji yo.

17 Ye 'dè ndâ có tí nò ji yo tacó wàa,
 yo 'ví zè ta tí yo gbí òkò tí yo ñìkì maa.

Ndâ 'duù bà sogo ndâ mbe tala có mì Jézù

18 «Ndâ 'duù má kù sogo yo,
 yo 'ví te mí gbí muu yo éno máa, a ngú i nò
 lá.

Ndú táánò sogo ye kùro bà sogo yo mì ndú gí.

19 Yo kùtàá má a ndâ 'duù mì ndâ 'duù muu to tí
 nó,
 ndú kùtàá bà zè yo ñìkì maa,
 tacó yo a ndâ 'dóó ndâ ñìnó mì ndú.

Káa yo me ndâ 'duù mì ndâ 'duù muu to tí nó lá,
 tacó ye ɾuka yo tí ndâ 'duù mì ye gí.

Tacó éno, ndâ 'duù kù sogo yo.

20 Nògí, yo je mbí yo mítí ndâ có tí nó táánò náa
 ye 'dè ji yo éno máa,
 bòò me gbolò ndii mbe tí wó lá nò.

Ndú táánò má mèèkè'i tí ye gí,
 ndú delè bà mèèkè'i tí yo gí.

Ndú táánò má 'di có mì ye gí,
 ndú delè bà 'di có mì yo gí.

21 Káa ndú bà mèèkè'i tí yo á muu ye,
 tacó ndú ñò mbe tuu ye ñì lá.

22 Ye táánò má gí lá,
 ye táánò delè má 'dè có ji ndú lá,
 Mbíri bà tù 'bì wó gí tà ro ndú máa,
 ndú a mbe bàkà vò i nò, wálá.
 Káa kpokèjì bà kù'ba mì ndú kpónó nè gí,

- tacó ye gí gî,
tacó ye delè 'dè có ji ndú gî.
- 23 'Duù má kú sogo ye,
yí kú sogo nò a Bu ye.
- 24 Ye táánò má bàkà ña ndâ kpo-kpò serè tí nó
náa 'bí 'duù jé bàkà sàà kùro lá nó
mí gbí òkò tí ndú lá,
Mbírì bà 'dè có gítí ndú wálá.
Káa ndú ñò ndâ i tí nó táánò náa ye bàkà nó gî,
káa ndú kpòò kú sogo ye,
ndú delè kú sogo Bu ye.
- 25 Si ndú 'ví bàkà énnò,
tacó wàa có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì
ndâ muu-cè máa,
<Ndú táánò sogo ye ta nderè tí wálá,> nó
'ví dù tí tí yúco.
- 26 Ta o tí nó náa mbe kpo-gbì-tà-tù yo tí nó
náa ye bà tuu yí 'do mì Bu ye,
tí Bèrì mbe kú co tí kpokèjì mì yúco,
náa rẹngbó wó 'do tí Bu ye nó, bà gí nó,
yí bà dù tí mbe ma có tí ye.
- 27 Yo delè bà dù tí ndâ mbe ma có tí ye,
tacó yo dù ta ye 'do tí bà 'bità nèté mì ye yee
tí kpónó.

16

- 1 «Ye 'dè ndâ có tí nó 'dáá gí ji yo tacó wàa,
njembí yo wúnò 'ví mù tí gítí ndâ i yê ro
tí nó
náa ndâ 'duù kèjì gí bà bàkà mítí yo nó lá.
- 2 Ndâ 'duù bà giì mòkò yo 'do gbí òkò tí ndâ 'duù
ta ndi tí ndâ bàndò bà kili ndâ Jùdéyà gí bà
ùlù Mbírì gî.

Káa yo 'ví te mí gbí muu yo me káa ñìnò cuki lá.
 Yo te mí gbí muu yo delè éno máa,
 'bí o wúnò ká kẹ̀jì náa ndâ mbe kù ziki yo ta
 o tí nò bà koṛo có éno máa,
 ndâ yì kù bàkà a nèté mì ndâ yì kùṛo Mbíṛì.
 3 Ndú bà bàkà ṛa i tí nò,
 tacó ndú jé ṛò 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí
 ze ta Bu ye ni lá.
 4 À má éno, ye kpónó kù kpo nó a gbí-tà-tù yo,
 tacó wàa, o bà mèèkè'í tí yo nò má gí wúnò,
 mbí yo 'ví 'va tí éno máa,
 ye táánò ci yo gítí sàa kùṛo gí.

O bà gí Bèri-mì-Mbíṛì wúnò

«Ye táánò 'dè ndâ có tí nò jì yo sàa lá,
 tacó ndoo kù dù ta ndoo bà gbèe to.
 5 Káa ye kpónó kù gíi ya gí mì 'duù tí nó táánò
 mbe tuu ye nò.
 Ta ndâ ṛa ñìnò 'dáa gí,
 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí yo mbe 'vee
 ye kpónó éno máa,
 <Wò kù ya gí kòtí 'di wè?> nò wálá.
 6 Káa njembí yo kpónó wálá ta sé có tí nò náa ye
 'dè jì yo nò.
 7 Káa ye bà ngùù yúco 'do tí yo wálá:
 ye kù ya nó tí nò kpolo ma a i tacó tí yo,
 tacó ye má ya lá,
 mbe kpo-gbí-tà-tù yo tí nò bà gí wálá.
 Káa ye má ya gí,
 ye bà tuu yí gí tí jì yo.
 8 Yí má gí gí,
 a yí ká bà 'dè có ñìnó mbe ya gí gbí muu ndâ
 'duù

gítí ndâ vò i,
ta 'duù ònó mbe ya jáá nó,
ta bà waa có mì Mbírì.

9 Yí kẹ̀jì gí bà 'dè có ònó mbe ya gí gbí muu ndâ
'duù gítí vò i,

máa, bà biya bà ùnje gítí ye mì ndú a vò i.

10 Yí kẹ̀jì gí bà 'dè có ònó mbe ya gí gbí muu ndâ
'duù

gítí 'duù ònó mbe ya jáá nó delé

a i mítí bà ya ye gí mì Bu ye,

bìndi yo bà ònò ndi ye wálá.

11 Yí kẹ̀jì gí bà 'dè có ònó mbe ya gí gbí muu ndâ
'duù

gítí bà waa có mì Mbírì,

tacó Mbírì waa có mítí Gba-to-tí-nó.

12 Ndâ có gbí muu ye tacó bà 'dè jì yo tanga tí lá,
káa wotí tí yo bà dù gítí bà 'di gbí ndú kpónó
wálá.

13 À má ènò, Bèri-mì-Mbírì,

tí mbe kù có tí kpokẹ̀jì mì yúcó má gí gí,

a yí ká bà tè kùro yo có tí kpokẹ̀jì mì yúcó.

Tacó yí bà gí gí bà 'dè me 'dóó có mì wó gbí muu
wó lá.

Yí bà gí gí bà 'dè jì yo káa ndâ có ònó náa yí 'di
nô.

Yí bà gí gí bà ma có ndâ i ònó kẹ̀jì nô.

14 Yí kẹ̀jì gí bà wu gbí ye jì yo,

tacó yí bà gí gí bà 'dè jì yo 'dáá káa ndâ có
ònó

náa yí 'di 'do mì ye nô.

15 Ndâ có gbí muu Bu ye 'dáá gí káa ndâ có tí ònó
gbí muu ye nô.

Njìnò a gbí nderè có tí nò náa ye 'dè tí ta có ji yo
 éno máa,
 yí bà gí gí bà 'dè ji yo 'dáá káa ndâ có mì ye
 nó ká nò.

16 Tacó yo gàà éno kèjì gí bà nò ye wálá,
 yo má gii dù á bindi bà ya ye 'do tí yo nò
 ndi-ndi-ndi éno,
 yo bà gii nò ndi ye káká'i.»

17 Ndâ 'bí mbe tala có mì Jézù mâ gii 'di có tí
 nò náa yí 'dè ji ndú nò, ndú gii 'bità bà 'vee 'vé
 gbí òkò tí ndú máa, «Gbí ña có mì wó náa yí 'dè
 éno máa, ndoo gàà éno kèjì gí bà nò yì wálá, má
 nji'dí kózò gí, ndoo bà gii nò ndi yì nò, máa yè?
 Gbí có tí nò mì wó, máa, yì kù ya gí mì Bu yì nò,
 máa yè?

18 O tí nò mì wó <gàà> nò a o yè? Ndoò 'di gbí
 o tí nò mì wó <gàà> nò lá.»

19 Káa Jézù gii nò ni gí máa, à tí ndú a go bà
 'vee yì, tacó éno, yí gii cu kùro bà 'vee yí mì ndú
 ta bà 'vee ndú máa, «Yo kù 'vee 'vé gbí òkò tí yo
 nò a i gítí gbí có tí nó náa ye 'dè éno máa, <Yo gàà
 éno bà gii nò ye wálá, yo mâ gii dù ndi-ndi-ndi
 éno gí, yo bà gii nò ndi ye káká'i nó?»

20 Ye kù 'dè có ji yo ta yúco máa,
 yo bà gii wa ku ta ngo-ṛo yo,
 káa ndâ 'bí 'duù ta líkí'o tí ndú.

Nje yo bà gii zuu ,
 káa bà zuu nje yo nò bá 'vìsì tí tí líkí'o.

21 Nii kù tu nje wó ta o bà mì 'vii,
 tacó yí gbí sé'i,
 káa 'vii mâ gii tè gí,
 bà mbí nii tí nò gii ò tí sé gó-káyì gí ta líkí'o
 máa,

yì jò 'duè mí muu to gî.

22 Nògí, yo kpónó kù zuu nje yo á go bà zuu nje
mbe gó-káyì.

Káa tàkòcò yo bà gii peteke gî,
tacó ndoo bà 'de tí ndoo ta ndoo káká'i gî.

'Bí 'duè mbe volo gbí líkí'o tí nò náa ye bà je ji
yo nò, bà dù wálá.

23 O tí nò má gí gî,
yo bà 'vee ye gítí 'bí i gbaànjé wálá.

Ye kù 'dè có ji yo ta yúcó máa,
Bu ye ta o tí nò bà je ña i ñinó
náa yo bà yù 'do tí wó ta rẹ ye nó ji yo gî.

24 Yo yee tí kpónó jé yù i 'do mì Bu ye ta rẹ ye lá.
Má éno, yo 'bità bà yù i ta rẹ ye á 'do tí kpónó,
wàa yí bà je ji yo gî.

Tacó wàa yo 'ví dù ta líkí'o tí yo ta 'bí i mbe gboo
'do mì yo wálá.

25 Ye yee tí kpónó kù 'dè có tí nò ji yo ká ta ndâ
kpùrù có.

Káa o tí nò náa ye káká'i bà 'dè ndâ kpùrù có ji
yo wálá nò, ká kèjì.

Ye ta o tí nò bà 'dè có gítí Bu ye ngbárángà'i éno
ji yo.

26 Ta o tí nò, yo bà gii yù ndâ i 'do mì Bu ye ta rẹ
ye.

À káká'i me ye ká bà 'deke tí ye ji Bu ye tacó tí
yo lá,

27 tacó Bu ye zè yo nìkì ta rẹ ye ma.

Bu ye zè yo nìkì maa nò,
tacó yo zè ye nìkì maa.

Yo delè gii ùnje gî máa,
ye táánò gí 'do mì wó tí Bu ye.

28 Ye táánò gí gí muu to tí nó 'do mì Bu ye.

Káa ye kpónó kù dele ndi ye ya gí mì Bu ye.»

29 Ndâ mbe tala có mì Jézù bà-i-nò gii 'visì có ji yí máa, «Ìyo le! Wò kpónó kù 'dè gbí có ji ze ngbárángà'i. Wò kù 'dè me kpùrù có lá.

30 Ze kpónó nò ni ngbárángà'i gî, máa, wò nò ndâ i 'dáá gî ni gî. À má éno, gbí nderè bà 'vee wò mì 'bí 'duù gbí òkò tí ze máa, wò gí 'do kòtí 'di wè nò wálá. Tacó ze kpónó ùnje ta njembí ze gî, máa, wò gí 'do mì Mbírì.»

31 Káa Jézù gii 'vee ndú máa,
«Yo ùnje ta njembí yo gítí ye gî?

32 Yo 'di có tí nó náa ye kù 'dè ji yo nò:

O bà nje gbí yo vóro-voro gî ká kèjì.

O bà 'vaaka yo 'do tí ye gbaànjé-gbaànjé

ya gítí ndâ 'dóó bàndò mì yo si ye ta kpéetí
ye, gí sàà gî.

Káa à kpéetí ká éno,

ye bà dù me ta kpéetí ye lá.

Ze bà dù ta Bu ye.

33 Ye 'dè ndâ có tí nó ji yo

tacó wàa, yo 'ví dù nìkì maa ta rè ye.

Ndâ vò i bà 'de yo muu to tí nó me gbolò,

káa yo 'ví zèè njembí yo,

tacó ye kpò muu ndâ vò i muu to tí nó gî.»

17

Jézù 'deke tí wó ji Mbírì tacó tí ndâ mbe tala có mì wó

¹ Jézù mâ gii cee ta bà 'dè ndâ có tí nó ji ndâ mbe tala có mì wó gî, yí gii zeke'o gí gbírì, bìndi yí gii 'deke tí wó ji Mbírì, máa,

«O tí nò gî gî, Bu ye.

À má éno, túbà tí 'Viì mî lo tí mbe wotí jì ndâ
'duù,
tacó wáa, 'Viì mî lo 'ví tù ta bà tí lo tí mbe
wotí jì ndâ 'duù.

² Wò kaa ndâ 'duù muu to tí nó 'dáá gî mí 'bì wó
gî.

À má éno, si yí 'ví je 'válá ñinó mbe cee lá nó
jì ndâ 'duù tí nó náa wò kaa ndú mí 'bì wó
nò.

³ Káa rẹ̀ i mbe je 'válá tí nó mbe cee lá nó
a bà ñò wò ni tí gbè Mbírì dú,
gì je bà ñò Jézù tí Bìndi lo tí Mbírì náa wò
tuu yí nó ni .

⁴ Ye túbà wotí mî lo jì ndâ 'duù muu to tí nó
ta bà bàkà nèté tí nó náa wò táánò je jì ye
nó, cee gî.

⁵ Nògí, te duù Mítí ye kpónó, Bu ye.

Te duù mítí ye ta bà si ye 'ví kî tí ye dèngècè
règbà tí lo
á go ñinó táánò mî ndà á kùro o bà suu to tí
nó nò.

⁶ Ye túbà tí lo á jì ndâ 'duù tí nó náa wò ɾuka ndú
jì ye
á 'dò gbí òkò tí ndâ 'duù á muu to tí nó nó
gî.

Ndú táánò a ndâ 'duù mî lo,
bìndi wò gî kaa ndú jì ye,
káa ndú gî 'dì có mî lo gî.

⁷ Ndú kpónó ñò ni gî máa,
ndâ có tí nó 'dáá náa wò 'dè jì ye nó a ndâ
có mî lo.

⁸ Tacó ye 'dè ndi ndâ có tí nó náa

wò táánò 'dè ji ye nó ji ndú gî.
 Ndú delè giì ùnje gî, máa,
 à dú nò a ndâ có mbe co 'do gbí nje lo.
 Ndú delè giì ùnje gî, máa,
 ye táánò giì dú 'do ká mì lo.
 Ndú delè káká'i giì ùnje gî, máa,
 à dú káa wò táánò ká tuu ye.
 9 Ye kpónó kù 'deke tí ye ji wò nó a i tacó tí ndú.
 Ye kù 'deke tí ye ji wò me tacó tí ndâ 'duù muu
 to tí nó 'dáá gî lá.
 Ye kù 'deke tí ye ji wò a i tacó tí ndâ 'duù tí nó
 náa wò táánò kaa ndú ji ye nô.
 Tacó ndú a ndâ 'duù mì lo.
 10 Ndâ 'duù mì ye 'dáá gî a ndâ 'duù mì lo.
 Ndâ 'duù mì lo 'dáá gî delè a ndâ 'duù mì ye.
 Ye kù túbà tí ye ji ndú a i ta ɾè lo.
 11 Tacó a ndú ká bà dù á muu to tí nó.
 Ye kpónó kèjì gí mì lo.
 Ye kpòò me 'duù ta ɾè muu to tí nó lá.
 À má éno, kpolo tí ndâ 'duù mì lo
 náa wò ɾuka ndú ji ye nó, ta ɾè mì lo,
 tacó wàa, có mì ndú gbí òkò tí ndú 'ví dù ká
 gbaànjé,
 á go có mì ndà gbí òkò tí ndà, tó Bu ye.
 12 Ye táánò kpolo tí ndú si ze ta ndú bà gbèe to
 nó a i ta ɾè lo,
 tí 'dóó ɾè lo tí nó náa wò táánò gbì mí muu
 ye nô.
 Ye táánò kpolo tí ndú 'dáá gî tí kpòò.
 'Duù tí nó gbaànjé gbí òkò tí ndú mbe giɾi'o 'do
 tí kèjì mì lo nó
 giɾi'o 'do ká gbí 'dóó wò muu mì wó,
 á go có tí nó gbí wáràgà mì lo tí Mbíɾi nô.

- 13 Ye kpónó kèjì gí mì lo,
 à má éno, ye kù 'dè ndâ có tí nò ji ndâ 'duù
 tí nó
 náa wò táánò ñuka ndú ji ye muu to tí nó nó,
 tacó wàa ña líkí'o tí nó tí ye nó 'ví dù tí ndú
 delè.
- 14 Ye 'dòkò có mì lo táánò náa wò 'dè ji ye nó ji
 ndú gî.
 Tacó éno, ndâ 'duù muu to tí nó kpónó kù sogo
 ndú,
 tacó ze ta ndú me ndâ 'duù mì ndâ 'duù muu
 to tí nó lá.
- 15 Ye kù 'deke tí ye ji wò me éno máa,
 wò 'ví kaa ndú 'do muu to tí nó gî nò lá.
 Gbí nderè bà 'deke tí ye ji wò éno máa,
 wò 'ví kpolo tí ndú 'do tí Vò-'duù-tí-nò
 tí mbe kù eendi ndâ 'duù gítí vò i nò.
- 16 Tacó ze kpónó ta ndú káká'i me ndâ 'duù
 mì ndâ 'duù muu to tí nó lá.
- 17 Kaa ndú mò gítí kpokèjì mì yúcó,
 tacó có mì lo a yúcó.
- 18 Ye kù tuu ndú ta ndi muu to,
 á go bà tuu ye mì lo á gí muu to tí nò.
- 19 Ye kaa tí ye ji wò á tacó tí ndú,
 tacó wàa ndú delè 'ví kaa ta tí ndú ji wò
 ta bà co tí kpokèjì mì yúcó.
- 20 Káa ye kù 'deke tí ye me ká tacó tí ndú cuki lá.
 Ye kù 'deke tí ye delè tacó tí ndâ 'duù ñinó
 bà gii kaa tí ndú ji ye 'do gbí có mì ndú nò.
- 21 Ye kù 'deke tí ye, máa,
 có mì ndú 'ví dù ka gbaànjé
 á go có mì ndà, Bu ye;
 có gbí njembí lo ká go có gbí njembí ye,

- bìndi có gbí njembí ye ká go có gbí njembí lo.
 Si có mì ndú 'ví dù ká gbaànjé,
 tacó wàa, ndâ 'duù muu to tí nó 'ví nò tí ni
 éno máa,
 a wò táánò ká tuu ye.
- 22 Ye le bèrè tí nó náa wò le ji ye nó ji ndú gî,
 Ye le ji ndú tacó wàa,
 njembí ndú 'ví dù ká gbaànjé.
- 23 Ye le ji ndú tacó wàa,
 njembí ndoo 'ví dù ká gbaànjé ta ndú.
 Tacó wàa, ndâ 'duù 'ví nò tí ni éno máa,
 a wò táánò ká tuu ye;
 ndâ 'duù delè 'ví nò tí ni éno máa,
 wò zè ndú nìkì ká go bà zè ye nìkì mì lo.
- 24 Có gbí njembí ye éno máa,
 wò 'ví je bàndò ji ndâ 'duù tí nó náa wò ɾuka
 ndú ji ye nó
 á mí ɾègbà tí ye,
 tacó wàa, ndú 'ví nò ta bà te duù tí ye mì lo,
 tacó wò 'bità bà zè ye nìkì maa si ndà suu to
 tí nó kálásê, Bu ye.
- 25 Wò a 'duù jáá, Bu ye!
 Sè ndâ 'duù muu to tí nó nò wò ni lá,
 káa ye nò wò ni gî.
 Ndâ 'duù tí nó náa wò kaa ndú ji ye nó delè nò
 ni gî máa,
 a wò táánò ká tuu ye.
- 26 Ye túbà tí lo ngbárángà'i éno ji ndú gî, Bu ye!
 Ye delè kpónó kpòò kù túbà tí lo ngbárángà'i éno
 ji ndú,
 tacó wàa, ndú 'ví zè tí ndú gbí òkò tí ndú
 nìkì maa,

á go bà zè ye mì lo nìkì maa;
delè tacó wàa có tí ye 'ví dù gbí njembí ndú.»

18

Bà zèè Jézù

¹ Jézù mâ giì 'deke tí wó jì Mbírì cee gî, yí giì kaa sè ndâ mbe tala có mì wó ya tí gí gbí 'bí wúngbó jìlì mbâ náa à rò mí tito 'bí pù njáá náa à kù nì tí a Njáá Kìdòrónì, á bìndi bà njè nó mì Júdà.

² Káa Júdà tí mbe ba ngbù Jézù òò bàndò tí òò sàà gî, tacó a bàndò náa ndú ya gítí ta ndâ Jézù 'vìlì-'vìlì.

³ Tacó ènò, yí giì ja ndâ àsikèrì, ta ndâ mbe kpolo tí 'bá-Mbírì tí nó náa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdáyà kaa ndú jì yí, máa, yí ya ta ndú gí bà zèè Jézù nó, ta ndâ zí'i, ta wu nje kùpò 'bì ndú, ká ndírí gítí bàndò tí òò.

⁴ Jézù mâ giì òò ndú kèjì, yí gí co 'do mì ndâ mbe tala có mì wó ya gí kùro ndú, tacó yí òò òò i tí nó náa ndú kèjì gí bà bàkà ta yí nó nì gî. Ndú mâ giì yee tí Jézù gî, Jézù giì 'vee ndú máa, «Yo kù pà a bà tí 'dì?»

⁵ Káa ndú giì 'visì có jì yí máa, «Ze kù pà a bà tí Jézù tí nó mbe gí 'do Názàrètì òò.»

Káa Jézù giì 'visì có jì ndú, si Júdà tí mbe ba ngbù wó kù rò tíyò gbí òkò tí ndú, máa, «Ye a yí.»

⁶ Káa ta o tí nó náa Jézù 'visì ta có jì ndâ 'duù tí òò máa, «Ye a yí» nó, ndú giì yèè ndi ndú 'do tí Jézù gí ndi, bìndi ndú giì 'vaka tí to.

⁷ Káa Jézù gii 'vee ndú káká'i máa, «Yo kù pà a bà tí 'di?»

Ndú káká'i gii 'visì có ji Jézù máa, «Ze kù pà a bà tí Jézù tí nó mbe gii 'do Názàrètì nò.»

⁸ Káa Jézù gii 'visì có ji ndú máa, «Ye kùtàá 'dè ji yo gî, máa, ye a yí. Yo má kù pà a ye, yo zèè ye, wàa yo 'ví si sè ndâ 'bí 'duù tí nó 'ví ya .»

⁹ Jézù 'dè có ji ndâ 'duù tí nó mbe gii tacó bà zèè yí nò, máa, ndú si ndâ mbe tala có mì yì 'ví ya , tacó wàa có tí nó náa yì 'dè sàà ji Mbírì éno máa, «Ye bà si 'bí 'duù gbaànjé 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó náa wò kaa ji ye nó 'ví gĩrì lá, Bu ye,» nó 'ví dù tí tí yúco.

¹⁰ Piyétòrò mâ gii nò ndâ 'duù tí nó kù nò ta Jézù nìkì lá, yí bà-i-nò gii ja sìzò mì wó 'do gbí foko, bìndi yí gii da ta tù 'bí 'dakò gbí òkò tí ndú ta rẹ wó a Málíkù, tí bòò mì Kùro ndâ bu-Mbírì, waa gî.

¹¹ Káa Jézù gii do mítí Piyétòrò máa, «Dele ndi sìzò mì lo nò gí gbí foko! Wò kojo có éno máa, ye 'ví kònò sé'i go có mì Bu ye lá?»

Bà ya ta Jézù gí kùro Ànà

¹² Ndâ 'duù tí nó náa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà tuu ndú ta ndâ Júda gí tàkò Jézù nó gii zèè yí. Ndú mâ gii ẹre yí gî,

¹³ ndú gii ja yí kpédélé'i ya tí a i gí kùro Ànà tí ká Kùro ndâ bu-Mbírì náa ngáángbá gba mì ndâ Ròmánò mò yí 'do gbí nèté gî,

¹⁴ bìndi yí tí ngáángbá gba mì ndâ Ròmánò gii te gè Ànà, tí Kàyífà tí nó tí mbe kpo-gbì-tà-tù ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà éno máa, «À nìkì a bà

cì 'duù gbaànjé á tacó tí mbè ndâ 'duù» nó, mí bìndi Ánà.

Kpédélé bà o Piyétòrò 'do tí Jézù

¹⁵ Ndâ Simónè Piyétòrò, ta 'bí ka wó mbe tala có mì Jézù, gii ɾu ndi Jézù yee 'bá mì Ánà. Ndú mâ gii yee kà, ka Piyétòrò nò gii ɾi ká ngé gí gbí ndùgù, tacó ndú nò tí ndú ta Ánà ni ngbàrángà'i sàà kùro gí.

¹⁶ Bìndi yí gii 'dè có ji niì tí nó mbe kù kpolo tí njekèjì ndùgù nó, máa, yí si Piyétòrò 'ví ɾi gí gbí ndùgù, tacó Piyétòrò gboo nìndi wó ká mí sè.

¹⁷ Ta o tí nó si Piyétòrò kù gii ɾi gí gbí ndùgù nó, niì tí nò gii 'vee yí máa, «Wò me 'bí mbe tala có mì 'dakò tí nó lá?»

Káa Piyétòrò gii 'visì có ji niì tí nò máa, «Jée lá! Ye me mbe tala có mì wó lá.»

¹⁸ Ta o tí nò, ndâ mbe bàkà nèté 'bá mì Kùro ndâ bu-Mbíri kù u wu á njewu gbí ndùgù. Tacó éno, Piyétòrò mâ gii ɾi gí gbí ndùgù gí, yí gii ya kù ɾò tiyò á ɾègbà wu á mì ndú ta ndú, tacó o tí nò a o cô'o.

Ánà 'vee gbí nje Jézù

¹⁹ Ndâ mbe zèè Jézù mâ gii yee ta yí kùro Ánà, Ánà gii 'vee gbí nje Jézù gítí ndâ mbe tala có mì wó, ta ndâ bà nìbà i mì wó.

²⁰ Káa Jézù gii 'visì có ji yí máa, «Ye táánò ta o 'dáá gí kù 'dè có ngbàrángà'i mí kùro ndâ 'duù 'dáá gí. Ye delè táánò kù nìbà i ji ndâ 'duù á gbí ndùgù 'bá-Mbíri, delè ta ndi tí ndâ bàndò bà kili ndâ Jùdéyà gí bà ùlù Mbíri. À sósò'ò nò a ndâ

bàndò bà kili ndâ Jùdéyà 'dáá gî. Ye jé 'dè có mí tà bèngì lá.

²¹ À má ènò, 'vee gbí nje ye lá. 'Vee ndâ 'duù ñìnó táánò mbe 'di ndâ có mì ye gî nó, wàa ndú 'ví 'vanda ndi ndâ có tí nò ji wò.»

²² 'Bí kùro ndâ àsikèrì tí nó mbe kù kpolo tí 'bá-Mbíri nó mâ gii 'di có tí nò náa Jézù 'visì ji Ánà nò, yí gii ja 'bí wó mí gbí tù Jézù ta kpo tàkòcò. Bìndi yí gii 'vee Jézù máa, «Ñìnò a cè ña bà 'visì có mì lo ji Kùro ndâ bu-Mbíri ká nò?»

²³ Káa Jézù gii 'visì có ji kùro ndâ àsikèrì tí nó mbe gbì gbí tù wó nò máa, «Có tí nò náa ye 'dè nò má lè gî, 'dè có ji ndâ 'duù máa, ye 'dè a 'verè. Káa ye má 'dè a yúcó, gbí nderè bà gbì ye mì lo a yè?»

²⁴ Ánà mâ gii cee ta bà 'vee gbí nje Jézù gî, yí gii tuu yí gbí wú ya tí ji Kàyífà.

Bà só, ta bà ta'ô bà o Piyétòrò 'do tí Jézù

²⁵ Káa si ndâ àsikèrì kù gii ya ta Jézù 'do kùro Ánà gí kùro Kàyífà, 'bí 'duù 'do gbí òkò tí ndâ 'duù tí nó mbe kù u wu ta ndâ Piyétòrò nó gii 'vee yí máa, «Wò me 'bí mbe tala có mì 'duù tí nó gbaànjé lá?»

Káa Piyétòrò gii tò kponje gî, máa, «Ye me mbe tala có mì wó lá.»

²⁶ Bìndi ñìnò, 'bí bòò mì kùro mì ndâ bu-Mbíri, tí nambe 'dakò tí nó náa Piyétòrò da tù wò waa ta sizzò nó, gii 'vee Piyétòrò máa, «Ye kùtàá ñò me yo ta yí gbí jìlì mbá lá?»

²⁷ Káa Piyétòrò gii tò kponje gbí ñìnò ká jé 'vii ta bà kò-kò mì nguù.

Jézù kùro Pilátò

28 Kàyífà mà gii 'viiki gbí có mì Jézù cee gí, yí gii je yí ta fírí dú'o ji ndâ àsikéřì, máa, ndú ya ta yí ji Pilátò, tí gbolò 'duù mì ndâ Ròmánò ta wotí bà waa có ku mítí ndâ 'duù tí wó. Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà tí nó mbe ko tàkò Jézù ya tí gí 'bá mì Pilátò nó mà gii yee kà, ndú gii rò ká sè. Tacó tàkii mì ndâ Pilátò tende, káa ndâ Jùdéyà ta o tí nò kú gee tí ndú bà ya gí tí ndâ bàndò sàkàmàà á kùro bà zò i-cí-ci ta o gbolò o bà bàkà tàkii bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyèlì-mì-Mbířì.

29 Pilátò mà gii ñò éno, yí gii co 'do tà'i gí mì ndú sè. Bìndi yí gii 'vee ndú máa, «Yo kpi ngbàngà tí 'dakò tí nó, máa, yí bàkà a yè?»

30 Káa ndú gii 'visì có ji Pilátò máa, «Vò i mì wó má wálá, ze kùtàà bà gí ta yí gí kùro lo bà-i-nó wálá.»

31 Káa Pilátò gii 'visì có ji ndú máa, «À má éno, yo ya gí bà 'dè ngbàngà mì wó nò gbí 'dóo ña kpokeji bà 'dè có gbí tàkii mì yo.»

Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà bà-i-nò gii 'visì có ji Pilátò máa, «Ngáángbá gba mì ndâ Ròmánò je wotí bà waa có ku mítí 'duù ji ze gbí tàkii mì ze lá.»

32 (Kponje tí nò bàkà tí gbí òkò tí ndâ Pilátò ta ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà tacó wàa có tí nó náa Jézù 'dè éno máa, àa bà zi yí ta bà gbi yí mítí ñjèèkpè mù nó, 'ví dù tí tí yúco.)

33 Pilátò mà gii 'di bà có mì ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdéyà cee gí, yí gii bala Jézù ya tí gí tà'i mì wó. Bìndi yí gii 'vee yí máa, «Wò a gbolò gba mì ndâ Jùdéyà?»

34 Káa Jézù gii 'visì có ji Pìlátò, máa, «Wò kù 'vee nò a 'dóó 'vé mì lo wèè, wò kù 'vee a 'vé bìndi 'bí 'duù?»

35 Pìlátò gii 'vee Jézù káká'i máa, «Wò nò ye a Jùdèyà? A ndâ 'dóó nambe lo tí ndâ Jùdèyà, ta ndâ bu-Mbíri mì yo, ká kpì ngbàngà tí lo ji ye. Wò tà bàkà ta ndú a ña yè?»

36 Káa Jézù gii 'visì có ji Pìlátò máa, «Ye kùtàá máa gba mì ndâ 'duù á muu to tí nó, ndâ bòò mì ye bà gò ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà 'do tí bà zèè ye gí tí ji wò gí. Káa ye me gba mì ndâ 'duù á muu to tí nó lá.»

37 Pìlátò gii 'vee Jézù máa, «À má éno, wò a gbolò gba, éno gi?»

Káa Jézù gii 'visì có ji Pìlátò máa, «A wò ká 'dè ta nje lo éno máa, ye a gbolò gba. Káa kpèti ká éno, ye kì me kí-kì lá. Nìno táánò a nderè bà jò ye. Nìno táánò delè a nderè bà gí ye gí muu to tí nó ká nò. Ye gí gí muu to tí nó tacó bà 'dè yúco ji ndâ 'duù. Ndâ 'duù nìno mbe ùnje gítí yúco gí nó 'dáá gí kù 'di có mì ye.»

38 Pìlátò gii 'vee Jézù tí i-'viya máa, «Yúco mì lo a yè?» Bìndi yí gii co ndi wó káká'i 'do tà'i gí sè mì ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà. Bìndi yí gii 'dè có ji ndú máa, «Ye nò nderè bà waa có mì ye mítí 'dakò tí nó lá.

39 Káa ña i mì yo mbe tè mítí yo gí a nìno máa, ye ta o gbolò o bà bàkà tàkii bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìriyélì-mì-Mbíri cóo-cóo kù njaanga 'bí 'duù nìno mbe nìkì tí yo nó 'do gbí zàà ji yo. À má éno, có mì yo kpónó máa, ye njaanga gbolò gba mì yo tí ndâ Jùdèyà ji yo?»

40 Ndâ Jùdèyà mâ giì 'di có tí nò náa Pìlátò 'dè ji ndú nò, ndú 'dáá gí giì 'visì có ji yí ta kòcò ndú ngéé gí yaà máa, «Njaanga ji ze me 'dakò tí nó lá! À tí ze a go bà njaanga Bàrábà ji ze!» Bàrábà tí nò táánò a vò mbe kùmùkù i mì ndâ 'duù.

19

1 Pìlátò mâ giì dele ndi wó gí tà'i á bìndi ba 'dè có mì ndú ta ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà gí, yí giì je Jézù ji ndâ àsikèrì mì wó, máa, ndú ya ta yí, wàa ndú 'ví gbì yí.

2 Ndâ àsikèrì mâ giì yèè ta Jézù 'do kùro Pìlátò gí ndiì gí, ndú giì para kperè go ké'bí nò, bìndi ndú giì te zékèrè-zékèrè mítí muu wó, máa, ònò a tàgíyà-gba mì wó, bìndi ndú giì yuu bí-bi bongo mì ndâ gba mítí wó.

3 Bìndi ndú giì 'bità bà gbì yí, ta bà 'viya yí máa, «Mbìrì 'ví si wò, gba mì ndâ Jùdèyà!»

4 Pìlátò bà-i-nò giì co ndi wó gí mì ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà, si ndâ àsikèrì mì wó kù mèèkè'i tí Jézù, bìndi yí giì 'dè có ji ndú máa, «Yo ònò nò, ye kpónó kù ya gí bà gí ta 'duù mì yo nò ji yo, tacó ye ònò nderè bà waa có mì ye mítí wó lá.»

5 Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà mâ giì zeke'o, ndú giì ònò ndâ àsikèrì mì Pìlátò yee ta Jézù, ta bí-bi bongo gba tí wó wùrú-wuru-wùrù, ta tàgíyà-gba náa à paraka 'do tí kperè tí muu wó, yee tí ndú gí. Bìndi Pìlátò giì 'dè có ji ndú máa, «'Duù mì yo nò.»

6 Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà mâ giì ònò Jézù, ndú giì 'bità bà pìi kù máa, «Gbì yí mítí njèèkpè mù! Gbì yí mítí njèèkpè mù!»

Káa Pilátò gii 'visì có ji ndú máa, «Yo ya gí bà gbì yí mítí njèèkpè mû, tacó ye ò 'dóó nderè bà gbì yí mítí njèèkpè mû òndi ye lá.»

⁷ Ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà bà-i-nò gii 'visì có ji Pilátò máa, «'Dakò tí nò kû 'dè có máa, yí a 'Vii-mì-Mbíri, káa à má gbí tàkìì mì ze tí ndâ Jùdèyà, yeè gítí 'duù mbe kû 'dè ò có tí nò káa ku.»

⁸ Pilátò mâ gii 'di có tí nò náa ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà 'dè ji yí nò, gúku gii bàkà yì ndii òndò sàà kùro nó gí.

⁹ Yí mâ gii dele 'do bà-i-nò ya gí tà'i mì wó, yí gii 'vee Jézù máa, «Wò gí 'do kòtí 'di?» Káa Jézù gii rání Pilátò gí.

¹⁰ Káa Pilátò gii 'vee Jézù káká'i máa, «Wò wálá biya bà njaa nje lo gí tàkò ye gí? Koro muu lo máa, wotí bà njaanga miři lo 'do gbí vò i, ta wotí bà gbì wò mítí njèèkpè mû, 'dáá a i kpátù 'bì ye.»

¹¹ Káa Jézù gii 'visì có ji Pilátò máa, «Áá táánò má me Mbíri ká je wotí tí nò ji wò lá, wò kùtáá bà 'de wotí gítí bà zèè ye wálá. Òndò a nderè có tí nò náa, vò i mì mbe gí ta ye ji wò me tí ta gbolò ndii vò i mì lo gí nò ká nò.»

Bà waa có ku mítí Jézù

¹² Pilátò gii bàkà cèè wotí mì wó tacó bà njaanga Jézù á bìndi có tí nò náa Jézù 'dè ji yí nò. Káa ndâ Jùdèyà gii kpò tí ta bà pìì wo 'várà- 'várà gí. Ndú gii 'dè có ji Pilátò máa, «Wò má dò 'bì lo tí 'dakò tí nò gí, wò káká'i me kómbe ngáángbá gba mì ndâ Rómánò lá, tacó 'duù mbe

kù bàkà tí wó tí gbolò gba kù jòò a gbí gba ta ngáángbá gba mì ndâ Rómánò.»

¹³ Pìlátò mà gii 'di ña có tí nò náa ndâ Jùdèyà 'dè jì yí nò, yí gii ñjè nó ya gí bà kì tí wó pí jàlambà mì wó náa à te mí pí tìndàà díí gbí ngbàngà mì wó, náa ndâ 'duù kù nì mítí a Díí-bà-waa-có, káa ndâ Jùdèyà kù nì mítí gbí nje có mì ndú a «Gàbátà.» Bìndì yí gii 'dè có jì ndâ àsikèrì máa, ndú gì ta Jézù gí kùro yì. Ndâ àsikèrì mà gii bàkà go có mì wó nò gí,

¹⁴ Pìlátò gii túbà tí Jézù jì ndâ Jùdèyà máa, «Gbolò gba mì yo kuu nô!»

I tí nò bàkà tí ta ɾi dè gítí bà gí gbúró, si ndâ 'duù kù 'viindi tí ndú tacó sè sili gítí gbolò o bà bàkà tàkii bà Ndi-ta-muu-ndâ-Ìzìrìyélì-mì-Mbìrì ká gbaànjé.

¹⁵ Bà túbà tí Jézù mì Pìlátò jì ndâ Jùdèyà máa, yí a gbolò gba mì ndú nò, gii te mí gbí muu ndú a 'bí ña i go mà. Tacó ènò, ndú gii tò kù ta kòcò ndú ngéé gí yaà jì Pìlátò máa, «Cee o mì 'duù tí nò gí! Gbì yí mítí ñjèèkpè mù!»

Pìlátò bà-i-nò gii 'vee ndú máa, «Có mì yo éno máa, ye gbì gbolò gba mì yo mítí ñjèèkpè mù, wàà?»

Káa ndâ Kùro ndâ bu-Mbìrì gii 'vìsì có jì Pìlátò máa, «'Bí gbolò gba mì ze á bìndì ngáángbá gba mì ndâ Rómánò wálá!»

¹⁶ Pìlátò mà gii 'di có tí nò, yí gii je Jézù jì ndú, máa ndú ya gí bà gbì yí mítí ñjèèkpè mù.

Bà gbì Jézù mítí ñjèèkpè mù

¹⁷ Ndâ àsikèrì bà-i-nò gii te ñjèèkpè mù tí nó náa ndú kù ya gí bà gbì Jézù mítí nó jì yí. Bìndì

ndú giì co ta yí 'do gbí gbata gí sè, gítí 'bí bàndò nàa à kù nì mítí a Kù-'bilì-muu-ku. Káa à gbí có mì ndá Jùdèyà kù nì mítí a «Gòligàtà.»

18 Bìndi ndú giì gbì yí mítí njèèkpè mù. Ndú ta gbèe o tí nò giì gbì ndâ 'bí mbe ngbà sósò'ô mítí ndâ njèèkpè mù delè. Ndú giì sè njèèkpè mù mì 'bí mbe ngbà gbaànjé mí gbí kù'bi, bìndi 'bí gbí gálì mì Jézù.

19 Pìlátò giì cu có, bìndi à giì kpò mítí njèèkpè mù mì Jézù éno máa, «Ŋìnó a Jézù tí nó tí 'duù Názàrètì, tí gbolò gba mì ndâ Jùdèyà nó ká nò.»

20 Ndâ Jùdèyà me mbè giì 'deke i tí nò nàa Pìlátò cu nò, tacó bàndò tí nó nàa à gbì Jézù mítí njèèkpè mù mítí nó me 'dú 'do tí gbata lá, delè tacó Pìlátò cu có tí nò gbí ndâ nje có ta'ô: có Jùdèyà, ta có Làtínì, giì je có Ìgìrìgì.

21 Káa ndâ Kùro ndâ bu-Mbíri giì 'dè có ji Pìlátò máa, «Wò kùtàà bà cu me éno máa, yí a gbolò gba mì ndâ Jùdèyà nò, lá. Cu éno máa, 'Dakò tí nó 'dè có táánò máa, yì a gbolò gba mì ndâ Jùdèyà.» »

22 Káa Pìlátò giì 'visì có ji ndú máa, «I ñìnó nàa ye cu gí nò, ye cu gí.»

23 Ndâ àsikèrì mà giì cee ta nètè bà gbì Jézù mítí njèèkpè mù gí, ndú giì njèè gbí ndâ bòngò bìndi wó nà'ô 'vii ta muu ndú. Káa kpokèjì bà njèè gbí 'bí bòngò bìndi wó gbaànjé mbe gboo mí to, nàa à gò ta banga tí kpáká'dà'i éno, giì kpò ndú gí.

24 Tacó éno, ndú giì 'vii có gbí òkò tí ndú máa, à ñikì máa ndâ yì kì a mbìlì tacó bà ñò 'duù ñìnó nàa àà bà 'va tí tí wó nò, cotí bà yaka gbí. Có

tí nò bàkà tí jé ká go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbírì máa,

«Ndú njèè gbí ndâ bongo mì ye gbí òkò tí ndú.

Ndú ki-mbílì tacó ndâ bongo mì ye» nò.

²⁵ À kù rò tíyò rẹgbà njèèkpè mù mì Jézù ta o tí nò a ndâ Màríyà tí nawu wó tí Jézù, ta ná 'vindí nawu wó tí Jézù, ta 'bí Màríyà tí niì mì 'bí 'dakò ta rẹ wó a Kòlópà, ta 'bí niì delè ta rẹ wó káa Màríyà náa à kù ni mítí wó a Màríyà Mádèlénà tacó 'bá mì ndú gbí gbata Mádálà,

²⁶ ta 'bí mbe tala có mì Jézù náa Jézù zè yí nìkì ngé ndii gí. Jézù mâ gii nò ndâ nawu wó, ta mbe tala có mì wó náa yí zè yí nìkì kpolo ma nó, yí gii je nje mítí nawu wó máa, «Ìjìnó a 'vii mì lo, niì.»

²⁷ Bìndi yí gii je nje mítí mbe tala có mì wó náa yí zè yí nìkì kpolo ma nó máa, «Ìjìnó a nawu lo ká nò.» Mbe tala có mì Jézù nò gii 'bità bà kpolo tí Màríyà ká go bà kpolo tí 'dóó nawu wó ngé 'do ká bà-i-nò.

²⁸ Jézù mâ gii nò ni éno máa, yì cee ta nèté tí nó náa Mbírì tuu yì máa, yì gí gí bà bàkà nó gí, yí gii yù ngo máa, «À tí ye a go ngo,» go có tí nó náa à cu mì gbí wáràgà mì Mbírì nò.

²⁹ Ta o tí nó náa Jézù yù ta ngo nò, zùù-zùù ngo nèbítì ta kàrà díí kuu bà-i-nò. Mâ gii zeke'o, 'bí 'duè gii yuu 'bí kàfòlò i mbe kù njù ngo go kàfò nó mí gbí zùù-zùù ngo nèbítì tí nó, yí gii sè mí nje 'bí kùngbó i, bìndi yí gii ya tee mí nje Jézù.

³⁰ Jézù mâ gii no-no zùù-zùù ngo nèbítì tí nó gbí i tí nó gí, yí gii 'dè có máa, «À cee gí.» Bìndi

yí gii mò muu wó gí to, bìndi njembí wó gii ki gí.

³¹ Sè bà ta ɾi gítí bà 'bìtá o bà wotí gbí tàkii mì ndá Jùdáyà ta o tí nò ká nǝ'dí; káa gbèe o bà wotí gbí tàkii mì ndá Jùdáyà tí nò a gbolò o ndii sè ndá 'bí nǝnó sàà nó 'dáá gí. Tacó éno, ndá kpo 'duù mì ndú gii ya gí mì Pilátò, bìndi ndú gii 'vee yí máa, yí si à 'ví cee o mì ndá 'duù tí nò tí ndá njèèkpè mù nò ta bà gbì gbí ndá sáá kò ndú ki'viki gí, tacó wàa ndá nambe ndú 'ví jaka ku ndú 'do yaà gí to. Tacó bà si ku ndú mí yaà ta ɱa gbolò o tí nò á kèjì nò niki lá.

³² Pilátò mâ gii ùnje ji ndú gí, ndá àsikèrì gii ya gí bà gbì ki'viki kuro a gbí kò ndá 'dakò tí nó sósò'ò náa a gbì ndú mítí ndá njèèkpè mù sèè tí Jézù nò.

³³ Ndú mâ gii ya gítí Jézù, ndú gii 'de yí cì sàà gí. Tacó éno, ndú gii gbì gbí ndá sáá kò wó ki'viki lá.

³⁴ À káa 'bí àsikèrì ká gii cu Jézù ta 'doò kpírí gí tà kí wó nò. Bìndi mbelè nònòkò ta ngo gii cì 'do gbí kà tí nò, tacó yí cì sàà gí.

³⁵ Mbe ɱò ndá i tí nò ta ɾo wó dìtá có tí nó ji ndoo, tacó wàa, ndoo delè 'ví ù ta nje gítí i tí nó náa yì ɱò ta ɾo yì gí nò. Có mì wó náa yí 'dè nò a yúcó. Yí delè ɱò ta kpéétí wó ni gí, máa, yì 'dè a yúcó.

³⁶ Ndú ki gbèe 'bìlì Jézù lá, go có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíɾì éno máa, «Gbèe 'bìlì wó ki lá,» nò.

³⁷ 'Bí có delè kuu gbí wáràgà mì Mbíɾì gítí có bà cu Jézù ta 'doò nò éno máa, «Ndá Jùdáyà wúnò

bà ni <Ze táánò má ni sàà,> tacó tí 'duù tí nó nàa ndú cu yí ta 'doò nô.»

³⁸ Jézù mâ giì cì gî, 'bí 'dakò mbe kù tala có mì Jézù gbí kóó ta gúku ndâ Jùdéyà, ta rẹ wó a Jùzépè, mbe gî 'do gbí gbata Àrìmàtíyà, giì ya gí bà 'vee Pílátò máa, yí si yí 'ví duu ku Jézù. Pílátò mâ giì ùnje gî, ndâ Jùzépè giì ya gí bà te ku Jézù

³⁹ ta Nìkòdémò, tí 'bí mbe kpolo tí tàkìì mì ndâ Jùdéyà mbe ya gí bà 'dè nje ta Jézù ta 'bí bèbìlì gbaànjé sàà gî. Nìkòdémò te ta yí ta o tí nó a bàà me gbolò nàa à ònòkò ta yeè tacó bà toṛo mítí ku Jézù, tacó wàa yí 'ví volo lá.

⁴⁰ Ndâ Jùzépè ta Nìkòdémò mâ giì te ku Jézù gî, ndú giì toṛo bàà tí nó nàa à ònòkò ta yeè nó mítí wó. Ndú mâ giì so yí ta bòngò go i gbí tàkìì mì ndâ Jùdéyà gî,

⁴¹ ndú giì te yí ya gí bà sii mí gbí ngú gùù nàa à duu mí gbí 'bí wúngbó gbo jìlì mù,

⁴² nàa à rò á dè ta bàndò tí nó nàa à gbì yí mítí njèèkpè mù tí nó, si ndâ Jùdéyà kù 'viindi tí ndú gítí o bà wotí gbí tàkìì mì ndú.

20

Jézù 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí

¹ Ta yé bìndi rì bà wotí gbí tàkìì mì ndâ Jùdéyà, Màríyà Màdèlèná giì gbo'o si yé kù da'o, tacó bà ya gí bà òò muu'dú Jézù. Yí mâ giì yee kà, yí giì 'de à mèrèkè díí 'do njekekè 'bá muu'dú gí.

² Yí bà-i-nò giì dele ndi wó ta ngèlè ya gí bà 'dè có ji ndâ Simónè Piyétòrò, ta mbe tala có mì Jézù tí nó nàa Jézù zè yí nìkì kpolo ma nó, máa, «Ndú

te Mbe tí ndoo 'do gbí gùù gî! Káa ze ò bándò tí nó náa ndú 'dòkò yí ya tí gítí nó lá.»

³ Ndâ Piyétòrò ta 'bí ka wó mbe tala có mì Jézù nò mâ gii 'di có tí nó náa Màríyà Màdèlénà 'dè jì ndú nò, ndú gii njè ta ngèlè tacó bà ya gí bà ò muu'dú Jézù.

⁴ Ndú 'bì ngèlè gbaànjé, káa ka Piyétòrò gii kpò yí ta ngèlè gî. Yí mâ gii yee kùro kà,

⁵ yí gii mò tí wó gí to. Yí mâ gii zeke'o gí tà 'bá muu'dú 'do sè, yí gii ò káa ndâ bòngò tí nó náa à so ta ku Jézù nó kuu to tà'i.

⁶ Sìmonè Piyétòrò mâ gii gí 'do ndii, yí gii rì ká ngé gí tà 'bá muu'dú, bìndi yí gii ò kpâ-bòngò tí nó náa à so ta ku Jézù nó kuu to.

⁷ Bìndi à gii paṛaka kpâ-bòngò tí nó náa à ẹre ta muu wó nó te tende.

⁸ Ka Piyétòrò náa ndú gí ta yí nó mâ gii rì gí tàkò wó tà 'bá muu'dú, yí mâ gii zeke'o, yí gii ò ku Jézù lá. À ngbí nò a o bà gii ùnje mì wó máa, Jézù 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó gí, ká nò.

⁹ Tacó ndú jé sàà kùro ùnje gítí có tí nó náa à cu mí gbí wáràgà mì Mbíri éno máa, Jézù bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó nó, lá.

¹⁰ Bìndi ndú gii dele ya gí 'bá mì ndú.

Jézù túbà tí wó jì Màríyà Màdèlénà

¹¹ Káa si ndâ mbe tala có mì Jézù kú gii njè nó, Màríyà Màdèlénà gii rò tíyò dé ẹgbà 'bá muu'dú kú wa gbí. Yí mâ gii mò tí wó gí to kú zeke'o gí tà'i,

¹² yí gii ò ndâ basìlì mì Mbíri sósò'ò ta cé-ce bòngò tí ndú, kú ki tí ndú to á bándò tí nó náa

à te ku Jézù 'do tí gî nô. 'Bí basìlì dù mò gí bà muu wó, bìndi 'bí gii dù mò gí tàngbó wó.

¹³ Bìndi ndâ basìlì tí nò gii 'vee yí máa, «Wò kù wa a yè, niì?»

Káa Màríyà Màdèlénà gii 'visì có ji ndú máa, «Ye kù wa a Mbe tí ye, tacó ndâ 'bí 'duù ja ku wó 'do gbí guù gî. Káa ye ñò bàndò tí nó náa ndú te yí mítí nó lá.»

¹⁴ Màríyà Màdèlénà mà gii 'visì tí wó á bìndi bà 'dè có tí nò, yí gii ñò Jézù, káa yí gii ñò Jézù gîrì gî.

¹⁵ Bìndi Jézù gii 'vee yí máa, «Wò kù wa a yè, niì? Wò kù pà a bà tí 'dì?»

Káa Màríyà Màdèlénà gii 'visì có ji Jézù máa, «À má a wò ká te yí, túbà to tí nó náa wò te yí mítí nó je, tacó wàa ye 'ví ya gí bà te yí 'do kà gî, bu ye.» Màríyà Màdèlénà 'dè có tí nò tacó yí ta o tí nò kù koṛo có éno máa, Jézù a mbe njí tí nó náa a duu ku Jézù mí gbí nó.

¹⁶ Káa Jézù gii tè'é tí Màríyà Màdèlénà máa, «Màríyà!»

Màríyà Màdèlénà mà gii 'dì bà tè'é tí wó mì Jézù nó, yí gii 'visì tí wó gí mì Jézù, bìndi yí gii ùnje ji yí gbí có Jùdèyà máa, «Ràbóni!» Gbí éno máa, Mbe nìbà i.

¹⁷ Bìndi Jézù gii 'visì có ji Màríyà Màdèlénà máa, «Gàà tí ye lá, tacó ye dele ndi ye ya gí mì Bu ye á gbìrì kálásê. Ya a i gí bà 'dè có ji ndâ ná'vindí ye máa, ye kù ya gí gbìrì gí mì Bu ye tí nó tí Bu ndú nô. Wò 'ví 'dè ji ndú delè éno máa, ye kù ya gí gbìrì, gí mì Mbìrì tí nó mì ye, á tí Mbìrì mì ndú nô.»

18 Màríyà Màdèlénà bà-i-nò gii ya gí mì ndâ mbe tala có mì Jézù, bìndi yí gii 'dè có ji ndú máa, «Ye ò Mbe tí ndoo!» Bìndi yí gii 'vanda ndi ndâ có tí nó náa Jézù tuu ta yí nó ji ndú.

Jézù tubà tí wó ji ndâ mbe tala có mì wó

19 Ta bèbìlì mì kpédélé ñi nèté bìndi ñi bà wotí gbí tàkù mì ndâ Jùdèyà tí nò, ndâ mbe tala có mì Jézù gii kili ta bà muu ndú, bìndi ndú gii nè tí ndú mí tà'i ta gúku ndâ kpo 'duù mì ndâ Jùdèyà. Mâ gii zeke'o, ndú bà-i-nò gii 'di kòcò 'duù kù 'dè có ji ndú máa, «Yo dù ta 'dê njembí yo!»

20 Ndú mâ gii zeke'o, ñinó a Jézù ká kù rò tíyò gbí òkò tí ndú nô. Bìndi yí gii tubà ndâ ká tí nó kpátù 'bì wó, ta ñinó tà kí wó nó ji ndú. Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii ò yí, tàkòcò ndú gii peteke gítí bà ò Mbe tí ndú ngé ndii gí.

21 Jézù bà-i-nò gii 'dè có ji ndú káká'i máa, «Yo dù ñikí maa. Ye bà tuu yo go ñinó náa Bu ye tuu ta ye nô.»

22 Yí mâ gii 'dè có tí nó ji ndú gí, yí gii òlò woò ta nje wó mítí ndú. Bìndi yí gii 'dè có ji ndú máa, «Yo si Bèri-mi-Mbíri 'ví dù ta yo.

23 Yo má je à-cee-gí gítí ndâ vò i mì 'duù, gbí éno máa, Mbíri je à-cee-gí gítí ndâ vò i mì 'duù tí nó gí. Káa yo má biya bà je à-cee-gí gítí ndâ vò i mì 'duù gí, gbí éno máa, Mbíri biya bà je à-cee-gí gítí ndâ vò i mì 'duù tí nó gí.»

Ndâ Jézù ta Tòmázò

24 Ta bèbìlì tí nó náa Jézù tù ta bà tí wó ji ndâ mbe tala có mì wó nó, 'bí 'duù gbaànjé á 'do gbí òkò tí ndâ mbe tala có mì wó, ta rè wó a Tòmázò, náa ndâ 'duù kù nì mítí wó a Njemí nó, wálá.

25 Yí mâ giì gi si Jézù ya gî, ndâ ka wó giì 'dè có ji yí máa, «Mbe tí ndoo kùtàá túbà tí wó ji ze bìnì lo á tà'i bà-i-nô!»

Káa Tòmázò giì tò kponje có mì ndâ ka wó nò gî. Bìnì yí giì 'visì có ji ndú máa, «Ye má ò ndâ kà bà gbì yí mítí njèèkpè mû, ta kà 'doò tí nó tà kí wó nó, bìnì ye 'ví tee 'bì ye mí gbí ndú lá, ye jé gítí bà ùnje gítí có mì yo nò gbaanjé wálá.»

26 Ta sili vô-nje só bìnì ònò, Jézù giì túbà tí wó káká'i ji ndâ mbe tala có mì wó si ndú kuu tà gbèè tà'i tí nó náa yí kpédélé'i túbà tí wó ji ndú tí nó, si Tòmázò gbí ònò kuu tí . Ndâ mbe tala có mì Jézù 'di káa kòcò 'duù kû 'vee ndú máa, «Yo dù ta 'dê njembí yo!» Ndú mâ giì zeke'o, ndú giì ò Jézù kû rò tíyò gbí òkò tí ndú. Káa ndâ njejèjì 'dáá gí nè tí ndú ká ngbì-ngbíí á bándò mì ndú.

27 Jézù bà-i-nò giì tè'é tí Tòmázò, Tòmázò mâ giì gi gí mì wó gî, yí giì túbà ndâ kà bà gbì yí mítí njèèkpè mû tí nó á tí ndâ kpátù 'bì wó nó ji yí, máa, «Zeke ndâ kà tí nó á tí ndâ kpátù 'bì ye nó, wàa wò 'ví cu sili 'bì lo mí gbí ndú.» Yí káká'i giì túbà kà 'doò tí nó náa à cu ta yí gbí njè've wó nó ji yí, máa, «Tee 'bì lo mí gbí .» Bìnì yí giì 'dè có ji Tòmázò máa, «Me kpìkì-kpìkì lá, ùnje! À me ye ká nó lá?»

28 Káa Tòmázò giì 'visì có ji yí máa, «Wò a Mbe tí ye! Wò a Mbíri mì ye!»

29 Káa Jézù bà-i-nò giì 'visì có ji Tòmázò máa, «Wò wálá ùnje tacó náa wò ò ye ta ɾo lo gí ò? Káa ndâ 'duù ònó mbe ò ye lá, káa ndú ùnje gítí ye gí nó nìkì cotí ndâ mbe ò ye ta ɾo ndú gî.»

Nderè bà cu wáràgà tí nò

³⁰ Jézù bàkà ndâ 'bí serè me mbè ji ndâ mbe tala có mì wó náa à cu có gítí ndú mí gbí wáràgà tí nó lá.

³¹ Káa ndâ ñinó náa à cu có gítí ndâ nó a i tacó wàa ndâ 'duù 'ví ù ta nje éno máa, Jézù a Bìndi-Mbírì, tí 'Viì-mì-Mbírì. Delè tacó wàa Mbírì 'ví 'vala ta ndâ 'duù ñinó mbe ùnje gítí wó nó ta rẹ wó tí Jézù tí Bìndi Mbírì.

21

Jézù túbà tí wó ji ndâ 'bí mbe tala có mì wó vò-nje só si ndú tàbè'dè kàpá Tìbériyà

¹ Jézù gii túbà tí wó ji ndâ 'bí mbe tala có mì wó vò-nje só á bìndi bà túbà ndâ 'bèè kà bà gbì yí mítí njèèkpè mù ji Tòmázò nó á bìndi làmbu sili, si ndú kù gò ngo tí kàpá Tìbériyà.

² Ndâ mbe tala có mì Jézù vò-nje só náa yí túbà tí wó ji ndú tàbè'dè nò a ndâ Sìmonè Piyétòrò, ta Tòmázò tí nó ta 'bí rẹ wó a Njemì nò, ta Nàtànìyélè tí nó mbe gí 'do gbí gbata Kánà á Gàlìlèyà nò, gii je ndâ Jákòmò, ta ná'vindí wó Jòvànì, tí ndâ 'viì mì Zèbidéyò, gii toko mítí ndâ 'bí mbe tala có mì wó sósò'ò.

³ A Sìmonè Piyétòrò ta bèbìlì tí nò ká 'dè có ji ndâ ka wó máa, yí kù ya gí bà gò ngo. Káa ndâ ka Piyétòrò nò gii 'visì có ji yí máa, ndâ yí bà ya ta ndú. Ndú gii ya gí bà gò ngo ta bèbìlì tí nò kpòò, káa ndú zèè gbèè sè lá.

⁴ Yé má bà gii 'bità bà da o mbòò, ndú gii dù gbí gbâ mì ndú kù nò 'duù kù rò tíyò a tì gángá ngo. Káa ndú nò 'duù tí nò ni lá.

⁵ Káa 'duù tí nò gii yuu nje wó ji ndú gí ọ̀ ngo kà máa, «Jìlì ngo bàkà ta yo kà ée wèè, ndâ kómbe ye?»

Káa ndú bà-i-nò gii 'visì có ji 'duù tí nò máa, «Tó i mì ze kàá gbaànjé wálá yòò!»

⁶ Káa 'duù tí nò gii 'visì có ji ndú máa, «Yo má ja mbu mì yo nò mí tà ngo mò gí gbí kù'bi mì yo gí kùro gbâ, yo bà zèè sè gî.»

Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii ja mbu go có tí nò náa 'duù tí nò 'dè ji ndú nò, bà ja mbu 'do tà ngo gí gbí gbâ gii kpò ndú gî ta du sè.

⁷ Mbe tala có mì Jézù náa yí zè yí nìkì kpolo ma nó mâ gii ọ̀ ọ̀ i tí nò, yí ngé gii ọ̀ nì gí máa, 'duù tí nò mbe kù ọ̀ tíyò á tì gángá ngo nò a Jézù. Bìndi yí gii 'dè có ji Piyétòrò máa, «À kù ọ̀ tíyò ngéé zó a Mbe tí ndoo!»

Piyétòrò mâ gii 'di éno máa ọ̀nò a Mbe tí ndâ yí ká kù ọ̀ tíyò á tì gángá ngo nò, yí gii kaa ndâ kù bongo mì wó, yí gii paṛaka mí pí ndò bongo tí nó tí wó náa yí kù 'va ta mbu nô. Bìndi yí gii o 'do gbí gbâ gí tà ngo, bìndi yí gii ya gí mí Jézù, si ndâ ka wó mí gbí gbâ.

⁸ Ndâ ka Piyétòrò gii meṛeke ndâ sè ta mbu, ndú gii yèè ta gbâ ta ndâ sè gbí mbu jú'bu-ju'bu-ju'bu gí tì ngo, tacó ndú ta o tí nò ya ta gbâ 'do tì ngo me 'dú lá.

⁹ Ndâ mbe tala có mì Jézù mâ gii oloko 'do gbí gbâ gí tì gú, ndú gii ọ̀ 'bí sè náa à kù 'bee ta njìkì wu, ta ndâ kpakuta á tà wu.

¹⁰ Mâ gii zeke'o, Jézù gii 'dè có ji ndú máa, «Yo gí ta ndâ 'bí sè tí nó náa yo zèè kpónó-kpónó nò.»

11 Sìmonè Piyétòrò mà giì 'di có mì Jézù nò, yí giì ya gí gbí gbâ, bìndi yí giì woo ndâ kpo-kpò sè ta mbu jú'bu-ju'bu-jù'bù gí tì gú, ta gbèe kà gbí mbu wálá.

12 Bìndi Jézù giì tè'é tí ndâ mbe tala có mì wó máa, «Yo gí gítí i-zó-zò.» Ndâ mbe tala có mì Jézù bà-i-nò giì òò ni gí máa, à kù 'dè có ta ndâ yì nò a Mbe tí ndâ yì, tacó éno, nje ndú 'dáá gí giì 'dèè 'do tí bà 'vee yí éno máa, «Wò a 'di wè?» nò gí.

13 Jézù bà-i-nò giì ya gí bà aaka kpakuta 'do tà wu, bìndi yí giì je jì ndú. Bìndi yí giì dele ndi wó ya gí bà gí ta sè jì ndú 'do gbí njiìkì wu gítí kpakuta tí nò.

14 Njìnò a bà ta'ò bà túbà tí Jézù jì ndâ mbe tala có mì wó á bìndi bà 'vala ndi wó 'do gbí muu'dú wó.

Jézù 'dè có jì Piyétòrò gítí bà kpolo tí ndâ rómbo mì wó

15 Ndâ Jézù ta ndâ mbe tala có mì wó mà giì zò i cee gí, Jézù giì 'vee Sìmonè Piyétòrò máa, «Sìmonè, 'viì mì Jòvànì, wò zè ye nìkì kpò ndâ 'bí ka lo nó gí?»

Káa Piyétòrò giì 'visì có jì yí máa, «Ìyoo, Mbe tí ye, wò òò ni gí máa, ye zè wò nìkì ma.»

Bìndi Jézù giì 'visì có jì Piyétòrò máa, «À má éno, kpolo tí ndâ 'viì-rómbo mì ye.»

16 Jézù káká'i giì tè'é tí Piyétòrò, Piyétòrò mà giì ùnje jì yí gí, Jézù káká'i giì 'vee yí máa, «Sìmonè, 'viì mì Jòvànì, wò zè ye nìkì ma?»

Káa Piyétòrò giì 'visì có jì yí ká go kpédélé òò, máa, «Ìyoo, Mbe tí ye, wò òò ni gí máa ye zè wò nìkì ma.»

Bìndi Jézù gii 'dè có ji Piyétòrò máa, «Kpolo tí ndâ rómbo mì ye.»

17 Bà ta'ô ñinó Jézù káká'i gii 'vee Piyétòrò máa, «Simónè, 'viì mì Jòvànì, wò zè ye ñikì ma?»

Bà ta'ô ñinó, ña gbèe 'vé tí nò gii zèe tí Piyétòrò gî. Bìndi yí gii 'visì có ji Jézù máa, «Wò ñò ndâ i 'dáá ni gî, Mbe tí ye. Wò ñò ni gî máa, ye zè wò ñikì ma.»

Bìndi Jézù gii 'dè ji Piyétòrò káa gbèe có tí nó náa yí 'bità bà 'dè ji yí máa, «Kpolo tí ndâ rómbo mì ye, nô.

18 Ye kù 'dè có ji wò ta yúcó máa, wò táánò gbí 'viì-'dakò lo má zaa gî, wò kù ya gí bà nò ndò go có mì lo náa à gbí muu lo. Káa si ká kuu gi. Ta o tí nó náa wò bà gii me kpo 'dakò nó, wò bà gii ya'va gbí 'bì lo ji 'bí 'duù, bìndi yí bà gii ẹre wò gî, bìndi yí gii ja wò ya tí gítí bándò ñinó náa a gbí muu lo wálá nô.»

19 Jézù 'dè có tí nó tacó bà túbà ji Piyétòrò máa, yí bà cì a ña ku ñinó mbe si ẹrè Mbírì 'ví wu nô.

20 Bìndi Jézù gii tè'é tí Piyétòrò máa, «Gì gí bà ọ̀ru ndi ye.» Piyétòrò mà gii 'visì tí wó, yí gii ñò mbe tala có mì Jézù tí nó náa Jézù zè yí ñikì kpolo ma, mbe ki tí wó dè ẹ̀rẹ̀gbà tí Jézù ta o bà zò i mì ndú ta 'dè'o kùro bà zi Jézù, mbe 'vee Jézù éno máa, «A 'di ká kẹ̀jì gí bà ba ngbù lo, Mbe tí ye?» nó, kẹ̀jì gí tàkò ndú.

21 Bìndi Piyétòrò gii 'vee Jézù máa, «Káa a yè ká tí 'dakò tí nó, Mbe tí ye?»

22 Káa Jézù gii 'visì có ji Piyétòrò máa, «Gì gí bà ọ̀ru ndi ye. Ye kpétí má 'dè có ji yí máa, yí dù yee tí o bà gí ye, nèté mì lo gbí a yè?»

²³ Cò tí nò náa Jézù 'dè jì Piyétòrò éno máa, «Ye kpétí má 'dè éno máa, yí dù nò yee tí o bà gí ye, ñìndi lo gbí a yè wè?» nò gí 'vèè cee gbí tù ndâ mbe tala có mì Jézù 'dáá gí éno máa, à 'dè éno a Jézù máa, mbe tala có mì yì nò bà cì wálá. Káa Jézù ta o tí nò 'dè có jì Piyétòrò me éno máa tú mì yì bà cì wálá nò lá; yí 'dè a i éno máa, yì kpétí má 'dè có jì tú mì yì nò éno màa, yí dù yee tí o bà dele ndi yì, nèté mì wó tí Piyétòrò gbí a yè wè?

²⁴ A yí tí mbe tala có mì Jézù tí nó náa ndâ 'bí ka wó fùùmà có tí nò ta rẹ wó máa, à 'dè có éno a Jézù, máa, yí bà cì wálá yee tí o bà gí yì tí Jézù nó, ká dìtá có tí nô. À delè a yí ká cu mí gbí wáràgà tí nô. Ndoò delè ò ni gí máa, ndâ có mì wó 'dáá káa yúco.

²⁵ Ndâ 'bí i me mbè náa Jézù bàkà ndú kuu tí, náa à cu mí gbí wáràgà lá. Tacó àá táánò má 'dè có éno máa, à cu ndú 'dáá gí mí gbí wáràgà, bàndò gítí ndâ wáràgà tí nò bà dù me njí'dí muu to tí nô.

Ndogo
Ndogo: Ngú bà toko nambeè mî Mbîrî ta ndâ 'duù
New Testament

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ndogo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 16 May 2025 from source
files dated 16 May 2025

14424ae9-b5af-591e-814e-49316d8d74aa